

V Bruseli 30. novembra 2022
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2022/0051(COD)

15024/1/22
REV 1

DRS 64
SUSTDEV 203
CODEC 1793
COMPET 928

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. dok. Kom.:	6533/22
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 – všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

1. Komisia 23. februára 2022 predložila Európskemu parlamentu a Rade návrh smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937¹.
2. Návrh smernice sa zakladá na článku 50 a článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a stanovujú sa ním povinnosti spoločností týkajúce sa skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a nepriaznivých vplyvov na životné prostredie súvisiacich s ich vlastnými činnosťami, činnosťami ich dcérskych spoločností a činnosťami vykonávanými subjektmi v hodnotovom reťazci, s ktorými má spoločnosť nadviazané obchodné vzťahy. Stanovujú sa ním tiež pravidlá týkajúce sa zodpovednosti za porušenie týchto povinností.

¹ 6533/22 + ADD 1.

3. Cieľom navrhovanej smernice je stanoviť horizontálny rámec na podporu prínosu podnikov pôsobiacich na jednotnom trhu k dosiahnutiu prechodu Únie na klimaticky neutrálne a ekologické hospodárstvo v súlade s Európskou zelenou dohodou a cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja.
4. Výbor Európskeho parlamentu pre právne veci (JURI) vymenoval pani Laru WOLTERSOVÚ (S&D, NL) za spravodajkyňu k návrhu a o stanovisko bolo požiadanych osem výborov, konkrétne Výbor pre rozvoj (DEVE), Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO), Výbor pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE), Výbor pre zahraničné veci (AFET), Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI), Výbor pre hospodárske a menové veci (ECON), Výbor pre medzinárodný obchod (INTA) a Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci (EMPL), pričom posledných päť výborov sú pridružené výbory. Očakáva sa, že výbor JURI bude hlasovať o svojich pozmeňujúcich návrhoch k návrhu Komisie a prijme mandát na rokovania koncom marca 2023, pričom o rokovanom mandáte by sa malo hlasovať v pléne v máji 2023.
5. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 14. júla 2022².

II. PRÁCA V RADE

6. Rada si na zasadnutí 24. februára 2022 vypočula prezentáciu Komisie o obsahu a ciele navrhovanej smernice.
7. Rada pre životné prostredie bola 24. októbra 2022 na žiadosť delegácie BE s podporou delegácie ES informovaná o práci a dosiahnutom pokroku v súvislosti s navrhovanou smernicou.

² 11489/22.

8. Výbor stálých predstaviteľov poskytol 26. októbra 2022 usmernenia pre ďalšiu prácu. Predsedníctvo na základe pozícií delegácií, ktoré sa ďalej rozpracovali na zasadnutí pracovnej skupiny pre právo obchodných spoločností, predložilo na zasadnutí Výboru stálých predstaviteľov 18. novembra 2022 revidované kompromisné znenie s cieľom pripraviť všeobecné smerovanie k návrhu. Na zasadnutí sa však potvrdilo, že i keď delegácie súhlasili s väčšinou návrhu, ich názory sa v malom počte otázok stále líšia.
9. Predsedníctvo na základe stanovísk vyjadrených na uvedenom zasadnutí predložilo na zasadnutí Výboru stálých predstaviteľov 25. novembra 2022 nové kompromisné znenie s cieľom dokončiť prípravy všeobecného smerovania k zneniu. Niektoré delegácie naďalej vyjadrovali určité obavy, najmä pokiaľ ide o nové vymedzenie pojmu „reťazec činností“ uvedené v článku 3 písm. g). Predsedníctvo predložilo revidované kompromisné znenie ustanovenia, ktoré získalo širokú podporu a vložilo sa do dokumentu 15024/22 s cieľom dospieť k všeobecnému smerovaniu na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť 1. decembra 2022. Niektoré delegácie trvajú na výhrade preskúmania k novému kompromisnému zneniu.
10. Po rokovaní na zasadnutí Výboru stálých predstaviteľov 25. novembra 2022 niektoré delegácie ďalej poukazovali na dôležitú otázku zahrnutia poskytovania finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi. Vzhľadom na to, že pozície niektorých členských štátov sa od uvedeného zasadnutia zmenili, sa predsedníctvo domnieva, že touto dôležitou otázkou by sa mal ďalej zaoberať Výbor stálých predstaviteľov v rámci prípravy zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť.

11. Rokovania na zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov 30. novembra 2022 sa zaoberali novým kompromisným návrhom predsedníctva týkajúcim sa zahrnutia finančných služieb poskytovaných regulovanými finančnými podnikmi do navrhovanej smernice. Niektoré delegácie naďalej vyjadrovali obavy a trvali na výhradách preskúmania k zneniu. Predsedníctvo dospelo k záveru, že predložený kompromis sa začlení do konsolidovaného kompromisného znenia a predloží na zasadnutí Rady (konkurencieschopnosť) 1. decembra 2022 s cieľom dospieť k všeobecnému smerovaniu. Revidované kompromisné znenie, ktoré je výsledkom rokovaní na zasadnutí COREPER-u 30. novembra 2022, sa uvádza v prílohe k tejto poznámke. Zmeny oproti zneniu predloženému na zasadnutí Rady³ sú vyznačené takto: doplnený text **tučným podčiarknutým písmom** a vypustený text symbolom [...].

III. HLAVNÉ PRVKY KOMPROMISNÉHO ZNENIA

A. Rozsah pôsobnosti (článok 2)

12. V článku 2 sa stanovuje osobný rozsah uplatňovania navrhovanej smernice a kritériá na určenie toho, ktoré spoločnosti by museli náležitú starostlivosť vykonávať (článok 2 ods. 1 a 2). Uvedené kritériá sa zakladajú na počte zamestnancov a čistom celosvetovom obrate spoločností z EÚ a na čistom obrate spoločností z krajín mimo EÚ, ktorý sa dosiahol v Únii. Kritériá by sa museli splniť na úrovni jednotlivých spoločností, ako to navrhuje Komisia, ale počas dvoch po sebe nasledujúcich finančných rokov. Zaviedlo sa aj ustanovenie, ktoré umožňuje spoločnostiam plniť niektoré povinnosti náležitej starostlivosti na úrovni skupiny (článok 4a).
13. Pokiaľ ide o spoločnosti z krajín mimo EÚ, ak spĺňajú kritérium čistého obratu dosiahnutého v Únii, patrili by do osobného rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice bez ohľadu na to, či majú v Únii pobočku alebo dcérsku spoločnosť. Do článku 21 ods. 1a sa doplnilo nové ustanovenie, ktorým by sa od Komisie vyžadovalo, aby zriadila zabezpečený systém výmeny informácií o čistom obrate, ktorý v Únii dosiahli spoločnosti z krajín mimo EÚ, ktoré nemajú pobočku v EÚ alebo ktoré majú pobočky vo viacerých členských štátoch, s cieľom určiť príslušný členský štát.

³ 15024/22.

14. Celková logika rozsahu pôsobnosti a prahových hodnôt týkajúcich sa počtu zamestnancov a čistého obratu sa zachovala tak, ako sa uvádza v návrhu Komisie. Kompromisné znenie však obsahuje aj doložku o postupnom zavedení a jednoročné obdobie „*vacatio legis*“ medzi koncom lehoty na transpozíciu a uplatňovaním pravidiel navrhovanej smernice (článok 30), aby sa zabezpečila proporionalita novozavedených pravidiel, ako to odporúčali mnohé delegácie. Pravidlá navrhovanej smernice sa preto začnú uplatňovať najprv na veľmi veľké spoločnosti, ktoré majú viac ako 1 000 zamestnancov a čistý celosvetový obrat vo výške 300 miliónov EUR alebo čistý obrat vo výške 300 miliónov EUR dosiahnutý v Únii v prípade spoločností z krajín mimo EÚ, a to tri roky od nadobudnutia účinnosti.
15. V záujme ďalšieho objasnenia rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice bol zoznam vysokorizikových odvetví (článok 2 ods. 1 písm. b)) doplnený o novú prílohu (príloha II), ktorá obsahuje kódy NACE zodpovedajúce uvedeným odvetviám.
16. K článku 2 je pripojená podrobná doložka o preskúmaní (článok 29), podľa ktorej Komisia podáva správy a vyhodnocuje, či bude v budúcnosti potrebné zrevidovať prahové hodnoty týkajúce sa počtu zamestnancov a čistého obratu, zoznam vysokorizikových odvetví a kritérium čistého obratu dosiahnutého v Únii v prípade spoločností z krajín mimo EÚ. Komisia by okrem toho mala podať správu a vyhodnotiť, či by sa individuálny prístup nemal zmeniť na konsolidovaný prístup, ako aj to, či by sa mal zrevidovať osobný rozsah pôsobnosti navrhovanej smernice tak, aby sa vzťahoval aj na iné právnické osoby zriadené v iných právnych formách, než sú tie, ktoré sa v súčasnosti predpokladajú v navrhovanej smernici.

B. Vymedzenie pojmov (článok 3)

i. Obchodný partner (článok 3 písm. e) a f))

17. Vymedzenie nadviazaného obchodného vzťahu, ako ho navrhla Komisia, sa vypustilo z článku 3 písm. f), keďže sa upustilo od celej tejto koncepcie. Namiesto toho sa používa len vymedzenie pojmu „obchodný partner“ v článku 3 písm. e) („obchodný vzťah“, ako navrhla Komisia). S cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť pre spoločnosti a dosiahnuť súlad s medzinárodným rámcom sa v návrhu posilnil prístup založený na riziku, a to najmä zmenou článku 6 (mapovanie a hĺbkové posúdenie nepriaznivých vplyvov) a zavedením nového článku 6a o prioritizácii nepriaznivých vplyvov. Ak nie je možné riešiť všetky nepriaznivé vplyvy súčasne, spoločnosti zoradia nepriaznivé vplyvy podľa priority na základe ich závažnosti a pravdepodobnosti a najskôr sa zamerajú na najvýznamnejšie vplyvy a až následne na tie menej významné. Závažnosť nepriaznivého vplyvu sa posudzuje na základe jeho vážnosti, počtu osôb alebo rozsahu postihnutého životného prostredia a ťažkostí s obnovením stavu, ktorý existoval pred vplyvom.

ii. Reťazec činností (článok 3 písm. g))

18. Pojem „hodnotový reťazec“ uvedený v návrhu Komisie sa nahradil neutrálnym pojmom „reťazec činností“ s cieľom zohľadniť rozdielne názory členských štátov na otázku, či zahrnúť celý „hodnotový reťazec“ alebo obmedziť rozsah pôsobnosti na „dodávateľský reťazec“, a zabrániť zámene s už existujúcimi vymedzeniami vzhľadom na to, že obsah pojmu bol zmenený.

19. Pokiaľ ide o obsah „reťazca činností“, kompromisné znenie sa posunulo od koncepcie celého „hodnotového reťazca“ skôr ku koncepcii dodávateľského reťazca tým, že sa úplne vynechala fáza používania výrobkov spoločnosti alebo poskytovania jej služieb. S cieľom zvýšiť právnu zrozumiteľnosť sa do navrhovaného vymedzenia pojmu „reťazec činností“ doplnil zoznam činností obchodných partnerov, ktoré sú v ňom zahrnuté. Keďže tieto činnosti už boli uvedené v odôvodnení 18, predsedníctvo ich presunulo do normatívnej časti znenia. Okrem toho sa doplnila výnimka pre výrobky, ktoré podliehajú kontrole vývozu (t. j. položky s dvojakým použitím a zbrane), pokiaľ ide o ich distribúciu, prepravu, skladovanie a zneškodnenie. Na zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov 25. novembra 2022 sa vykonali ďalšie úpravy s cieľom objasniť vo vymedzení hornú a dolnú časť reťazca.

C. Regulované finančné podniky (článok 2 ods. 8, článok 3 písm. a) a g), článok 6 ods. 3, článok 7 ods. 6, článok 8 ods. 7, článok 10 ods. 2 a článok 29 písm. ca))

20. Po ďalších rokovaníach na zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov 30. novembra 2022 o zahrnutí poskytovania finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi bolo predložené kompromisné znenie s cieľom reagovať na zostávajúce obavy niektorých delegácií, podľa ktorého sa rozhodnutie o tom, či zahrnúť poskytovanie finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi, ponecháva pri transpozícii smernice na jednotlivé členské štáty. V tejto súvislosti sa vykonali zmeny v článku 2 ods. 8, článku 3 písm. g), článku 10 ods. 2 a článku 29 písm. ca). Zodpovedajúcim spôsobom sa zmenili aj odôvodnenia 19, 34, 36b, 39, 41b, 43 a 70.

21. Pokiaľ ide o vymedzenie regulovaných finančných podnikov, ktoré by patrili do rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice, v kompromisnom znení sa z neho vypúšťajú finančné produkty (t. j. alternatívne investičné fondy (AIF) a podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP)). Členským štátom sa poskytla možnosť neuplatňovať navrhovanú smernicu na inštitúcie dôchodkového poistenia, ktoré sa podľa platných právnych predpisov EÚ považujú za systémy sociálneho zabezpečenia.

22. Vymedzenie reťazca činností v súvislosti s regulovanými finančnými podnikmi sa zmenilo s cieľom zabezpečiť jasnosť, pokiaľ ide o finančné služby, ktorých poskytovanie by malo byť zahrnuté, ak sa členský štát rozhodne uplatňovať smernicu na poskytovanie týchto finančných služieb, pričom investičné činnosti sa z dôvodu ich osobitostí vypustili. Ak sa členský štát nerozhodne uplatňovať smernicu na poskytovanie finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi (s cieľom pokryť činnosti v dolnej časti reťazca), reťazec činností by mal byť v prípade regulovaných finančných podnikov rovnaký ako v prípade ostatných spoločností v rôznych odvetviach hospodárstva.
23. Ak sa členský štát rozhodne uplatňovať smernicu na poskytovanie finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi mali by regulované finančné podniky identifikovať nepriaznivé vplyvy v činnosti svojich obchodných partnerov len pred poskytnutím finančnej služby (článok 6 ods. 3). Následne sa v článku 10 ods. 2 zaviedla výnimka z povinnosti monitorovať nepriaznivé vplyvy, v dôsledku čoho sa od spoločností v súvislosti s činnosťou ich obchodných partnerov, ktorým poskytujú finančné služby, vyžaduje, aby monitorovali len tie nepriaznivé vplyvy, ktoré boli identifikované pred poskytnutím finančných služieb.
24. Posledný súbor zmien v rámci tejto otázky sa zaviedol s cieľom riešiť povinnosť regulovaného finančného podniku dočasne pozastaviť alebo ukončiť obchodný vzťah (článok 7 ods. 6 a článok 8 ods. 7), ak žiadne z vhodných opatrení prijatých na riešenie nepriaznivého vplyvu nebolo úspešné. Odchylne od tejto všeobecnej povinnosti sa od regulovaných finančných podnikov poskytujúcich finančné služby nevyžaduje, aby obchodný vzťah dočasne pozastavili alebo ukončili. V takom prípade však podnik musí monitorovať nepriaznivý vplyv a zároveň vyvíjať úsilie na jeho riešenie.

D. Boj proti zmene klímy (článok 15)

25. V súlade s požiadavkou mnohých členských štátov sa znenie ustanovenia o boji proti zmene klímy čo najviac zosúladiť so smernicou o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov, ktorá sa má čoskoro prijať, vrátane osobitného odkazu na uvedenú smernicu, aby sa predišlo problémom s právnym výkladom a zároveň zabránilo rozšíreniu povinností spoločností podľa tohto článku.
26. Vzhľadom na vážne obavy členských štátov týkajúce sa ustanovenia navrhnutého Komisiou, ktorým sa pohyblivá zložka odmeňovania riaditeľov spája s ich príspevkom k obchodnej stratégii spoločnosti, dlhodobým záujmom a udržateľnosti, sa toto ustanovenie vypustilo (článok 15 ods. 3). Forma a štruktúra odmeňovania riaditeľov patria predovšetkým do právomoci spoločnosti a jej príslušných orgánov alebo akcionárov. Delegácie vyzvali, aby sa nezasahovalo do rôznych systémov správy a riadenia spoločností v rámci Únie, ktoré odrážajú rôzne názory členských štátov na úlohy spoločností a ich orgánov pri určovaní odmeňovania riaditeľov.

E. Občianskoprávna zodpovednosť (článok 22)

27. Článok 22 sa výrazne zmenil s cieľom dosiahnuť právnu zrozumiteľnosť, istotu pre spoločnosti a vyhnúť sa neprimeranému zasahovaniu do právnych systémov členských štátov v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti. V znení sa objasnili štyri podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby mohla byť spoločnosť braná na zodpovednosť – škoda spôsobená fyzickej alebo právnickej osobe, porušenie povinnosti, príčinná súvislosť medzi škodou a porušením povinnosti a zavinenie (úmysel alebo nedbanlivosť) – a doplnil sa prvok zavinenia.
28. Okrem toho sa v kompromisnom znení výslovne stanovilo právo obetí nepriaznivých vplyvov na ľudské práva alebo životné prostredie na úplnú náhradu škody. Na druhej strane by právo na úplnú náhradu škody nemalo viesť k nadmernej náhrade, napríklad prostredníctvom represívnej náhrady škody.

29. Okrem toho sa objasnila spoločná a nerozdielna zodpovednosť spoločnosti a dcérskej spoločnosti alebo obchodného partnera a nadradené povinné uplatňovanie pravidiel občianskoprávnej zodpovednosti. Všetky tieto objasnenia a spresnenia umožnili vypustiť ochranné opatrenie, podľa ktorého mali spoločnosti od svojich nepriamych obchodných partnerov žiadať zmluvné záruky, a to po ostrej kritike tohto ustanovenia z dôvodu veľkého spoliehania sa na zmluvné záruky.

F. Povinnosti riaditeľov (články 25 a 26)

30. V návrhu Komisie sa upravovala povinnosť náležitej starostlivosti riaditeľov (článok 25) a stanovovala sa povinnosť pre riaditeľov spoločností z EÚ zaviesť opatrenia náležitej starostlivosti, dohliadať na ne a prispôbiť podnikovú stratégiu tak, aby sa v nej zohľadnili zistené nepriaznivé vplyvy a prijaté opatrenia náležitej starostlivosti (článok 26).
31. Vzhľadom na vážne obavy vyjadrené členskými štátmi, ktoré považovali článok 25 za neprimeraný zásah do vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa povinnosti náležitej starostlivosti riaditeľov a potenciálne oslabenie povinnosti riaditeľov konať v najlepšom záujme spoločnosti, sa tieto ustanovenia zo znenia vypustili.
32. Keďže obsah článku 26 bol úzko spojený s procesom náležitej starostlivosti, článok sa vypustil a jeho hlavné prvky sa presunuli do ustanovenia o začlenení náležitej starostlivosti do politík a systémov riadenia rizika spoločnosti (článok 5 ods. 3), pričom sa zohľadnila rôznorodosť systémov správy a riadenia spoločností a sloboda spoločností regulovať svoje vnútorné záležitosti.

G. Príloha I a vymedzenie nepriaznivých vplyvov (článok 3 písm. b) a c))

33. Príloha I k navrhovanej smernici prešla významnými zmenami, ktorých hlavným cieľom bolo, aby boli povinnosti pre spoločnosti čo najjasnejšie a najzrozumiteľnejšie a aby sa zároveň zabezpečil právne spoľahlivý základ. Logika prílohy I spočíva v uvedení konkrétnych práv a zákazov, ktorých porušenie predstavuje nepriaznivý vplyv na ľudské práva (článok 3 písm. c)) alebo nepriaznivé vplyvy na životné prostredie (článok 3 písm. b)). V záujme lepšieho pochopenia, ako by sa tieto práva a zákazy mali vykladať, obsahuje príloha I odkazy na medzinárodné nástroje, ktoré slúžia ako referenčné dokumenty.

34. Aby sa zabezpečila legitímnosť odkazov len na medzinárodné nástroje, ktoré sú pre štáty právne záväzné, a v súlade s celkovou logikou prílohy I sú v prílohe I zahrnuté len tie medzinárodné nástroje, ktoré ratifikovali všetky členské štáty. Celkovo sa v prílohe I kompromisného znenia odkazuje len na také povinnosti a zákazy, ktoré môžu dodržiavať nielen štáty, ale aj spoločnosti.
35. Pokiaľ ide o časť prílohy I týkajúcu sa ľudských práv, zahŕňa len právne záväzné medzinárodné nástroje, ktoré sa v medzinárodnom rámci uznávajú ako minimálny zoznam nástrojov. V časti prílohy I týkajúcej sa životného prostredia sa doplnil obmedzený počet ďalších osobitných povinností a zákazov na základe medzinárodných nástrojov v oblasti životného prostredia, ktorých porušenie má na životné prostredie nepriaznivý vplyv.
36. Navyše sa objasnili vymedzenia nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a ľudské práva. Okrem toho sa zachovala tzv. všeobecná doložka, ktorá bola zahrnutá v návrhu Komisie s cieľom zabezpečiť nedeliteľnosť ľudských práv, ale dôkladne sa objasnila, aby sa pre spoločnosti zabezpečila maximálna predvídateľnosť.

IV. ZÁVER

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa predsedníctvo domnieva, že toto znenie predstavuje vyvážený kompromis medzi názormi, ktoré delegácie vyjadrili. Rada sa preto vyzýva, aby na zasadnutí Rady (konkurencieschopnosť) 1. decembra 2022 schválila všeobecné smerovanie na základe znenia uvedeného v prílohe a poverila predsedníctvo začatím rokovaní s Európskym parlamentom.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 50 ods. 1 a 2 písm. g) a článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Únia je založená na rešpektovaní ľudskej dôstojnosti, slobody demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavaní ľudských práv, ako je zakotvené v Charte základných práv Európskej únie. Pri činnostiach Únie na medzinárodnej scéne by sa mali zohľadniť základné hodnoty, ktoré inšpirovali samotné vytvorenie Únie, ako aj univerzálnosť a nedeliteľnosť ľudských práv a dodržiavanie zásad stanovených v Charte Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva. Takéto činnosti zahŕňajú podporu udržateľného hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja rozvojových krajín.

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

- (2) Vysoká úroveň ochrany a zlepšovanie kvality životného prostredia a podpora základných európskych hodnôt patria medzi priority Únie, ako sa uvádza v oznámení Komisie o Európskej zelenej dohode⁵. Tieto ciele si vyžadujú zapojenie nielen verejných orgánov, ale aj súkromných subjektov, a to najmä spoločností.
- (3) Komisia sa vo svojom oznámení o silnej sociálnej Európe pre spravodlivé transformácie⁶ zaviazala zmodernizovať európske sociálne trhové hospodárstvo s cieľom dosiahnuť spravodlivú transformáciu smerom k udržateľnosti. Táto smernica prispeje aj k Európskemu pilieru sociálnych práv, ktorým sa podporujú práva zabezpečujúce spravodlivé pracovné podmienky. Je súčasťou politik a stratégií EÚ týkajúcich sa podpory dôstojnej práce na celom svete, a to aj v globálnych hodnotových reťazcoch, ako sa uvádza v oznámení Komisie o dôstojnej práci na celom svete⁷.
- (4) Správanie spoločností vo všetkých odvetviach hospodárstva je kľúčom k úspechu, pokiaľ ide o ciele Únie v oblasti udržateľnosti, keďže spoločnosti z Únie, a to najmä veľké spoločnosti, sa spoliehajú na globálne hodnotové reťazce. Takisto je v záujme spoločností chrániť ľudské práva a životné prostredie, najmä vzhľadom na rastúce obavy spotrebiteľov a investorov v súvislosti s týmito témami. Na úrovni Únie⁸, ako aj na vnútroštátnej⁹ úrovni už existuje niekoľko iniciatív na podporu podnikov, prostredníctvom ktorých sa podporuje transformácia zameraná na hodnotu.

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európska zelená dohoda“ [COM(2019) 640 final].

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Silná sociálna Európa pre spravodlivé transformácie [COM(2020) 14 final].

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o dôstojnej práci na celom svete v záujme globálnej spravodlivej transformácie a udržateľnej obnovy, COM(2022) 66 final.

⁸ „Podnikové modely a program EÚ“, *Politický prehľad CEPS*, č. PI2021 – 02, január 2021.

⁹ Napr. <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>.

- (5) V existujúcich medzinárodných normách týkajúcich sa zodpovedného obchodného správania sa uvádza, že spoločnosti by mali chrániť ľudské práva, a stanovuje sa v nich, ako by mali riešiť ochranu životného prostredia v rámci svojich činností a hodnotových reťazcov. V hlavných zásadách Organizácie Spojených národov v oblasti podnikania a ľudských práv¹⁰ sa uznáva zodpovednosť spoločností za vykonávanie náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv tým, že identifikujú nepriaznivé vplyvy svojich činností na ľudské práva, predchádzajú im a zmiernujú ich a preberajú zodpovednosť za spôsob, akým tieto vplyvy riešia. V týchto hlavných zásadách sa uvádza, že podniky by mali zabrániť porušovaniu ľudských práv a mali by riešiť nepriaznivé vplyvy na ľudské práva, ktoré spôsobili svojou vlastnou činnosťou, dcérskymi spoločnosťami a prostredníctvom svojich priamych a nepriamych obchodných vzťahov, ku ktorým prispeli alebo s ktorými majú spojitosť.
- (6) Koncepcia náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv bola špecifikovaná a ďalej rozpracovaná v usmerneniach OECD pre nadnárodné podniky¹¹, ktorými sa rozšírilo uplatňovanie náležitej starostlivosti na témy v oblasti životného prostredia a správy vecí verejných. Usmernenia OECD o zodpovednom obchodnom správaní a odvetvové usmernenia¹² sú medzinárodne uznávanými rámcami, v ktorých sa stanovujú praktické kroky v súvislosti s náležitou starostlivosťou s cieľom pomôcť spoločnostiam identifikovať spôsob, ako riešiť skutočné a potenciálne vplyvy vo svojich činnostiach, dodávateľských reťazcoch a iných obchodných vzťahoch, ako im predchádzať a zmierniť a prebrať za ne zodpovednosť. Koncepcia náležitej starostlivosti je zakotvená aj v odporúčaniach uvedených v Tripartitnej deklarácii Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky.¹³

¹⁰ Hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv: vykonávanie rámca Organizácie spojených národov s názvom „Chrániť, rešpektovať a naprávať“, 2011, k dispozícii na adrese https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

¹¹ Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, aktualizované vydanie z roku 2011, k dispozícii na adrese <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

¹² Usmernenia OECD o zodpovednom obchodnom správaní z roku 2018 a usmernenia pre jednotlivé odvetvia, k dispozícii na adrese <https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

¹³ Tripartitná deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky, piate vydanie, 2017, k dispozícii na adrese: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

- (7) Ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja¹⁴, ktoré prijali všetky členské štáty Organizácie spojených národov v roku 2015, zahŕňajú ciele na podporu trvalého, inkluzívneho a udržateľného hospodárskeho rastu. Únia si stanovila za cieľ splniť ciele udržateľného rozvoja OSN. K týmto cieľom prispieva súkromný sektor.
- (8) V medzinárodných dohodách v rámci Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy, ktorých zmluvnými stranami sú Únia a členské štáty, ako je napríklad Parížska dohoda v rámci Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy prijatá 12. decembra 2015 (ďalej len „Parížska dohoda“)¹⁵ a nedávny Glasgowský klimatický pakt¹⁶, sa stanovujú presné spôsoby riešenia zmeny klímy a udržania globálneho otepľovania na úrovni 1,5 °C. Okrem konkrétnych opatrení, ktoré sa očakávajú od všetkých signatárskych strán, sa úloha súkromného sektora, najmä pokiaľ ide o jeho investičné stratégie, považuje za ústrednú na dosiahnutie týchto cieľov.

¹⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.
https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.

¹⁶ Glasgowský klimatický pakt, prijatý 13. novembra 2021 na 26. konferencii zmluvných strán v Glasgowe,
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.

- (9) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119¹⁷ sa Únia tiež právne zaviazala stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou a do roku 2030 znížiť emisie aspoň o 55 %. Oba tieto záväzky si vyžadujú zmenu spôsobu, akým spoločnosti vyrábajú a obstarávajú. V pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030¹⁸, ktorý vypracovala Komisia, sa modelujú rôzne stupne zníženia emisií požadované v rôznych odvetviach hospodárstva, hoci v záujme splnenia cieľov Únie v oblasti klímy je potrebné, aby sa vo všetkých jej scenároch dosiahlo výrazné zníženie. V pláne sa takisto zdôrazňuje, že „vdďaka zmenám pravidiel a postupov správy a riadenia spoločností, a to aj v oblasti udržateľného financovania, budú majitelia podnikov a manažéri vo svojich opatreniach a stratégiách uprednostňovať ciele udržateľnosti.“ V oznámení o Európskej zelenej dohode z roku 2019¹⁹ sa stanovuje, že všetky opatrenia a politiky Únie by sa mali stmeliť tak, aby Únii pomohli uskutočniť úspešnú a spravodlivú transformáciu smerom k udržateľnej budúcnosti. Takisto sa v ňom stanovuje, že udržateľnosť by sa mala ešte viac začleniť do rámca správy a riadenia spoločností.
- (10) Podľa oznámenia Komisie s názvom Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy²⁰, v ktorom sa predstavuje stratégia Únie pre adaptáciu na zmenu klímy, by nové investičné a politické rozhodnutia mali byť založené na informáciách o stave klímy a nadčasové, a to aj v prípade väčších podnikov riadiacich hodnotové reťazce. Táto smernica by mala byť v súlade s uvedenou stratégiou. Podobne by mal byť zabezpečený súlad so smernicou Komisie [...], ktorou sa mení smernica 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o právomoci v oblasti dohľadu, sankcie, pobočky z tretích krajín a environmentálne a sociálne riziká a riziká v oblasti správy a riadenia (smernica o kapitálových požiadavkách)²¹, v ktorej sa stanovujú jasné požiadavky na pravidlá správy a riadenia bánk vrátane vedomostí o environmentálnych a sociálnych rizikách a rizikách v oblasti správy a riadenia na úrovni predstavenstva.

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy), (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

¹⁸ SWD(2020) 176 final.

¹⁹ COM(2019) 640 final.

²⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy [COM(2021) 82 final], k dispozícii na adrese <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>.

²¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

- (11) Akčný plán pre obehové hospodárstvo²², stratégia v oblasti biodiverzity²³, stratégia z farmy na stôl²⁴, stratégia pre chemikálie²⁵, Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy²⁶, Priemysel 5.0²⁷, akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv²⁸ a preskúmanie obchodnej politiky z roku 2021²⁹ obsahujú medzi svojimi prvkami iniciatívu týkajúcu sa udržateľnej správy a riadenia spoločností.
- (12) Táto smernica je v súlade s Akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024³⁰. V tomto akčnom pláne sa ako priorita vymedzuje posilnenie záväzku Únie aktívne podporovať globálne vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a ďalších relevantných medzinárodných usmernení, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, a to aj presadzovaním príslušných noriem náležitej starostlivosti.

-
- ²² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiónov – Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu [COM(2020) 98 final].
- ²³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity doroku 2030 Prinavrátanie prírody do našich životov [COM(2020) 380 final].
- ²⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu [COM(2020) 381 final].
- ²⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Chemikálie – stratégia udržateľnosti Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok [COM(2020) 667 final].
- ²⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom [Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy](#) [COM(2021) 350 final].
- ²⁷ Priemysel 5.0; https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en
- ²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/sk/>.
- ²⁹ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Preskúmanie obchodnej politiky – otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika [COM(2021) 66 final].
- ³⁰ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu a Rade s názvom Akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 [JOIN(2020) 5 final].

- (13) Európsky parlament vo svojom uznesení z 10. marca 2021 vyzýva Komisiu, aby navrhla pravidlá Únie týkajúce sa povinnosti komplexnej náležitej starostlivosti podnikov³¹. V záveroch Rady o ľudských právach a dôstojnej práci v globálnych dodávateľských reťazcoch z 1. decembra 2020³² sa Komisia vyzýva, aby predložila návrh právneho rámca Únie pre udržateľnú správu a riadenie spoločností vrátane medziodvetvových povinností náležitej starostlivosti podnikov v rámci globálnych dodávateľských reťazcov. Európsky parlament vo svojej správe o udržateľnej správe a riadení spoločností, vypracovanej z vlastnej iniciatívy a prijatej 2. decembra 2020, vyzýva aj na objasnenie povinností riaditeľov. Európsky parlament, Rada Európskej únie a Komisia sa vo svojom spoločnom vyhlásení o legislatívnych prioritách EÚ na rok 2022³³ zaviazali vytvoriť hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí, a zlepšiť regulačný rámec pre udržateľnú správu a riadenie spoločností.
- (14) Cieľom tejto smernice je zabezpečiť, aby spoločnosti pôsobiace na vnútornom trhu prispievali k udržateľnému rozvoju a k prechodu hospodárstiev a spoločností na udržateľnosť prostredníctvom identifikácie potenciálnych alebo skutočných nepriaznivých vplyvov ich vlastných činností, činností ich dcérskych spoločností a ich obchodných partnerov v reťazcoch činností na ľudské práva a životné prostredie, prostredníctvom predchádzania takýmto negatívnym vplyvom, ich zmierňovania, odstraňovania a minimalizovania. Touto smernicou nie je dotknutá zodpovednosť členských štátov za dodržiavanie a ochranu ľudských práv a životného prostredia podľa medzinárodného práva.

³¹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2021 s odporúčaniami pre Komisiu k náležitej starostlivosti podnikov a zodpovednosti podnikov [2020/2129(INL)], P9_TA(2021)0073, k dispozícii na adrese [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129(INL)).

³² Závery Rady o ľudských právach a dôstojnej práci v globálnych dodávateľských reťazcoch, 1. decembra 2020 (13512/20).

³³ Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie a Európskej komisie k legislatívnym prioritám EÚ na rok 2022, k dispozícii na adrese https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

- (14a) Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti v oblasti ľudských práv, ochrany životného prostredia a zmeny klímy podľa iných legislatívnych aktov Únie. Ak sú ustanovenia tejto smernice v rozpore s ustanovením iného legislatívneho aktu Únie, ktorý sleduje rovnaké ciele a stanovuje rozsiahlejšie alebo konkrétnejšie povinnosti, ustanovenia tohto iného legislatívneho aktu Únie by mali mať prednosť v rozsahu tohto rozporu a mali by sa uplatňovať na tieto konkrétne povinnosti. Príklady týchto povinností v legislatívnych aktoch Únie zahŕňajú povinnosti v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 (nariadenie o nerastných surovinách z konfliktných oblastí)³⁴, [v návrhu nariadenia o batériách³⁵] alebo [v návrhu nariadenia o dodávateľských reťazcoch, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu³⁶].
- (14b) S cieľom zohľadniť osobitosti systémov dôchodkového poistenia a sociálneho zabezpečenia v rôznych členských štátoch by sa členské štáty mali rozhodnúť, či budú uplatňovať túto smernicu na svoje inštitúcie prevádzkujúce systémy sociálneho zabezpečenia podľa uplatniteľného práva Únie.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

³⁵ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 [COM(2020) 798 final].

³⁶ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 [COM(2021) 706 final].

- (15) Spoločnosti by mali prijať vhodné kroky na stanovenie a vykonávanie opatrení v oblasti náležitej starostlivosti, pokiaľ ide o ich vlastné činnosti, ich dcérske spoločnosti, ako aj ich priamych a nepriamych obchodných partnerov v rámci ich reťazcov činností v súlade s ustanoveniami tejto smernice. Touto smernicou by sa od spoločností nemalo vyžadovať, aby za každých okolností zaručovali, že nepriaznivé vplyvy sa nikdy nevyskytnú alebo že dôjde k ich zastaveniu. Napríklad pokiaľ ide o obchodných partnerov, pri ktorých je nepriaznivý vplyv dôsledkom zásahu štátu, spoločnosť nemusí byť schopná dosiahnuť takéto výsledky. Hlavnou povinnosťou stanovenou v tejto smernici by preto mala byť povinnosť vynaložiť potrebné úsilie na dosiahnutie stanoveného cieľa. Spoločnosť by mala prijať vhodné opatrenia, o ktorých možno odôvodnene predpokladať, že za daných okolností konkrétneho prípadu povedú k predchádzaniu nepriaznivému vplyvu alebo k jeho minimalizácii. Mali by sa zohľadniť osobitosti obchodných činností a reťazca činností spoločnosti, odvetvia alebo geografickej oblasti, v ktorej pôsobia jej obchodní partneri, schopnosť spoločnosti ovplyvňovať svojich priamych a nepriamych obchodných partnerov, ako aj to, či by spoločnosť mohla zvýšiť svoj vplyv.
- (16) Postupy náležitej starostlivosti stanovené v tejto smernici by mali zahŕňať šesť krokov vymedzených v usmerneniach OECD o náležitej starostlivosti v oblasti zodpovedného obchodného správania, medzi ktoré patria opatrenia v oblasti náležitej starostlivosti spoločnosti zamerané na identifikáciu a riešenie nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie. Ide o tieto kroky: 1. začlenenie náležitej starostlivosti do politík a systémov riadenia; 2. identifikácia a hodnotenie nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie; 3. predchádzanie skutočným a potenciálnym nepriaznivým vplyvom na ľudské práva a životné prostredie, ich ukončenie alebo minimalizácia; 4. posúdenie účinnosti opatrení; 5. komunikácia; 6. zabezpečenie nápravy.

(16a) S cieľom zefektívniť náležitú starostlivosť a znížiť zaťaženie spoločností by tieto spoločnosti mali byť oprávnené zdieľať zdroje a informácie v rámci svojich príslušných skupín spoločností a s inými právnymi subjektmi v súlade s existujúcim vnútroštátnym právom a právom Únie. Okrem toho by materská spoločnosť, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, mala mať možnosť plniť niektoré povinnosti náležitej starostlivosti aj v mene svojich dcérskych spoločností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Keďže materská spoločnosť by plnila tieto povinnosti náležitej starostlivosti v mene dcérskych spoločností, od dcérskych spoločností by sa malo vyžadovať, aby plnili len povinnosti, ktoré je vzhľadom na ich povahu potrebné plniť na úrovni dcérskej spoločnosti. Možnosť plniť povinnosti na úrovni skupiny by sa mala obmedziť na materské spoločnosti a dcérske spoločnosti, v prípade ktorých obe patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Toto obmedzenie je potrebné na účely administratívneho presadzovania v prípadoch, keď okrem povinností, ktoré zostávajú dcérskym spoločnostiam, by materská spoločnosť mala byť zodpovedná za plnenie povinností náležitej starostlivosti. Dozorný orgán materskej spoločnosti by mal mať právomoc monitorovať a posudzovať plnenie povinností náležitej starostlivosti celej skupiny okrem povinností zostávajúcich dcérskym spoločnostiam, pričom príslušným dozorným orgánom by mal byť dozorný orgán príslušnej dcérskej spoločnosti. Ak dcérska spoločnosť nepatrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, materská spoločnosť nemôže plniť náležitú starostlivosť v mene dcérskej spoločnosti, pretože dcérska spoločnosť nie je povinná vykonávať náležitú starostlivosť. V takom prípade by materská spoločnosť mala pokryť činnosti dcérskej spoločnosti v rámci svojich vlastných povinností náležitej starostlivosti. Ak dcérske spoločnosti patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ale materská spoločnosť do neho nepatrí, malo by sa im i tak umožniť spoločné využívanie zdrojov a informácií v rámci skupiny spoločností. Dcérske spoločnosti by však boli zodpovedné za plnenie povinností náležitej starostlivosti podľa tejto smernice.

- (16b) Plnením povinností náležitej starostlivosti na úrovni skupiny by nemala byť dotknutá občianskoprávna zodpovednosť dcérskych spoločností vo vzťahu k obetiam, ktorým bola spôsobená škoda. Ak sú splnené podmienky občianskoprávnej zodpovednosti, dcérska spoločnosť by mohla byť braná na zodpovednosť za vzniknutú škodu bez ohľadu na to, či povinnosti náležitej starostlivosti vykonala dcérska spoločnosť alebo materská spoločnosť v mene dcérskej spoločnosti.
- (16c) V súlade s existujúcim právom Únie by sa od spoločností alebo právnych subjektov nemalo pri výmene informácií na účely dodržiavania povinností vyplývajúcich z tejto smernice vyžadovať, aby svojim obchodným partnerom zverejňovali informácie, ktoré sa považujú za obchodné tajomstvo v zmysle vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943³⁷.
- (17) K nepriaznivým vplyvom na ľudské práva a životné prostredie môže dochádzať v súvislosti s vlastnými činnosťami spoločností, činnosťami ich dcérskych spoločností a obchodných partnerov v ich reťazcoch činností, najmä na úrovni získavania surovín, výroby alebo na úrovni zneškodňovania výrobkov alebo odpadu. Aby mala náležitá starostlivosť zmysluplný vplyv, mala by sa vzťahovať na nepriaznivé vplyvy na ľudské práva a životné prostredie, ktoré vznikajú počas väčšiny životného cyklu výroby, používania a zneškodnenia výrobku alebo poskytovania služieb, a to na úrovni vlastných činností spoločností, činností ich dcérskych spoločností a obchodných partnerov v ich reťazcoch činností.

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) pred ich neoprávneným získaním, využitím a sprístupnením (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016, s. 1).

- (18) Reťazec činností by mal zahŕňať činnosti súvisiace s výrobou a dodávkou tovaru alebo poskytovaním služieb spoločnosťou, ktoré by mali zahŕňať činnosti priamych a nepriamych obchodných partnerov, ktorí navrhujú, ťažia, vyrábajú, prepravujú, skladujú a dodávajú suroviny, výrobky, časti výrobkov alebo poskytujú spoločnosti služby, ktoré sú potrebné na vykonávanie činností spoločnosti. Reťazec činností by mal zahŕňať aj činnosti priamych a nepriamych obchodných partnerov, ktorí distribuujú, prepravujú, skladujú a zneškodňujú výrobok, okrem iného vrátane demontáže výrobku, jeho recyklácie, kompostovania alebo skládkovania, ak sa tieto činnosti vykonávajú pre spoločnosť alebo v mene spoločnosti. Zneškodnenie výrobku spotrebiteľmi by sa malo vylúčiť, aby sa zabezpečila uskutočniteľnosť povinností náležitej starostlivosti. Reťazec činností by takisto nemal zahŕňať distribúciu, prepravu, skladovanie a zneškodnenie výrobku, ktorý podlieha kontrole vývozu členského štátu, čo znamená buď kontrolu vývozu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821³⁸, alebo kontrolu vývozu zbraní, munície alebo vojenského materiálu v rámci vnútroštátnych kontrol vývozu po tom, ako sa vývoz daného výrobku povolí.

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 206, 11.6.2021, s. 1).

(19) V prípade regulovaných finančných podnikov by vymedzenie pojmu „reťazec činností“ [...] **malo zahŕňať aj poskytovanie** finančných služieb [...] v **zmysle tejto smernice, ak sa členský štát rozhodne uplatňovať túto smernicu aj na poskytovanie takýchto služieb.** **V takom prípade by sa vymedzenie pojmu „reťazec činností“** malo prispôbiť tak, aby zohľadňovalo ich osobitosti s cieľom podchytiť činnosti, ktorými sa alokuje kapitál a poskytuje poistné krytie reálnej ekonomike. Preto je vhodné, aby sa do vymedzenia pojmu „reťazec činností“ nezahrnuli iné finančné služby ako služby, ktorých priamym výsledkom je alokácia kapitálu alebo krytie rizika prostredníctvom poistenia alebo zaistenia. Pokiaľ ide o regulované finančné podniky poskytujúce finančné služby alebo investície, „reťazec činností“ v súvislosti s poskytovaním takýchto služieb by sa mal obmedziť na činnosti protistrán prijímajúcich takéto služby a ich dcérskych spoločností, ktoré majú prospech z takejto služby a ktorých činnosti sú s príslušnou službou spojené. Nemal by zahŕňať činnosti obchodných partnerov v reťazcoch činností týchto protistrán. Protistrany, ktoré sú domácnosťami alebo fyzickými osobami, ktoré nekonajú v rámci výkonu svojho povolania alebo ako podnikatelia, ako aj malé a stredné podniky by sa nemali považovať za súčasť reťazca činností finančného podniku.

(20) [...]

(21) Podľa tejto smernice by sa povinnosť náležitej starostlivosti mala vzťahovať na spoločnosti usadené v Únii, ktoré majú v priemere viac ako 500 zamestnancov a čistý celosvetový obrat presahujúci 150 miliónov EUR v poslednom finančnom roku, za ktorý bola alebo mala byť prijatá ročná účtovná závierka, za predpokladu, že spĺňajú tieto kritériá počas dvoch po sebe nasledujúcich finančných rokov. Pokiaľ ide o spoločnosti, ktoré nespĺňajú tieto kritériá, ale ktoré mali v priemere viac ako 250 zamestnancov a čistý celosvetový obrat viac ako 40 miliónov EUR vo finančnom roku predchádzajúcom poslednému finančnému roku a ktoré pôsobia v jednom alebo vo viacerých odvetviach s vysokým vplyvom, za predpokladu, že spĺňajú tieto kritériá počas dvoch po sebe nasledujúcich finančných rokov, náležitá starostlivosť by sa mala začať uplatňovať tri roky po skončení lehoty na transpozíciu tejto smernice, aby sa poskytlo dlhšie adaptačné obdobie. S cieľom zabezpečiť primerané zaťaženie by sa od spoločností pôsobiacich v takýchto odvetviach s veľkým vplyvom malo vyžadovať, aby dodržiavali cielenejšiu náležitú starostlivosť. Do výpočtu počtu zamestnancov v užívateľskej spoločnosti by sa mali zahrnúť dočasní agentúrni pracovníci vrátane pracovníkov vyslaných podľa článku 1 ods. 3 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES³⁹ zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957⁴⁰. Pracovníci vyslaní podľa článku 1 ods. 3 písm. a) a b) smernice 96/71/ES zmenenej smernicou (EÚ) 2018/957 by sa mali zahrnúť len do výpočtu počtu zamestnancov vysielajúcej spoločnosti. Sezónni pracovníci by sa mali zahrnúť do výpočtu počtu zamestnancov úmerne k počtu mesiacov, počas ktorých sú zamestnaní.

³⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1).

⁴⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. EÚ L 173, 9.7.2018, s. 16).

(22) S cieľom zohľadniť prioritné oblasti medzinárodných opatrení zameraných na riešenie otázok ľudských práv a životného prostredia by sa výber odvetví s veľkým vplyvom na účely tejto smernice mal zakladať na existujúcich odvetvových usmerneniach OECD týkajúcich sa náležitej starostlivosti. Na účely tejto smernice by sa za odvetvia s vysokým vplyvom mali považovať tieto odvetvia: výroba textilu, kože a kožených výrobkov (vrátane obuvi) a veľkoobchod s textilom, odevmi a obuvou; poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybolov (vrátane akvakultúry), výroba potravín a nápojov a veľkoobchod s poľnohospodárskymi surovinami, so živými zvieratami, s drevom, potravinami a nápojmi; ťažba nerastných surovín bez ohľadu na miesto ich ťažby (vrátane ropy, zemného plynu, uhlia, lignitu, kovov a kovových rúd, ako aj všetkých ostatných nekovových minerálov a produktov z lomov), výroba základných kovových výrobkov, ostatných nekovových minerálnych výrobkov a kovových konštrukcií (okrem strojov a zariadení) a veľkoobchod s nerastnými surovinami, základnými minerálnymi výrobkami a medziproduktmi (vrátane kovov a kovových rúd, stavebných materiálov, palív, chemických výrobkov a ostatných medziproduktov). Tieto odvetvia by sa mali chápať tak, že zahŕňajú súvisiace odvetvia ekonomických činností spojené s uplatniteľnou štatistickou klasifikáciou ekonomických činností zavedenou nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006⁴¹. Pokiaľ ide o finančný sektor, z dôvodu jeho osobitostí, najmä vzhľadom na reťazec činností a ponúkané služby, hoci sa naň vzťahujú usmernenia OECD pre jednotlivé odvetvia, nemal by byť súčasťou odvetví s veľkým vplyvom, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. Zároveň by v tomto odvetví malo byť zaistené väčšie pokrytie skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov, a to zahrnutím do rozsahu pôsobnosti aj veľmi veľkých spoločností, ktoré sú regulovanými finančnými podnikmi, aj keď nemajú právnu formu akciovej spoločnosti.

⁴¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1).

- (23) Aby sa v plnej miere dosiahli ciele tejto smernice týkajúce sa ľudských práv a nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, pokiaľ ide o činnosti spoločností, činnosti ich dcérskych spoločností a ich obchodných partnerov v reťazcoch činností spoločností, smernica by sa mala vzťahovať aj na spoločnosti z tretích krajín s významnými činnosťami v EÚ. Konkrétne by sa smernica mala vzťahovať na spoločnosti z tretích krajín, ktoré dosiahli čistý obrat aspoň 150 miliónov EUR v Únii vo finančnom roku predchádzajúcom poslednému finančnému roku alebo čistý obrat vyšší ako 40 miliónov EUR, ale nižší ako 150 miliónov EUR, ktorý sa dosiahol v Únii vo finančnom roku predchádzajúcom poslednému finančnému roku, za predpokladu, že aspoň 20 miliónov EUR sa dosiahlo v jednom alebo vo viacerých odvetviach s vysokým vplyvom. Spoločnosti musia tieto kritériá spĺňať počas dvoch po sebe nasledujúcich finančných rokov.
- (24) Na vymedzenie rozsahu pôsobnosti vo vzťahu k spoločnostiam z tretích krajín by sa malo zvoliť opísané kritérium obratu, pretože vytvára územné prepojenie medzi spoločnosťami z tretích krajín a územím Únie. Obrat je ukazovateľom účinkov, ktoré by činnosti týchto spoločností mohli mať na vnútorný trh. V súlade s medzinárodným právom takéto účinky odôvodňujú uplatňovanie práva Únie na spoločnosti z tretích krajín. Na zabezpečenie identifikácie príslušného obratu dotknutých spoločností by sa mali použiť metódy výpočtu čistého obratu pre spoločnosti z tretích krajín stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2013/34⁴². S cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie tejto smernice by sa na určenie spoločností z tretích krajín, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, nemala uplatňovať prahová hodnota zamestnancov, keďže pojem „zamestnanci“, ktorý sa ponecháva na účely tejto smernice, je založený na práve Únie a nedal by sa ľahko transponovať mimo Únie. Pri neexistencii jasnej a konzistentnej metodiky na určenie zamestnancov spoločností z tretích krajín, a to aj v účtovných rámcoch, by takáto prahová hodnota pre zamestnancov preto vytvorila právnu neistotu a pre dozorné orgány by bolo ťažké ju uplatňovať.

⁴² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

Vymedzenie obratu by malo vychádzať zo smernice 2013/34/EÚ, v ktorej sa už stanovili metódy výpočtu čistého obratu v prípade spoločností z tretích krajín, keďže vymedzenie pojmov obrat a výnos sú aj v medzinárodných účtovných rámcoch podobné. S cieľom zabezpečiť, aby dozorný orgán vedel, ktoré spoločnosti z tretích krajín vytvárajú v Únii obrat požadovaný na to, aby patrili do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, by sa v tejto smernici malo vyžadovať, aby splnomocnený zástupca spoločnosti z tretej krajiny alebo samotná spoločnosť informovala dozorný orgán v členskom štáte, v ktorom má splnomocnený zástupca spoločnosti z tretej krajiny bydlisko alebo v ktorom je usadený, a v prípade, že sa líšia, dozorný orgán v členskom štáte, v ktorom spoločnosť dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii za finančný rok predchádzajúci poslednému finančnému roku, že spoločnosť je spoločnosťou, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Ak je to potrebné na určenie členského štátu, v ktorom spoločnosť z tretej krajiny dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii, členský štát môže požiadať Komisiu, aby ho informovala o čistom obrate spoločnosti z tretej krajiny dosiahnutom v Únii. Komisia by mala zriadiť systém na zabezpečenie takejto výmeny informácií.

(25) S cieľom zabezpečiť zmysluplný príspevok k prechodu na udržateľnosť by sa náležitá starostlivosť podľa tejto smernice mala vykonávať so zreteľom na nepriaznivé vplyvy na ľudské práva osôb v dôsledku porušenia jedného z práv zakotvených v medzinárodných nástrojoch uvedených v prílohe I časti I oddiele I k tejto smernici. S cieľom zabezpečiť komplexné pokrytie ľudských práv by súčasťou nepriaznivých vplyvov na ľudské práva, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, malo byť aj porušovanie ľudského práva, ktoré nie je výslovne uvedené v prílohe I časti I oddiele 1, ktoré môže byť porušované spoločnosťou, jej dcérskou spoločnosťou alebo obchodným partnerom a ktoré priamo poškodzuje právny záujem chránený v nástrojoch v oblasti ľudských práv uvedených v prílohe I časti I oddiele 2, za predpokladu, že dotknutá spoločnosť mohla odôvodnene identifikovať takéto porušovanie ľudských práv vo svojich vlastných činnostiach, v činnostiach svojej dcérskej spoločnosti a činnostiach svojich obchodných partnerov, a to pri zohľadnení všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu, ako napríklad povahy a rozsahu obchodných činností spoločnosti a jej reťazca činností, hospodárskeho odvetvia a geografických a prevádzkových súvislostí. Náležitá starostlivosť by mala ďalej zahŕňať nepriaznivé vplyvy na životné prostredie vyplývajúce z porušenia jedného zo zákazov a povinností uvedených v prílohe I časti II tejto smernice.

- (26) Pri posudzovaní nepriaznivých vplyvov na ľudské práva majú spoločnosti k dispozícii usmernenia, v ktorých sa uvádza, ako môžu ich činnosti ovplyvniť ľudské práva a aké správanie podnikov je v súlade s medzinárodne uznávanými ľudskými právami zakázané. Takéto usmernenia sú zahrnuté napríklad v rámci vykazovania pre hlavné zásady OSN⁴³ a vo výkladovej príručke OSN k hlavným zásadám⁴⁴ alebo v príručke Ľudské práva – Preklad 2.0: Obchodná referenčná príručka⁴⁵.
- (26a) V záujme vykonávania zmysluplnej náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv a životného prostredia by spoločnosti mali počas celého procesu vykonávania opatrení náležitej starostlivosti konzultovať so zainteresovanými stranami. Zainteresované strany spoločnosti by mali zahŕňať zamestnancov spoločnosti, zamestnancov dcérskych spoločností spoločnosti, odborové zväzy a zástupcov pracovníkov, spotrebiteľov a ďalších jednotlivcov, skupiny, komunity alebo subjekty, ktorých práva alebo záujmy sú alebo by mohli byť ovplyvnené výrobkami, službami a činnosťami spoločnosti, jej dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov. Potenciálne dotknutí jednotlivci by mohli byť napríklad ochrancovia ľudských práv a životného prostredia v zmysle Deklarácie OSN o ochrancoch ľudských práv. Medzi potenciálne dotknuté skupiny alebo komunity by mohlo patriť napríklad pôvodné obyvateľstvo, ktoré je chránené Deklaráciou OSN o právach pôvodného obyvateľstva. Potenciálne dotknuté subjekty by mohli byť napríklad organizácie občianskej spoločnosti, či vnútroštátne inštitúcie pôsobiace v oblasti ľudských práv alebo životného prostredia.

⁴³ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPREportingFramework_withguidance2017.pdf

⁴⁴ <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>

⁴⁵ https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/HRT_2_0_EN.pdf

(27) S cieľom vykonávať primeranú náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv a životného prostredia v súvislosti so svojimi činnosťami, činnosťami svojich dcérskych spoločností a činnosťami svojich obchodných partnerov v reťazcoch činností spoločností, by spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, mali začleniť náležitú starostlivosť do politík a systémov riadenia rizika spoločnosti, identifikovať rozsah potenciálnych a skutočných nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie a predchádzať mu a zmierňovať ho, ako aj odstrániť ho a minimalizovať, zaviesť a udržiavať postup podávania sťažností, monitorovať účinnosť prijatých opatrení v súlade s požiadavkami stanovenými v tejto smernici a verejne informovať o svojej náležitej starostlivosti. Na účely zabezpečenia jednoznačnosti pre spoločnosti by sa v tejto smernici mali jasne rozlišovať najmä kroky na predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom a ich zmierňovanie a odstránenie, alebo ak to nie je možné, na minimalizáciu skutočných nepriaznivých vplyvov.

(28) S cieľom zabezpečiť, aby náležitá starostlivosť tvorila súčasť politík a systémov riadenia rizika spoločností, a v súlade s príslušným medzinárodným rámcom by spoločnosti mali začleniť náležitú starostlivosť do svojich politík a systémov riadenia rizika a zaviesť politiku náležitej starostlivosti. Politika náležitej starostlivosti by mala obsahovať opis prístupu spoločnosti k náležitej starostlivosti, a to aj z dlhodobého hľadiska, kódex správania opisujúci pravidlá a zásady, ktoré majú dodržiavať zamestnanci spoločnosti a dcérske spoločnosti a prípadne priami alebo nepriami obchodní partneri spoločnosti, a opis postupov zavedených na vykonávanie náležitej starostlivosti vrátane opatrení prijatých na overenie dodržiavania kódexu správania a na rozšírenie jeho uplatňovania na obchodných partnerov. Kódex správania by sa mal uplatňovať vo všetkých príslušných funkciách a činnostiach spoločnosti vrátane rozhodnutí o obstarávaní a nákupe. Spoločnosti by takisto mali aktualizovať svoju politiku náležitej starostlivosti bez zbytočného odkladu po výskyte významnej zmeny, najmenej však každých 24 mesiacov. Významná zmena by sa mala chápať ako taká zmena súčasného stavu vlastných činností spoločnosti, činností jej dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov, právneho alebo podnikateľského prostredia alebo akýkoľvek iný podstatný posun v situácii spoločnosti, pri ktorej možno odôvodnene predpokladať, že spoločnosť na ňu zareaguje a vykoná aktualizáciu danej politiky. Príkladmi významnej zmeny by mohli byť prípady, keď spoločnosť pôsobí v novom hospodárskom odvetví alebo geografickej oblasti, začína vyrábať nové výrobky alebo mení spôsob výroby existujúcich výrobkov použitím technológie s potenciálne väčšími nepriaznivými vplyvmi, alebo mení svoju podnikovú štruktúru prostredníctvom reštrukturalizácie, fúzií alebo akvizícií. Začlenenie náležitej starostlivosti do systémov riadenia rizika by sa malo chápať v súlade s príslušným medzinárodným rámcom s cieľom zabezpečiť zavedenie povinností náležitej starostlivosti a dohľad nad ich dodržiavaním. Na plnenie tejto povinnosti by sa spoločnostiam mala umožniť interná organizácia podľa ich potrieb, napríklad využívaním existujúcich systémov riadenia, zriadením systému riadenia rizika spoločnosti alebo vytvorením funkcie úradníka pre ľudské práva a životné prostredie.

- (29) Na splnenie povinností náležitej starostlivosti musia spoločnosti prijať vhodné opatrenia na identifikáciu nepriaznivých vplyvov, ich predchádzanie a odstránenie. „Vhodné opatrenie“ by malo byť opatrenie, ktoré je schopné dosiahnuť ciele náležitej starostlivosti, je primerané stupňu závažnosti a pravdepodobnosti nepriaznivého vplyvu a ktoré má spoločnosť primerane k dispozícii, a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu vrátane povahy a rozsahu obchodných činností spoločnosti, charakteristík hospodárskeho odvetvia a konkrétneho obchodného partnera. Ak nie je možné získať potrebné informácie z dôvodu faktických alebo právnych prekážok, napríklad preto, že obchodný partner odmieta poskytnúť informácie a neexistujú žiadne právne dôvody na ich presadzovanie, takéto okolnosti nemožno spoločnosti vytýkať.

- (30) V rámci povinností náležitej starostlivosti stanovených v tejto smernici by spoločnosť mala identifikovať skutočné alebo potenciálne nepriaznivé vplyvy na ľudské práva a životné prostredie. S cieľom umožniť komplexnú identifikáciu nepriaznivých vplyvov by takáto identifikácia mala vychádzať z kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií. Napríklad pokiaľ ide o nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, spoločnosť by mala získať informácie o východiskových podmienkach na rizikovejších miestach alebo v zariadeniach vo svojich reťazcoch činností. Pri identifikácii nepriaznivých vplyvov by spoločnosť mala byť schopná najskôr zmapovať všetky oblasti svojej činnosti, činnosti svojich dcérskych spoločností, a ak súvisia s ich reťazcami činností, svojich obchodných partnerov, a na základe výsledkov vykonať hĺbkové posúdenie zamerané na oblasti, v ktorých sú nepriaznivé vplyvy s najväčšou pravdepodobnosťou prítomné alebo najvýznamnejšie. Pri identifikácii nepriaznivých vplyvov by spoločnosť mala zohľadniť možné rizikové faktory, napríklad či je dcérska spoločnosť alebo obchodný partner spoločnosťou, ktorá porušila vnútroštátne ustanovenia prijaté podľa tejto smernice. Spoločnosť môže získať potrebné informácie z rozhodnutí dozorných orgánov obsahujúcich sankcie, ktoré by mali uverejniť dozorné orgány, ako aj európska sieť dozorných orgánov, aby mali spoločnosti k dispozícii jeden zdroj informácií. Identifikácia nepriaznivých vplyvov by mala zahŕňať posúdenie ľudských práv a environmentálneho kontextu dynamickým spôsobom a v pravidelných intervaloch: bez zbytočného odkladu po výskyte významnej zmeny, najmenej však každých 24 mesiacov, počas celého životného cyklu činnosti alebo vzťahu. Významná zmena by sa mala chápať ako taká zmena súčasného stavu vlastných činností spoločnosti, činností jej dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov, právneho alebo podnikateľského prostredia alebo akýkoľvek iný podstatný posun v situácii spoločnosti vrátane zistenia o nepriaznivom vplyve z verejne dostupných informácií alebo prostredníctvom konzultácií so zainteresovanými stranami, pri ktorej možno odôvodnene predpokladať, že spoločnosť na ňu zareaguje a identifikuje nepriaznivé vplyvy, pričom ich podľa možnosti zoradí podľa priority, predíde im, bude ich zmierňovať, alebo ich odstráni či bude minimalizovať ich rozsah. Príkladmi významnej zmeny by mohli byť prípady, keď spoločnosť pôsobí v novom hospodárskom odvetví alebo geografickej oblasti, začína vyrábať nové výrobky alebo mení spôsob výroby existujúcich výrobkov použitím technológie s potenciálne väčším nepriaznivým vplyvom, alebo mení svoju podnikovú štruktúru prostredníctvom reštrukturalizácie, fúzií alebo akvizícií. Regulované finančné podniky poskytujúce finančné služby by mali identifikovať nepriaznivé vplyvy len na začiatku poskytovania služby a nemalo by sa od nich vyžadovať, aby tieto nepriaznivé vplyvy posudzovali dynamickým spôsobom alebo v pravidelných intervaloch.

Pri identifikácii nepriaznivých vplyvov by podniky mali identifikovať a posúdiť aj vplyv obchodného modelu a stratégií obchodného partnera vrátane obchodných postupov a postupov obstarávania a cenotvorby.

- (31) Aby sa predišlo neprimeranému zaťaženiu menších spoločností pôsobiacich v odvetviach s vysokým vplyvom, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, mali by byť tieto spoločnosti povinné identifikovať len tie skutočné alebo potenciálne nepriaznivé vplyvy, ktoré sú relevantné pre príslušné odvetvie.
- (32) Ak spoločnosť nemôže v plnom rozsahu predísť všetkým identifikovaným skutočným a potenciálnym nepriaznivým vplyvom, zmierniť ich, odstrániť ich alebo ich minimalizovať, mala by ich zoradiť podľa priority na základe závažnosti a pravdepodobnosti nepriaznivého vplyvu. V súlade s príslušným medzinárodným rámcom by sa závažnosť nepriaznivého vplyvu mala posudzovať na základe jeho vážnosti (miera nepriaznivého vplyvu), počtu osôb alebo rozsahu postihnutia životného prostredia (rozsah nepriaznivého vplyvu) a ťažkostí s obnovením stavu, ktorý existoval pred vplyvom (nenapraviteľný charakter nepriaznivého vplyvu). Na druhej strane skutočný alebo potenciálny vplyv spoločnosti na jej obchodných partnerov, miera podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve, blízkosť k dcérskej spoločnosti alebo obchodnému partnerovi alebo jej potenciálna zodpovednosť nie sú relevantnými faktormi pri určovaní priority nepriaznivých vplyvov. V dôsledku tejto prioritizácie by spoločnosť po vyriešení najvýznamnejších nepriaznivých vplyvov mala byť povinná riešiť v primeranej lehote menej významné nepriaznivé vplyvy. Pri posudzovaní primeranej lehoty by sa mali náležite zohľadniť okolnosti konkrétneho prípadu vrátane zdrojov spoločnosti a hospodárskeho odvetvia, v ktorom spoločnosť pôsobí, závažnosť prioritného nepriaznivého vplyvu, ktorý spoločnosť rieši v danom čase, a miera prioritného nepriaznivého vplyvu v konkrétnom okamihu.

- (33) Podľa povinností náležitej starostlivosti stanovených v tejto smernici, ak spoločnosť zistí potenciálne nepriaznivé vplyvy na ľudské práva alebo životné prostredie, mala by prijať vhodné opatrenia na predchádzanie týmto vplyvom alebo ich primerané zmiernenie. S cieľom poskytnúť spoločnostiam právnu zrozumiteľnosť a istotu by sa v tejto smernici mali stanoviť všetky opatrenia, ktoré by mali spoločnosti prijať na predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom a ich zmiernenie, ak je to relevantné v závislosti od okolností. Pri posudzovaní vhodných opatrení na predchádzanie nepriaznivým vplyvom alebo na ich primerané zmiernenie sa náležite zohľadní tzv. miera podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve v súlade s medzinárodnými rámcami a schopnosť spoločnosti ovplyvňovať obchodného partnera, ktorý nepriaznivý vplyv spôsobuje. Spoločnosti by mali byť povinné predchádzať nepriaznivým vplyvom, ktoré spôsobujú samy (tzv. spôsobenie nepriaznivého vplyvu, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci) alebo spoločne so svojimi dcérskymi spoločnosťami alebo obchodnými partnermi (tzv. prispievanie k nepriaznivému vplyvu, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci), alebo ich zmiernovať. Spoločné spôsobenie nepriaznivého vplyvu sa neobmedzuje na rovnaký podiel spoločnosti a jej dcérskej spoločnosti alebo obchodného partnera na nepriaznivom vplyve, ale malo pokrývať všetky prípady konania alebo opomenutia spoločnosti, ktoré majú nepriaznivý vplyv, v kombinácii s konaním alebo opomenutím dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov. Ak spoločnosti nespôsobujú nepriaznivé vplyvy vyskytujúce sa v ich reťazci činností samy alebo spoločne s inými právnymi subjektmi, ale nepriaznivý vplyv spôsobuje ich obchodný partner v reťazcoch činností spoločností (tzv. priame prepojenie s nepriaznivým vplyvom, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci), mali by byť povinné využiť svoj vplyv na predchádzanie nepriaznivému vplyvu spôsobovanému ich obchodnými partnermi alebo na jeho zmiernovanie alebo svoj vplyv na tento účel zvýšiť. Ak sa namiesto uvedených pojmov používaných v medzinárodných rámcach použije len pojem „spôsobenie“ nepriaznivého vplyvu, predídze sa zámene s existujúcimi právnymi pojmami vo vnútroštátnych právnych systémoch, pričom tento pojem sa bude vzťahovať na rovnaké kauzálne vzťahy, aké sú opísané v týchto rámcach. V tejto súvislosti by v súlade s medzinárodnými rámcami mal vplyv spoločnosti na obchodného partnera zahŕňať na jednej strane jej schopnosť presvedčiť obchodného partnera, aby predchádzal nepriaznivým vplyvom (napríklad prostredníctvom trhovej sily, požiadaviek na predbežnú kvalifikáciu alebo prepojenia obchodných stimulov s výsledkami v oblasti ľudských práv a životného prostredia) a na druhej strane mieru vplyvu alebo pákového efektu, ktorú by spoločnosť mohla primerane uplatniť, napríklad prostredníctvom spolupráce s príslušným obchodným partnerom alebo zapojením inej spoločnosti, ktorá je priamym obchodným partnerom obchodného partnera spojeného s nepriaznivým vplyvom.

(34) Na splnenie povinnosti predchádzania a zmierňovania podľa tejto smernice by sa od spoločností malo vyžadovať, aby prijali všetky tieto opatrenia, ak je to relevantné v závislosti od okolností. Ak je to potrebné vzhľadom na zložitosť preventívnych opatrení, spoločnosti by mali vypracovať a vykonávať plán preventívnych opatrení. Spoločnosti by sa mali snažiť získať zmluvné záruky od priameho obchodného partnera, že zabezpečí dodržiavanie kódexu správania alebo plánu preventívnych opatrení, a to aj tak, že budú žiadať zodpovedajúce zmluvné záruky od svojich partnerov, pokiaľ sú ich činnosti súčasťou reťazca činností spoločností. Zmluvné záruky by mali byť sprevádzané vhodnými opatreniami na overenie ich dodržiavania. Spoločnosť by však mala byť povinná sa len o zmluvné záruky usilovať, keďže ich získanie môže závisieť od okolností. S cieľom zabezpečiť komplexné predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom by spoločnosti mali uskutočňovať aj finančné alebo nefinančné investície, ktorých cieľom je predchádzať nepriaznivým vplyvom, a spolupracovať s inými spoločnosťami. Spoločnosti by tiež mali poskytovať cielenú a primeranú podporu MSP, ktorý je obchodným partnerom spoločnosti, v prípade, že by mohla byť ohrozená životaschopnosť MSP, ako je financovanie, napríklad prostredníctvom priameho financovania, nízkoúročených úverov, záruk pokračovania dodávok a pomoci pri zabezpečovaní financovania s cieľom pomôcť pri vykonávaní kódexu správania alebo plánu preventívnych opatrení, alebo technické poradenstvo, napríklad vo forme odbornej prípravy a modernizácie systémov riadenia. Ohrozenie životaschopnosti MSP by sa malo vykladať tak, že môže spôsobiť konkurz MSP alebo dostať MSP do situácie, v ktorej konkurz hrozí. Od finančných podnikov by sa **pri poskytovaní finančných služieb v zmysle tejto smernice** nemalo vyžadovať, aby poskytovali cielenú a primeranú podporu MSP, keďže ich reťazec činností MSP nezahŕňa.

(35) S cieľom zohľadniť celú škálu možností, ktoré má spoločnosť k dispozícii v prípadoch, keď sa potenciálne vplyvy nedali vyriešiť opísanými opatreniami na ich predchádzanie alebo minimalizáciu, by sa v tejto smernici mala uviesť aj možnosť spoločnosti usilovať sa o uzavretie zmluvy s nepriamym obchodným partnerom s cieľom dosiahnuť dodržiavanie kódexu správania spoločnosti alebo plánu preventívnych opatrení a vykonať vhodné opatrenia na overenie dodržiavania zmluvy zo strany nepriameho obchodného partnera.

- (35a) Môže sa stať, že predchádzanie nepriaznivým vplyvom si vyžaduje spoluprácu s inou spoločnosťou, napríklad na úrovni nepriameho obchodného partnera so spoločnosťou, ktorá má s príslušným nepriamym obchodným partnerom priamy zmluvný vzťah. V niektorých prípadoch by spolupráca s inými subjektmi mohla byť jediným realistickým spôsobom predchádzania nepriaznivým vplyvom spôsobeným dokonca aj priamymi obchodnými partnermi, ak vplyv spoločnosti nie je dostatočný. Spoločnosť by mala spolupracovať so subjektom, ktorý môže najúčinnšie predchádzať nepriaznivým vplyvom alebo ich zmierňovať, a to sám alebo spoločne s danou spoločnosťou alebo inými právnymi subjektmi, pričom by sa malo dodržiavať uplatniteľné právo, najmä právo hospodárskej súťaže.
- (36) Aby sa zabezpečila účinnosť predchádzania potenciálnym nepriaznivým vplyvom a ich zmierňovania, spoločnosti by mali uprednostniť spoluprácu s obchodnými partnermi v reťazci činností namiesto ukončenia obchodného vzťahu ako krajnej možnosti po neúspešnom pokuse o predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom a ich zmierňovanie. Ukončenie obchodného vzťahu ako krajná možnosť by malo znamenať, že nie sú k dispozícii menej drastické možnosti a zdá sa, že existujú len malé vyhliadky na zvýšenie vplyvu spoločnosti na obchodných partnerov spôsobujúcich nepriaznivý vplyv. Smernica by však mala pre prípady, keď sa potenciálne nepriaznivé vplyvy nedali riešiť opísanými opatreniami na predchádzanie alebo zmiernenie, odkazovať aj na povinnosť spoločností zdržať sa vstupu do a nových alebo rozširovania existujúcich vzťahov s dotknutým obchodným partnerom, a ak ich na to oprávňuje právo upravujúce ich vzťahy, buď dočasne pozastaviť obchodné vzťahy týkajúce sa dotknutých činností a súčasne vynakladať úsilie o predchádzanie a zmiernenie, ak existuje odôvodnený predpoklad, že toto úsilie bude v krátkodobom horizonte úspešné; alebo ukončiť obchodné vzťahy vo vzťahu k dotknutým činnostiam. S cieľom umožniť spoločnostiam splniť túto povinnosť by členské štáty mali zabezpečiť možnosť dočasne pozastaviť a ukončiť obchodný vzťah v zmluvách, ktoré sa riadia ich právnymi predpismi, s výnimkou prípadov, keď sú strany zo zákona povinné ich uzavrieť, ako napríklad v prípade povinného poistenia. Zo samotnej skutočnosti, že tretia krajina neratifikovala ani nezaviedla do svojho vnútroštátneho práva jeden z nástrojov uvedených v prílohe I k tejto smernici, nevyplýva povinnosť dočasne pozastaviť alebo ukončiť obchodný vzťah.

(36a) V niektorých prípadoch by spoločnosti nemali byť povinné ukončiť obchodný vzťah.

Od spoločností by sa nemalo vyžadovať ukončenie obchodného vzťahu, ak existuje odôvodnený predpoklad, že ukončenie by mohlo viesť k závažnejšiemu nepriaznivému vplyvu. Je v súlade s medzinárodným rámcom, že by sa mali zohľadniť záujmy tých, ktorí sú vystavení nepriaznivému vplyvu. Napríklad ukončenie obchodného vzťahu, v ktorom sa zistil potenciálny nepriaznivý vplyv z dôvodu detskej práce, by mohlo dieťa vystaviť ešte závažnejším nepriaznivým vplyvom na ľudské práva. Podobne by mohlo dôjsť k závažnejšiemu nepriaznivému vplyvu, ak by pracovníci v dôsledku ukončenia obchodného vzťahu so svojím zamestnávateľom, ktorého cieľom je odstrániť potenciálny nepriaznivý vplyv spočívajúci v porušení práva na kolektívne vyjednávanie, prišli o existenčné minimum. Napokon, od spoločnosti by sa nemalo vyžadovať, aby ukončila obchodný vzťah so svojím kľúčovým obchodným partnerom, ktorý poskytuje suroviny, výrobky alebo služby nevyhnutné pre obchodnú činnosť spoločnosti, ak by ukončenie spôsobilo spoločnosti značnú škodu. Značná škoda by sa mala vykladať ako negatívny a významný vplyv na právnu, finančnú alebo hospodársku situáciu spoločnosti alebo na jej výrobnú kapacitu, a to aj z dlhodobého hľadiska, ako napríklad účinkov spôsobujúcich pravdepodobnosť platobnej neschopnosti. Aby sa neohrozili ciele tejto smernice, malo by rozhodnutie o neukončení obchodného vzťahu podliehať následným podmienkam. Od spoločnosti by sa malo vyžadovať, aby sama oznámila dozornému orgánu, že obchodný vzťah neukončila, a aby toto rozhodnutie náležite odôvodnila a naďalej monitorovala potenciálny nepriaznivý vplyv, a to spolu s potenciálnymi opatreniami, ktoré sa majú prijať na predchádzanie nepriaznivému vplyvu alebo na jeho zmiernenie, pravidelne prehodnocovala rozhodnutie neukončiť obchodný vzťah a hľadala alternatívne obchodné vzťahy. V záujme zvýšenia právnej istoty by sa ustanovenia tejto smernice o ukončení obchodného vzťahu mali uplatňovať len na obchodné dohody, ktoré spoločnosť uzatvorila po uplynutí lehoty na transpozíciu na vykonávanie tejto smernice.

- (36b) Ako sa zdôrazňuje aj v usmerneniach OECD pre nadnárodné podniky, je potrebné uznať osobitosti finančných služieb. Od regulovaných finančných podnikov sa očakáva, že počas celého procesu financovania a poistenia zohľadnia nepriaznivé vplyvy a využijú tzv. pákový efekt na ovplyvňovanie spoločností, ktorým poskytujú financovanie alebo poistenie, s cieľom predchádzať potenciálnym nepriaznivým vplyvom spoločností alebo ich zmierňovať. Za určitých okolností môže byť okamžité ukončenie alebo pozastavenie finančných služieb zložité alebo dokonca nemožné (napríklad v prípade povinného poistenia). V iných prípadoch, keď regulovaný finančný podnik využíva pákový efekt, môže byť nevhodné pozastaviť alebo ukončiť finančné služby, keďže hlasovanie a spolupráca, najmä kolektívna spolupráca s investormi alebo veriteľmi, môžu predstavovať lepšie šance na predchádzanie nepriaznivému vplyvu alebo na jeho zmiernenie. Z týchto dôvodov sa v smernici nevyžaduje, aby regulované finančné podniky **pri poskytovaní finančných služieb v zmysle tejto smernice** dočasne pozastavili alebo ukončili obchodný vzťah. V týchto prípadoch by sa od regulovaných finančných podnikov malo vyžadovať, aby pokračovali v monitorovaní nepriaznivého vplyvu a v úsilí o predchádzanie nepriaznivému vplyvu alebo o jeho zmiernenie.
- (37) Pokiaľ ide o priamych a nepriamych obchodných partnerov, spolupráca a systémy v rámci daného odvetvia a iniciatívy viacerých zainteresovaných strán môžu pomôcť vytvoriť ďalší pákový efekt na identifikáciu nepriaznivých vplyvov, ich zmiernenie a predchádzanie. Spoločnosti by preto mali mať možnosť spoliehať sa na takéto iniciatívy na podporu plnenia svojich povinností náležitej starostlivosti stanovených v tejto smernici v rozsahu, v akom sú takéto systémy a iniciatívy vhodné na podporu plnenia týchto povinností. Spoločnosti by mohli z vlastnej iniciatívy posúdiť súlad týchto systémov a iniciatív s povinnosťami podľa tejto smernice. S cieľom zabezpečiť úplnú informovanosť o takýchto iniciatívach by sa v smernici mala uviesť aj možnosť Komisie a členských štátov uľahčiť šírenie informácií o takýchto systémoch alebo iniciatívach a ich výsledkoch. Komisia by mala v spolupráci s členskými štátmi vydať usmernenie pre posudzovanie vhodnosti systémov v danom odvetví a iniciatív viacerých zainteresovaných strán.

(38) Podľa povinností náležitej starostlivosti stanovených v tejto smernici, ak spoločnosť identifikuje skutočné nepriaznivé vplyvy na ľudské práva alebo životné prostredie, mala by prijať vhodné opatrenia na ich odstránenie. Možno očakávať, že spoločnosť je schopná odstrániť skutočné nepriaznivé vplyvy vo svojej vlastnej činnosti a v činnosti dcérskych spoločností. Malo by sa však objasniť, že pokiaľ ide o obchodných partnerov, v rámci ktorých nie je možné nepriaznivé vplyvy odstrániť, spoločnosti by mali rozsah takýchto vplyvov minimalizovať. Pri minimalizácii rozsahu nepriaznivých vplyvov by sa mal vyžadovať výsledok, ktorý sa čo najviac približuje odstráneniu nepriaznivého vplyvu. S cieľom poskytnúť spoločnostiam právnu zrozumiteľnosť a istotu by sa v tejto smernici malo vymedziť, aké opatrenia by mali spoločnosti prijať na odstránenie skutočných nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie a na minimalizáciu ich rozsahu, ak je to relevantné v závislosti od okolností. Pri posudzovaní vhodných opatrení na odstránenie nepriaznivých vplyvov alebo na minimalizáciu ich rozsahu sa náležite zohľadní tzv. miera podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve v súlade s medzinárodnými rámcami a schopnosť spoločnosti ovplyvňovať obchodného partnera, ktorý nepriaznivý vplyv spôsobuje. Spoločnosti by mali byť povinné odstrániť nepriaznivé vplyvy, ktoré spôsobujú samy (tzv. spôsobenie nepriaznivého vplyvu, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci) alebo spoločne so svojimi dcérskymi spoločnosťami alebo obchodnými partnermi (tzv. prispievanie k nepriaznivému vplyvu, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci), alebo minimalizovať rozsah týchto vplyvov. Spoločné spôsobenie nepriaznivého vplyvu sa neobmedzuje na rovnaký podiel spoločnosti a jej dcérskej spoločnosti alebo obchodného partnera na nepriaznivom vplyve, ale malo pokrývať všetky prípady konania alebo opomenutia spoločnosti, ktoré majú nepriaznivý vplyv, v kombinácii s konaním alebo opomenutím dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov. Ak spoločnosti nespôsobujú nepriaznivé vplyvy vyskytujúce sa v ich reťazci činností samy alebo spoločne s inými právnymi subjektmi, ale nepriaznivý vplyv spôsobuje ich obchodný partner v reťazcoch činností spoločností (tzv. priame prepojenie s nepriaznivým vplyvom, ako sa uvádza v medzinárodnom rámci), mali by byť povinné využiť svoj vplyv na odstránenie nepriaznivého vplyvu spôsobeného ich obchodnými partnermi alebo na minimalizáciu jeho rozsahu alebo svoj vplyv na tento účel zvýšiť. Ak sa namiesto uvedených pojmov používaných v medzinárodných rámcach použije len pojem „spôsobenie“ nepriaznivého vplyvu, predíde sa zámene s existujúcimi právnymi pojmami vo vnútroštátnych právnych systémoch, pričom tento pojem sa bude vzťahovať na rovnaké kauzálne vzťahy, aké sú opísané v týchto rámcach.

V tejto súvislosti by v súlade s medzinárodnými rámcami mal vplyv spoločnosti na obchodného partnera zahŕňať na jednej strane jej schopnosť presvedčiť obchodného partnera, aby predchádzal nepriaznivým vplyvom (napríklad prostredníctvom trhovej sily, požiadaviek na predbežnú kvalifikáciu alebo prepojenia obchodných stimulov s výsledkami v oblasti ľudských práv a životného prostredia) a na druhej strane mieru vplyvu alebo pákového efektu, ktorú by spoločnosť mohla primerane uplatniť, napríklad prostredníctvom spolupráce s príslušným obchodným partnerom alebo zapojením inej spoločnosti, ktorá je priamym obchodným partnerom obchodného partnera spojeného s nepriaznivým vplyvom.

- (39) Na splnenie povinnosti odstrániť skutočné nepriaznivé vplyvy a minimalizovať ich rozsah podľa tejto smernice by sa od spoločností malo vyžadovať, aby v prípade, že je to relevantné v závislosti od okolností, prijali všetky tieto opatrenia. Mali by neutralizovať nepriaznivý vplyv alebo minimalizovať jeho rozsah, pričom by mali prijať opatrenie primerané významu a rozsahu nepriaznivého vplyvu a podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve. Ak je to potrebné vzhľadom na skutočnosť, že nepriaznivý vplyv nie je možné okamžite odstrániť, spoločnosti by mali vypracovať a vykonať plán nápravných opatrení s primeraným a jasne vymedzeným časovým harmonogramom opatrení a kvalitatívnymi a kvantitatívnymi ukazovateľmi na meranie zlepšenia. Spoločnosti by sa takisto mali snažiť získať zmluvné záruky od priameho obchodného partnera, že zabezpečí dodržiavanie kódexu správania spoločnosti a v prípade potreby aj plánu preventívnych opatrení, a to aj tak, že budú žiadať zodpovedajúce zmluvné záruky od svojich partnerov, pokiaľ sú ich činnosti súčasťou reťazca činností spoločnosti. Zmluvné záruky by mali byť sprevádzané vhodnými opatreniami na overenie ich dodržiavania. Spoločnosť by však mala byť povinná sa len o zmluvné záruky usilovať, keďže ich získanie môže závisieť od okolností. Spoločnosti by mali uskutočňovať aj finančné alebo nefinančné investície zamerané na zastavenie nepriaznivého vplyvu alebo minimalizáciu jeho rozsahu, poskytovať cieľenú a primeranú podporu MSP, ktoré sú obchodnými partnermi spoločnosti, v prípade, že by mohla byť ohrozená životaschopnosť MSP, a spolupracovať s inými subjektmi, prípadne aj s cieľom zvýšiť schopnosť spoločnosti odstrániť nepriaznivý vplyv. Ohrozenie životaschopnosti MSP by sa malo vykladať tak, že môže spôsobiť konkurz MSP alebo dostať MSP do situácie, v ktorej konkurz hrozí. Od finančných podnikov by sa **pri poskytovaní finančných služieb v zmysle tejto smernice** nemalo vyžadovať, aby poskytovali cieľenú a primeranú podporu MSP, keďže ich reťazec činností MSP nezahŕňa. Napokon by spoločnosti mali dotknutým osobám a komunitám zabezpečiť nápravu, ktorá by mala pozostávať z finančnej alebo nefinančnej náhrady, ktorá by mala byť primeraná významu (miera nepriaznivého vplyvu, vážnosť) a rozsahu (počet osôb alebo rozsah postihnutia životného prostredia) nepriaznivého vplyvu a podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve. Finančná alebo nefinančná náhrada môže spočívať v uvedení dotknutej osoby alebo osôb do stavu, v ktorom by sa nachádzali, ak by k skutočnému nepriaznivému vplyvu nedošlo.

- (40) Aby sa zohľadnila celá škála možností, ktoré majú spoločnosti k dispozícii v prípadoch, keď sa skutočné vplyvy nedajú riešiť opísanými opatreniami, by sa v tejto smernici mala uviesť aj možnosť spoločnosti usilovať sa o uzavretie zmluvy s nepriamym obchodným partnerom s cieľom dosiahnuť dodržiavanie kódexu správania spoločnosti alebo plánu nápravných opatrení a vykonať vhodné opatrenia na overenie dodržiavania zmluvy zo strany nepriameho obchodného partnera.
- (41) S cieľom zabezpečiť, aby odstránenie skutočných nepriaznivých vplyvov alebo ich minimalizácia boli účinné, by spoločnosti mali uprednostniť spoluprácu s obchodnými partnermi v reťazci činností namiesto ukončenia obchodného vzťahu ako krajnej možnosti po neúspešnom pokuse o odstránenie skutočných nepriaznivých vplyvov alebo ich minimalizáciu. Ukončenie obchodného vzťahu ako krajná možnosť by malo znamenať, že nie sú k dispozícii menej drastické možnosti a zdá sa, že existujú len malé vyhliadky na zvýšenie vplyvu spoločnosti na obchodných partnerov spôsobujúcich nepriaznivý vplyv. Táto smernica by však mala pre prípady, keď skutočné nepriaznivé vplyvy nemožno odstrániť ani primerane minimalizovať ich rozsah opísanými opatreniami, odkazovať aj na povinnosť spoločností zdržať sa vstupu do nových vzťahov alebo rozširovania existujúcich vzťahov s dotknutým obchodným partnerom, a ak ich na to oprávňuje právo upravujúce ich vzťahy, buď dočasne pozastaviť obchodné vzťahy týkajúce sa dotknutých činností a súčasne vynakladať úsilie o odstránenie nepriaznivého vplyvu alebo minimalizáciu jeho rozsahu, ak existuje odôvodnený predpoklad, že toto úsilie bude v krátkodobom horizonte úspešné, alebo ukončiť obchodné vzťahy vo vzťahu k dotknutým činnostiam. S cieľom umožniť spoločnostiam splniť túto povinnosť by členské štáty mali zabezpečiť možnosť dočasne pozastaviť a ukončiť obchodný vzťah v zmluvách, ktoré sa riadia ich právnymi predpismi, s výnimkou prípadov, keď sú strany zo zákona povinné ich uzavrieť, ako napríklad v prípade povinného poistenia. Zo samotnej skutočnosti, že tretia krajina neratifikovala ani nezaviedla do svojho vnútroštátneho práva jeden z nástrojov uvedených v prílohe I k tejto smernici, nevyplýva povinnosť dočasne pozastaviť alebo ukončiť obchodný vzťah.

(41a) V niektorých prípadoch by spoločnosti nemali byť povinné ukončiť obchodný vzťah.

Od spoločností by sa nemalo vyžadovať ukončenie obchodného vzťahu, ak existuje odôvodnený predpoklad, že ukončenie by mohlo viesť k závažnejšiemu nepriaznivému vplyvu. Je v súlade s medzinárodným rámcom, že by sa mali zohľadniť záujmy tých, ktorí sú vystavení nepriaznivému vplyvu. Napríklad ukončenie obchodného vzťahu, v ktorom sa zistila detská práca, by mohlo dieťa vystaviť ešte závažnejším nepriaznivým vplyvom na ľudské práva. Podobne by mohlo dôjsť k závažnejšiemu nepriaznivému vplyvu, ak by pracovníci v dôsledku ukončenia obchodného vzťahu so svojim zamestnávateľom, ktorého cieľom je odstrániť nepriaznivý vplyv spočívajúci v porušení práva na kolektívne vyjednávanie, prišli o existenčné minimum. Napokon, od spoločnosti by sa nemalo vyžadovať, aby ukončila obchodný vzťah so svojim kľúčovým obchodným partnerom, ktorý poskytuje suroviny, výrobky alebo služby nevyhnutné pre obchodnú činnosť spoločnosti, ak by ukončenie spôsobilo spoločnosti značnú škodu. Značná škoda by sa mala vykladať ako negatívny a významný vplyv na právnu, finančnú alebo hospodársku situáciu spoločnosti alebo na jej výrobnú kapacitu, a to aj z dlhodobého hľadiska, ako napríklad účinok spôsobujúci pravdepodobnosť platobnej neschopnosti. Aby sa neohrozili ciele tejto smernice, malo by rozhodnutie o neukončení obchodného vzťahu podliehať následným podmienkam. Od spoločnosti by sa malo vyžadovať, aby sama oznámila dozornému orgánu, že obchodný vzťah neukončila, a aby toto rozhodnutie náležite odôvodnila a naďalej monitorovala skutočný nepriaznivý vplyv, a to spolu s potenciálnymi opatreniami, ktoré sa majú prijať na odstránenie nepriaznivého vplyvu alebo na minimalizáciu jeho rozsahu, pravidelne prehodnocovala rozhodnutie neukončiť obchodný vzťah a hľadala alternatívne obchodné vzťahy. V záujme zvýšenia právnej istoty by sa ustanovenia tejto smernice o ukončení obchodného vzťahu mali uplatňovať len na obchodné dohody, ktoré spoločnosť uzatvorila po uplynutí lehoty na transpozíciu na vykonávanie tejto smernice.

(41b) Ako sa zdôrazňuje aj v usmerneniach OECD pre nadnárodné podniky, je potrebné uznať osobitosti finančných služieb. Od regulovaných finančných podnikov sa očakáva, že počas celého procesu financovania a poistenia zohľadnia nepriaznivé vplyvy a využijú tzv. pákový efekt na ovplyvňovanie spoločností, ktorým poskytujú financovanie alebo poistenie, s cieľom odstrániť nepriaznivé vplyvy spoločností alebo minimalizovať ich rozsah. Za určitých okolností môže byť okamžité ukončenie alebo pozastavenie finančných služieb zložité alebo dokonca nemožné (napr. v prípade povinného poistenia). V iných prípadoch, keď regulovaný finančný podnik využíva pákový efekt, môže byť nevhodné pozastaviť alebo ukončiť finančné služby, keďže hlasovanie a spolupráca, najmä kolektívna spolupráca s investormi alebo veriteľmi, môžu predstavovať lepšie šance na odstránenie nepriaznivého vplyvu alebo na minimalizáciu jeho rozsahu. Z týchto dôvodov sa v smernici nevyžaduje, aby regulované finančné podniky **pri poskytovaní finančných služieb v zmysle tejto smernice** dočasne pozastavili alebo ukončili obchodný vzťah. V týchto prípadoch by sa od regulovaných finančných podnikov malo vyžadovať, aby pokračovali v monitorovaní nepriaznivého vplyvu a v úsilí o odstránenie nepriaznivého vplyvu alebo o minimalizáciu jeho rozsahu.

(42) Spoločnosti by mali poskytnúť osobám a organizáciám možnosť podávať priamo im sťažnosti v prípade oprávnených obáv týkajúcich sa skutočných alebo potenciálnych nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie. S cieľom znížiť zaťaženie spoločností by tieto spoločnosti mali mať možnosť zúčastňovať sa na spoločnom postupe podávania sťažností, napríklad takom, ktorý spoločne zaviedli spoločnosti (napríklad skupina spoločností) prostredníctvom odvetvových združení alebo iniciatív viacerých zainteresovaných strán, namiesto toho, aby zavádzali vlastné postupy podávania sťažností. Medzi organizácie, ktoré by mohli podávať takéto sťažnosti, by mali patriť odborové zväzy a ďalší zástupcovia pracovníkov, ktorí zastupujú jednotlivcov pracujúcich v dotknutom reťazci činností, a organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú aktívne v oblastiach súvisiacich s príslušným nepriaznivým vplyvom, ak majú vedomosti o potenciálnom alebo skutočnom nepriaznivom vplyve. Spoločnosti by mali stanoviť spravodlivý, prístupný a transparentný postup riešenia týchto sťažností a v relevantných prípadoch o týchto postupoch informovať pracovníkov, odborové zväzy a ďalších zástupcov pracovníkov. Označenie „spravodlivý, prístupný a transparentný“ by sa malo chápať v súlade so zásadou 31 hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, v ktorej sa vyžaduje, aby boli postupy legitímne, prístupné, predvídateľné, spravodlivé, transparentné, zlučiteľné s právami a boli zdrojom kontinuálneho učenia sa. Týmto postupom by sa mala zabezpečiť dôvernosť totožnosti sťažovateľa a potrebné opatrenia na predchádzanie akejkoľvek forme odvetných opatrení zo strany spoločnosti a jej dcérskych spoločností. Odvetné opatrenia by sa mali chápať ako akékoľvek priame alebo nepriame konanie alebo opomenutie, ktoré je vyvolané podaním sťažnosti a ktoré sťažovateľovi spôsobuje alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu. Využitie mechanizmu sťažností a nápravy by nemalo sťažovateľovi brániť v tom, aby využil súdne prostriedky nápravy alebo predložil opodstatnené obavy dozorným orgánom. V súlade s medzinárodnými normami by sťažovatelia mali mať právo požadovať od spoločnosti primerané opatrenia v nadväznosti na sťažnosť a stretnúť sa so zástupcami spoločnosti na primeranej úrovni s cieľom prediskutovať potenciálne alebo skutočné závažné nepriaznivé vplyvy, ktoré sú predmetom sťažnosti. Tento prístup by nemal viesť k neprimeranému kontaktovaniu spoločností.

(42a) Vzhľadom na širší zoznam osôb alebo organizácií oprávnených podať sťažnosť a širší rozsah predmetu sťažností sa postup podávania sťažností z právneho hľadiska chápe ako samostatný mechanizmus popri internom postupe nahlasovania zavedenom spoločnosťami v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 o ochrane nahlasujúcich osôb⁴⁶. Ak porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva zahrnutého do vecnej pôsobnosti uvedenej smernice možno považovať za nepriaznivý vplyv a nahlasujúca osoba je zamestnancom spoločnosti, ktorý je týmto nepriaznivým vplyvom priamo dotknutý, potom by táto osoba mohla využiť oba postupy – mechanizmus podávania sťažností v súlade s touto smernicou alebo interný postup nahlasovania stanovený v súlade s uvedenou smernicou. Ak však nie je splnená niektorá z uvedených podmienok, osoba môže pokračovať len prostredníctvom jedného z postupov.

⁴⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).

(43) Spoločnosti by mali monitorovať vykonávanie a účinnosť svojich opatrení náležitej starostlivosti a náležite pritom prihliadať na relevantné informácie od zainteresovaných strán. Mali by vykonávať pravidelné posúdenia svojich vlastných činností, činností svojich dcérskych spoločností a v prípade, že súvisia s reťazcami činností spoločnosti, aj činností svojich obchodných partnerov s cieľom monitorovať účinnosť procesu identifikácie nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie, predchádzania takýmto vplyvom, ich zmiernovania, odstraňovania a minimalizácie ich rozsahu. Takýmito posúdeniami by sa malo overiť, či sú nepriaznivé vplyvy riadne identifikované, či sa vykonávajú opatrenia v oblasti náležitej starostlivosti a či sa nepriaznivým vplyvom skutočne predišlo alebo sa odstránili. Aby sa zabezpečila aktuálnosť takýchto posúdení, mali by sa vykonávať bez zbytočného odkladu po výskyte významnej zmeny, najmenej však každých 24 mesiacov a medzičasom by sa mali revidovať, ak existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že mohli vzniknúť nové významné riziká nepriaznivého vplyvu. Významná zmena by sa mala chápať ako taká zmena súčasného stavu vlastných činností spoločnosti, činností jej dcérskych spoločností alebo obchodných partnerov, právneho alebo podnikateľského prostredia alebo akýkoľvek iný podstatný posun v situácii spoločnosti vrátane zistenia o nepriaznivom vplyve z verejne dostupných informácií alebo prostredníctvom konzultácií so zainteresovanými stranami, pri ktorej možno odôvodnene predpokladať, že spoločnosť na ňu zareaguje a posúdi ju. Príkladmi významnej zmeny by mohli byť prípady, keď spoločnosť pôsobí v novom hospodárskom odvetví alebo geografickej oblasti, začína vyrábať nové výrobky alebo mení spôsob výroby existujúcich výrobkov použitím technológie s potenciálne väčším nepriaznivým vplyvom, alebo mení svoju podnikovú štruktúru prostredníctvom reštrukturalizácie, fúzií alebo akvizícií. Finančné podniky by mali vykonávať pravidelné posúdenia len svojich vlastných činností, [...] činností svojich dcérskych spoločností [...] a – **ak poskytujú finančné služby v zmysle tejto smernice svojim obchodným partnerom** – [...] pravidelné posúdenia účinnosti opatrení prijatých na predchádzanie potenciálnemu nepriaznivému vplyvu alebo na jeho zmiernenie alebo opatrení na odstránenie alebo minimalizáciu rozsahu skutočného nepriaznivého vplyvu, ktorý bol identifikovaný pred poskytnutím finančnej služby príslušnému obchodnému partnerovi. Počas trvania vzťahu s obchodným partnerom by sa od finančných podnikov nemali vyžadovať žiadne ďalšie posúdenia, pokiaľ ide o ich obchodných partnerov, **ktorým poskytujú finančné služby v zmysle tejto smernice**.

- (44) Podobne ako v existujúcich medzinárodných normách stanovených v hlavných zásadách OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a v rámci OECD je súčasťou požiadavky náležitej starostlivosti oznamovanie externe relevantných informácií o politikách v oblasti náležitej starostlivosti, procesoch a činnostiach vykonávaných s cieľom identifikovať a riešiť skutočné alebo potenciálne nepriaznivé vplyvy vrátane zistení a výsledkov týchto činností. V smernici 2013/34/EÚ sa stanovujú príslušné povinnosti podávania správ o udržateľnosti podnikov pre spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. S cieľom vyhnúť sa duplicite povinností podávania správ by sa preto touto smernicou nemali zavádzať žiadne nové povinnosti podávania správ nad rámec povinností podľa smernice 2013/34/EÚ pre spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, ani normy podávania správ, ktoré by sa mali podľa nej vypracovať. Pokiaľ ide o spoločnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ale nespádajú pod smernicu 2013/34/EÚ, na účely splnenia ich oznamovacej povinnosti v rámci náležitej starostlivosti podľa tejto smernice by mali na svojom webovom sídle uverejniť ročný výkaz týkajúci sa daného finančného roka v jazyku, ktorý sa obvykle používa v oblasti medzinárodného obchodu.

- (45) S cieľom uľahčiť spoločnostiam dodržiavanie požiadaviek náležitej starostlivosti v rámci ich reťazca činností a obmedziť prenášanie bremena spojeného s dodržiavaním predpisov na obchodných partnerov z radov MSP by Komisia mala po konzultáciách s členskými štátmi a zainteresovanými stranami poskytnúť usmernenia k vzorovým zmluvným doložkám.
- (46) S cieľom poskytnúť podporu a praktické nástroje spoločnostiam alebo orgánom členských štátov v súvislosti s tým, ako by si spoločnosti mali plniť svoje povinnosti náležitej starostlivosti, by Komisia mala vydať usmernenia, a to aj pre konkrétne odvetvia alebo konkrétne nepriaznivé vplyvy alebo vzájomné pôsobenie tejto smernice a iných legislatívnych aktov Únie, ktoré sledujú rovnaké ciele a stanovujú rozsiahlejšie alebo konkrétnejšie povinnosti, pričom by sa mala opierať o príslušné medzinárodné usmernenia a normy a o konzultácie s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, Agentúrou Európskej únie pre základné práva, Európskou environmentálnou agentúrou a prípadne s medzinárodnými orgánmi, ktoré majú odborné znalosti v oblasti náležitej starostlivosti.
- (47) Hoci MSP nie sú zahrnuté do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, jej ustanovenia by ich mohli ovplyvniť ako dodávateľov alebo subdodávateľov (priamych alebo nepriamych obchodných partnerov) spoločností, ktoré patria do rozsahu jej pôsobnosti. Cieľom je však zmierniť finančné alebo administratívne zaťaženie MSP, z ktorých mnohé už teraz zápasia s problémami v súvislosti s celosvetovou hospodárskou a sanitárnou krízou. Na podporu MSP by členské štáty mali samostatne alebo spoločne zriadiť a prevádzkovať špecializované webové sídla, portály alebo platformy na poskytovanie informácií a podpory spoločnostiam a členské štáty by mohli MSP aj finančne podporovať a pomáhať im pri budovaní kapacít. Spoločnosti, ktorých obchodným partnerom je MSP, sa takisto vyzývajú, aby ich podporovali pri dodržiavaní opatrení v oblasti náležitej starostlivosti v prípade, že by takéto požiadavky ohrozili životaschopnosť MSP, a aby voči MSP používali spravodlivé, primerané, nediskriminačné a proporcionálne požiadavky.

- (48) S cieľom doplniť podporu členských štátov pre MSP môže Komisia vychádzať z existujúcich nástrojov, projektov a iných opatrení Únie, ktoré pomáhajú pri vykonávaní náležitej starostlivosti v Únii a v tretích krajinách. Môže zaviesť nové podporné opatrenia, ktoré poskytujú pomoc spoločnostiam vrátane MSP v súvislosti s požiadavkami náležitej starostlivosti, vrátane strediska na monitorovanie transparentnosti reťazca činností a uľahčenia spoločných iniciatív zainteresovaných strán.
- (49) Komisia by mohla doplniť podporné opatrenia členských štátov na základe existujúcich opatrení Únie s cieľom podporiť hospodárske subjekty v hornej časti reťazca pri budovaní kapacít na účinné predchádzanie nepriaznivým vplyvom ich činností a obchodných vzťahov na ľudské práva a životné prostredie a na ich zmierňovanie, pričom by mali venovať osobitnú pozornosť problémom, ktorým čelia drobní poľnohospodári. Únia a členské štáty sa vyzývajú, aby v rámci svojich príslušných právomocí využívali svoje nástroje susedstva pri riešení nepriaznivých vplyvov ich činností a obchodných vzťahov v hornej časti reťazca na ľudské práva a životné prostredie by mali na podporu vlád tretích krajín a hospodárskych subjektov v hornej časti reťazca v tretích krajinách využívať svoje nástroje susedstva, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce. To by mohlo zahŕňať spoluprácu s vládami partnerských krajín, miestnym súkromným sektorom a zainteresovanými stranami pri riešení základných príčin nepriaznivých vplyvov na ľudské práva a životné prostredie.
- (50) S cieľom zabezpečiť, aby táto smernica účinne prispievala k boju proti zmene klímy, by spoločnosti mali prijať plán, ktorý zabezpečí, aby obchodný model a stratégia spoločnosti boli v súlade s prechodom na udržateľné hospodárstvo a s obmedzením globálneho otepľovania na 1,5 °C v súlade s Parížskou dohodou. V prípade, že klíma je alebo by mala byť identifikovaná ako hlavná riziková oblasť pre činnosti spoločnosti alebo ako oblasť, na ktorú majú jej činnosti najväčší vplyv, spoločnosť by mala do svojho plánu zahrnúť ciele zníženia emisií skleníkových plynov.
- (51) [...]

- (52) S cieľom umožniť účinný dohľad nad touto smernicou a v prípade potreby jej presadzovanie vo vzťahu k spoločnostiam z tretích krajín, by tieto spoločnosti mali v Únii určiť splnomocneného zástupcu s dostatočným mandátom a poskytnúť informácie týkajúce sa ich splnomocnených zástupcov. Splnomocnený zástupca by mal mať možnosť fungovať aj ako kontaktné miesto za predpokladu, že sú splnené príslušné požiadavky tejto smernice. Ak spoločnosť z tretej krajiny neurčí splnomocneného zástupcu, všetky členské štáty, v ktorých spoločnosť pôsobí, by mali mať právomoc presadzovať plnenie tejto povinnosti, najmä určiť právnickú alebo fyzickú osobu v jednom z členských štátov, v ktorom pôsobí, v súlade s rámcom presadzovania stanoveným vo vnútroštátnom práve. Členské štáty, ktoré iniciujú takéto presadzovanie, by mali informovať dozorné orgány ostatných členských štátov prostredníctvom európskej siete dozorných orgánov, aby nedošlo k ich určeniu zo strany iných členských štátov.
- (53) Aby sa zabezpečilo monitorovanie správneho plnenia povinností náležitej starostlivosti zo strany spoločností a riadne presadzovanie tejto smernice, členské štáty by mali určiť jeden alebo viac vnútroštátnych dozorných orgánov. Tieto dozorné orgány by mali mať verejný charakter, mali by byť nezávislé od spoločností, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, alebo od iných trhových záujmov a nemali by byť v konflikte záujmov. V súlade s vnútroštátnym právom by členské štáty mali zabezpečiť zodpovedajúce financovanie príslušného orgánu. Mali by byť oprávnené vykonávať vyšetrovania z vlastnej iniciatívy alebo na základe opodstatnených obáv vznesených podľa tejto smernice. Ak existujú príslušné orgány podľa odvetvových právnych predpisov, členské štáty by mohli určiť tieto orgány ako zodpovedné za uplatňovanie tejto smernice v oblastiach ich pôsobnosti. Mohli by určiť orgány pre dohľad nad regulovanými finančnými podnikmi aj ako dozorné orgány na účely tejto smernice.

(54) S cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie vnútroštátnych opatrení, ktorými sa vykonáva táto smernica, by členské štáty mali stanoviť odrádzajúce, primerané a účinné sankcie za porušenie týchto opatrení. Aby bol takýto sankčný režim účinný, mali by sankcie, ktoré majú ukladať vnútroštátne dozorné orgány, zahŕňať peňažné sankcie. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby bola peňažná sankcia pri ukladaní úmerná celosvetovému čistému obratu spoločnosti. To by však nemalo zaväzovať členské štáty k tomu, aby peňažnú sankciu zakladali vo všetkých prípadoch len na čistom obrate spoločnosti. Členské štáty by mali mať flexibilitu na to, aby mohli sankciu založiť aj na iných kritériách, ako je napríklad hospodárska situácia spoločnosti. Členské štáty by mali v súlade s vnútroštátnym právom rozhodnúť, či by sa sankcie mali uložiť priamo prostredníctvom dozorných orgánov v spolupráci s inými orgánmi alebo na základe žiadosti adresovanej príslušným justičným orgánom. S cieľom zabezpečiť verejný dohľad nad uplatňovaním pravidiel stanovených v tejto smernici by sa rozhodnutia dozorných orgánov obsahujúce sankcie uložené spoločnostiam z dôvodu nedodržania ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva táto smernica, mali uverejňovať, odosielať európskej sieti dozorných orgánov a mali by byť verejne dostupné aspoň tri roky. Uverejnené rozhodnutie by nemalo obsahovať žiadne osobné údaje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679⁴⁷. Uverejnenie názvu spoločnosti je povolené aj v prípade, že obsahuje meno fyzickej osoby.

⁴⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (55) Aby sa zabezpečilo konzistentné uplatňovanie a presadzovanie vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice, vnútroštátne dozorné orgány by mali spolupracovať a koordinovať svoju činnosť. Na tento účel by Komisia mala zriadiť európsku sieť dozorných orgánov a dozorné orgány by si mali navzájom pomáhať pri plnení svojich úloh a poskytovať si vzájomnú pomoc.
- (56) S cieľom zabezpečiť účinné odškodnenie obetí nepriaznivých vplyvov by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby stanovili pravidlá upravujúce občianskoprávnu zodpovednosť spoločností za škodu spôsobenú fyzickej alebo právnickej osobe v prípade, že spoločnosť úmyselne alebo z nedbanlivosti nepredišla potenciálnym nepriaznivým vplyvom a nezmiernila ich alebo neodstránila skutočné vplyvy a neminimalizovala ich rozsah, v dôsledku čoho fyzickej alebo právnickej osobe vznikla škoda. Škoda spôsobená na chránených právnych záujmoch osoby, napríklad smrť, telesná alebo psychická ujma, pozbavenie osobnej slobody, strata ľudskej dôstojnosti alebo škoda na majetku osoby, by sa mala chápať v súlade s vnútroštátnym právom. Podmienka, že škoda musí byť spôsobená osobe v dôsledku neplnenia povinnosti spoločnosti riešiť nepriaznivý vplyv, keď právo, zákaz alebo povinnosť uvedené v prílohe I, ktorých porušenie má za následok nepriaznivý vplyv, ktorý sa mal riešiť, je zamerané na ochranu fyzickej alebo právnickej osoby, ktorej bola spôsobená škoda, by sa mala chápať tak, že sa nevzťahuje na odvodenú škodu (ktorá bola nepriamo spôsobená iným osobám, ktoré nie sú obeťami nepriaznivých vplyvov a ktoré nie sú chránené právami, zákazmi alebo povinnosťami uvedenými v prílohe I). Napríklad, ak zamestnanec spoločnosti utrpel škodu v dôsledku porušenia bezpečnostných noriem na pracovisku zo strany spoločnosti, prenajímateľ bývania takéhoto zamestnanca by nemal mať možnosť uplatniť si nárok voči spoločnosti na náhradu ekonomickej straty spôsobenej tým, že zamestnanec nebol schopný platiť nájomné. Táto smernica neupravuje príčinnú súvislosť s výnimkou toho, že spoločnosti by nemali niesť zodpovednosť, ak škodu spôsobili len obchodní partneri v reťazci činností spoločností (tzv. priame prepojenie). Obete by mali mať právo na úplnú náhradu vzniknutej škody v súlade s vnútroštátnym právom a podľa takejto spoločnej zásady. Malo by sa zakázať odrádzanie prostredníctvom náhrady škody (t. j. represívne náhrady škody) alebo akákoľvek iná forma nadmernej náhrady.

- (57) Spoločnosť by nemala byť zodpovedná za škodu, ktorá by vznikla v rovnakom rozsahu, aj keby spoločnosť prijala opatrenia v súlade s touto smernicou. Keďže nepriaznivé vplyvy by sa mali zoradiť podľa priority na základe závažnosti a pravdepodobnosti a riešiť postupne, ak nie je možné riešiť všetky identifikované nepriaznivé vplyvy súčasne v plnom rozsahu, spoločnosť by nemala niesť zodpovednosť za žiadne škody vyplývajúce z akýchkoľvek menej významných nepriaznivých vplyvov, ktoré sa ešte neriešili. Pri posudzovaní, či boli splnené podmienky pre zodpovednosť spoločnosti v rámci posúdenia toho, či spoločnosť porušila svoju povinnosť primerane riešiť identifikované nepriaznivé vplyvy, by sa však mala posúdiť správnosť prioritizácie nepriaznivých vplyvov zo strany spoločnosti.
- (58) Režim zodpovednosti neupravuje, kto by mal preukázať, že konanie spoločnosti bolo za daných okolností konkrétneho prípadu dostatočne primerané, preto je táto otázka ponechaná na vnútroštátne právo. Táto smernica takisto neupravuje, kto si môže uplatniť nárok na vnútroštátnych súdoch a za akých podmienok možno začať občianskoprávne konanie, preto sa táto otázka ponecháva na vnútroštátne právo. Členské štáty môžu napríklad rozhodnúť, že nárok na vnútroštátnych súdoch si môže uplatniť len obeť, alebo že v mene obete môže uplatniť nárok organizácia občianskej spoločnosti, odborová organizácia alebo iný právny subjekt.

- (59) Pokiaľ ide o pravidlá občianskoprávnej zodpovednosti, občianskoprávnou zodpovednosťou spoločnosti za škody, ktoré vznikli v dôsledku nevykonania primeranej náležitej starostlivosti, by nemala byť dotknutá občianskoprávna zodpovednosť jej dcérskych spoločností alebo príslušná občianskoprávna zodpovednosť priamych a nepriamych obchodných partnerov v reťazci činností. Ak spoločnosť spôsobila škodu spoločne so svojou dcérskou spoločnosťou alebo obchodným partnerom, mala by byť spoločne a nerozdielne zodpovedná s touto príslušnou dcérskou spoločnosťou alebo obchodným partnerom. Týmto nie sú dotknuté žiadne vnútroštátne právne predpisy o podmienkach spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti a o práve na regresnú náhradu, ktorú zaplatila jedna zo spoločne a nerozdielne zodpovedných strán.
- (59a) Pravidlami občianskoprávnej zodpovednosti v zmysle tejto smernice by nemali byť dotknuté vnútroštátne pravidlá ani pravidlá Únie týkajúce sa občianskoprávnej zodpovednosti súvisiacej s nepriaznivými vplyvmi na ľudské práva a životné prostredie, v ktorých sa upravuje zodpovednosť v situáciách, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica alebo ktoré stanovujú prísnejšiu zodpovednosť ako táto smernica. Prísnejší režim zodpovednosti by sa mal chápať aj ako vnútroštátny režim občianskoprávnej zodpovednosti, v ktorom sa nestanovujú výnimky stanovené v tejto smernici, ako napríklad určenie priority nepriaznivých vplyvov.
- (60) Pokiaľ ide o občianskoprávnou zodpovednosť vyplývajúcu z nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, osoby, ktoré utrpeli škodu, si môžu uplatniť nárok na náhradu škody podľa tejto smernice aj v prípadoch, keď sa tieto nároky prekrývajú s nárokmi v oblasti ľudských práv.

- (61) S cieľom zabezpečiť, aby si obeť konania, ktoré porušuje ľudské práva a poškodzuje životné prostredie, mohli uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej, keď spoločnosť úmyselne alebo z nedbanlivosti nedodrжала povinnosti náležitej starostlivosti vyplývajúce z tejto smernice, táto smernica by mala vyžadovať, aby členské štáty zabezpečili, že ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa transponuje režim občianskoprávnej zodpovednosti stanovený v tejto smernici, majú nadradené povinné uplatňovanie v prípadoch, keď rozhodným právom pre nároky v tomto zmysle nie je právo členského štátu, ako by to mohlo byť napríklad podľa pravidiel medzinárodného súkromného práva, keď škoda vznikne v tretej krajine. To znamená, že členské štáty môžu pri transpozícii režimu občianskoprávnej zodpovednosti stanoveného v tejto smernici a výbere metód na dosiahnutie takéhoto výsledku zohľadniť aj všetky súvisiace vnútroštátne pravidlá vrátane požiadaviek, pokiaľ ide o to, ktoré fyzické alebo právnické osoby si môžu uplatniť nárok, premlčania, námietok a obhajoby, ako aj výpočtu náhrady škody, a to v rozsahu, v akom sú potrebné na zabezpečenie ochrany obetí a majú zásadný význam pre ochranu verejných záujmov členských štátov, ako napríklad ich politického, sociálneho alebo hospodárskeho usporiadania.
- (62) Režimom občianskoprávnej zodpovednosti podľa tejto smernice by nemala byť dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES⁴⁸. Táto smernica by nemala členským štátom brániť v tom, aby spoločnostiam uložili ďalšie, prísnejšie povinnosti alebo aby prijali ďalšie opatrenia, ktoré majú rovnaké ciele ako smernica 2004/35/ES.

⁴⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56).

- (63) Touto smernicou nie je dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁴⁹, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ⁵⁰ ani smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ⁵¹. Podľa uvedených smerníc môžu verejní obstarávatelia a obstarávatelia predovšetkým vylúčiť, alebo od nich môžu členské štáty požadovať, aby vylúčili z účasti na postupe obstarávania, prípadne na postupe udeľovania koncesie akýkoľvek hospodársky subjekt, ak môžu akýmikoľvek vhodnými prostriedkami preukázať porušenie uplatniteľných povinností v oblasti environmentálneho, sociálneho a pracovného práva vrátane povinností, ktoré vyplývajú z určitých medzinárodných dohôd ratifikovaných všetkými členskými štátmi a uvedených v uvedených smerniciach, alebo že sa hospodársky subjekt dopustil závažného odborného pochybenia, ktoré spochybňuje jeho bezúhonnosť.
- (64) [...]
- (65) Osoby, ktoré pracujú pre spoločnosti podliehajúce povinnostiam náležitej starostlivosti podľa tejto smernice alebo ktoré sú v kontakte s takýmito spoločnosťami v rámci svojich pracovných činností, môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri odhaľovaní porušení pravidiel tejto smernice. Môžu tak prispieť k predchádzaniu takýmto porušeniam a odrádzaniu od nich a k posilneniu presadzovania tejto smernice. Pri nahlasovaní všetkých porušení tejto smernice a na ochranu osôb nahlasujúcich takéto porušenia by sa tak mala uplatňovať smernica (EÚ) 2019/1937.

⁴⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁵⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁵¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesíí (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1).

- (66) S cieľom spresniť informácie, ktoré by spoločnosti, na ktoré sa nevzťahujú požiadavky na podávanie správ podľa ustanovení o podávaní správ o udržateľnosti podnikov podľa smernice 2013/34/EÚ, mali oznamovať o záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie ďalších pravidiel týkajúcich sa obsahu a kritérií takýchto správ, v ktorých sa spresnia informácie o opise náležitej starostlivosti, potenciálnych a skutočných vplyvoch a opatreniach, ktoré sa v súvislosti s týmito vplyvmi prijali. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁵². Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (67) Táto smernica by sa mala uplatňovať v súlade s právom Únie v oblasti ochrany údajov a právom na ochranu súkromia a osobných údajov, ako je zakotvené v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie. Akékoľvek spracúvanie osobných údajov podľa tejto smernice sa má vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 vrátane požiadaviek na obmedzenie účelu, minimalizáciu údajov a obmedzenie ich uchovávania.
- (68) V súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725⁵³ sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý ... 2022 vydal stanovisko.
- (69) [...]

⁵² Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁵³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (70) Komisia by mala posúdiť a podať správu o tom, či by sa do zoznamu odvetví s vysokým vplyvom, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, mali pridať nové odvetvia, aby sa zosúladiť s usmerneniami Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj alebo vzhľadom na jasné dôkazy o pracovnom vykorisťovaní, porušovaní ľudských práv alebo novo vznikajúcich environmentálnych hrozbách, či by sa mal zmeniť zoznam príslušných medzinárodných dohovorov uvedených v tejto smernici, najmä vzhľadom na medzinárodný vývoj, alebo či by sa ustanovenia o náležitej starostlivosti podľa tejto smernice mali rozšíriť na nepriaznivé vplyvy na klímu. Komisia by mala ďalej posúdiť, či je potrebné revidovať kritériá a prahové hodnoty použité na vymedzenie rozsahu pôsobnosti tejto smernice, či by do neho mali patriť aj iné právnické osoby alebo či je potrebné revidovať vymedzenie pojmu „reťazec činností“ vrátane poskytovania investícií regulovanými finančnými podnikmi, **alebo poskytovanie finančných služieb v zmysle tejto smernice regulovanými finančnými podnikmi bez ohľadu na rozhodnutie členského štátu uplatňovať túto smernicu na poskytovanie finančných služieb regulovanými finančnými podnikmi.**
- (71) Keďže cieľ tejto smernice, a to lepšie využiť potenciál jednotného trhu tak, aby prispel k prechodu na udržateľné hospodárstvo, a zároveň prispieť k udržateľnému rozvoju prostredníctvom predchádzania potenciálnym alebo skutočným nepriaznivým vplyvom na ľudské práva a životné prostredie v reťazcoch činností spoločností, resp. ich zmierňovania, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov alebo nekoordinovaným spôsobom, ale z dôvodu rozsahu a účinkov opatrení ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Riešené problémy a ich príčiny majú najmä nadnárodný rozmer, keďže mnohé spoločnosti pôsobia v celej Únii alebo na celom svete a ich hodnotové reťazce sa rozširujú do iných členských štátov a tretích krajín. Okrem toho hrozí, že opatrenia jednotlivých členských štátov budú neúčinné a povedú k fragmentácii vnútorného trhu. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy

1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa:
 - a) povinností spoločností vzhľadom na skutočné a potenciálne nepriaznivé vplyvy na ľudské práva a nepriaznivé vplyvy na životné prostredie súvisiace s ich vlastnými činnosťami, činnosťami ich dcérskych spoločností a činnosťami vykonávanými ich obchodnými partnermi v reťazcoch činností spoločností;
 - b) zodpovednosti za porušenie vyššie uvedených povinností a
 - c) povinnosti prijať plán na zabezpečenie zlučiteľnosti obchodného modelu a obchodnej stratégie spoločnosti s prechodom na udržateľné hospodárstvo a s obmedzovaním globálneho otepľovania na 1,5 °C.
2. Táto smernica nie je dôvodom na zníženie úrovne ochrany ľudských práv alebo ochrany životného prostredia alebo ochrany klímy stanovenej právnymi predpismi členských štátov v čase prijatia tejto smernice.
3. Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti v oblasti ľudských práv, ochrany životného prostredia a zmeny klímy podľa iných právnych predpisov Únie. Ak sú ustanovenia tejto smernice v rozpore s ustanovením iného legislatívneho aktu Únie, ktorý sleduje rovnaké ciele a stanovuje rozsiahlejšie alebo konkrétnejšie povinnosti, ustanovenia tohto iného legislatívneho aktu Únie majú prednosť v rozsahu tohto rozporu a uplatňujú sa na tieto konkrétne povinnosti.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na spoločnosti, ktoré sú založené v súlade s právnymi predpismi členského štátu a ktoré spĺňajú jednu z týchto podmienok:
 - a) spoločnosť mala v priemere viac ako 500 zamestnancov a dosiahla celosvetový čistý obrat viac ako 150 miliónov EUR v poslednom finančnom roku, za ktorý bola alebo mala byť prijatá ročná účtovná závierka;
 - b) spoločnosť nedosiahla prahové hodnoty podľa písmena a), ale mala v priemere viac ako 250 zamestnancov a dosiahla celosvetový čistý obrat viac ako 40 miliónov EUR v poslednom finančnom roku, za ktorý bola alebo mala byť prijatá ročná účtovná závierka, a to za predpokladu, že aspoň 20 miliónov EUR bolo dosiahnutých v jednom alebo vo viacerých z týchto odvetví spojených s uplatniteľnou štatistickou klasifikáciou ekonomických činností zavedenou nariadením (ES) č. 1893/2006 a uvedenou v prílohe II:
 - i) výroba textilu, kože a kožených výrobkov (vrátane obuvi) a veľkoobchod s textilom, odevmi a obuvou;
 - ii) poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybolov (vrátane akvakultúry), výroba potravín a nápojov a veľkoobchod s poľnohospodárskymi surovinami, so živými zvieratami, s drevom, potravinami a nápojmi; alebo

iii) ťažba nerastných surovín bez ohľadu na miesto ich ťažby (vrátane ropy, zemného plynu, uhlia, lignitu, kovov a kovových rúd, ako aj všetkých ostatných nekovových minerálov a produktov z lomov), výroba základných kovových výrobkov, ostatných nekovových minerálnych výrobkov a kovových konštrukcií (okrem strojov a zariadení) a veľkoobchod s nerastnými surovinami, základnými minerálnymi výrobkami a medziproduktmi (vrátane kovov a kovových rúd, stavebných materiálov, palív, chemických výrobkov a ostatných medziproduktov).

2. Táto smernica sa vzťahuje aj na spoločnosti, ktoré sú založené v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny a spĺňajú jednu z týchto podmienok:

- a) dosiahli v Únii vo finančnom roku, ktorý predchádzal poslednému finančnému roku, čistý obrat viac ako 150 miliónov EUR; alebo
- b) dosiahli v Únii vo finančnom roku, ktorý predchádzal poslednému finančnému roku, čistý obrat viac ako 40 miliónov EUR, ale nie viac ako 150 miliónov EUR, za predpokladu, že aspoň 20 miliónov EUR bolo dosiahnutých v jednom alebo viacerých odvetviach uvedených v odseku 1 písm. b).

3. Na účely odseku 1 sa počet zamestnancov na čiastočný úväzok vypočíta na základe ekvivalentu plného pracovného času. Dočasní agentúrni zamestnanci sa do výpočtu počtu zamestnancov zahrnú rovnakým spôsobom, ako keby išlo o pracovníkov, ktorých na rovnaké obdobie zamestnáva priamo spoločnosť.

3a. Táto smernica sa vzťahuje na spoločnosť, ak spoločnosť splnila podmienky stanovené v odseku 1 alebo 2 počas dvoch po sebe nasledujúcich finančných rokov.

4. Pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v odseku 1, členským štátom príslušným na úpravu záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, je členský štát, v ktorom má spoločnosť registrované sídlo.
5. Pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v odseku 2, členským štátom príslušným na reguláciu záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, je členský štát, v ktorom má spoločnosť pobočku. Ak spoločnosť nemá pobočku v žiadnom členskom štáte alebo má pobočky umiestnené v rôznych členských štátoch, členským štátom príslušným na reguláciu záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, je členský štát, v ktorom spoločnosť dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii za finančný rok predchádzajúci poslednému finančnému roku.
6. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu na inštitúcie dôchodkového poistenia, ktoré sa považujú za systémy sociálneho zabezpečenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004⁵⁴ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009⁵⁵. Ak sa členský štát rozhodne uplatňovať túto smernicu na takéto inštitúcie dôchodkového poistenia, tieto inštitúcie sa považujú za regulované finančné podniky v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv).
7. Táto smernica sa nevzťahuje na finančné produkty uvedené v článku 2 bode 12 písm. b) a f) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2088⁵⁶.
8. **Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu na regulované finančné podniky v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) aj vo vzťahu k ich obchodným partnerom, ktorým takéto regulované finančné podniky poskytujú služby uvedené v článku 3 písm. g).**

⁵⁴ Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁵⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1).

⁵⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2088 z 27. novembra 2019 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb (Ú. v. EÚ L 317, 9.12.2019, s. 1).

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „spoločnosť“ je ktorákoľvek z týchto spoločností:
 - i) právnická osoba zriadená v jednej z právnych foriem uvedených v prílohe I k smernici 2013/34/EÚ;
 - ii) právnická osoba zriadená v súlade s právom tretej krajiny vo forme porovnateľnej s tými, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici 2013/34/EÚ;
 - iii) právnická osoba zriadená v jednej z právnych foriem uvedených v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ alebo v súlade s právom tretej krajiny vo forme porovnateľnej s tými, ktoré sú uvedené v prílohe II k uvedenej smernici, ak je takáto právnická osoba tvorená výlučne podnikmi organizovanými v jednej z právnych foriem, na ktoré sa vzťahujú body i) a ii);

- iv) regulovaná finančná spoločnosť bez ohľadu na jej právnu formu, ktorá je:
- úverovou inštitúciou v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013⁵⁷, investičnou spoločnosťou v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ⁵⁸,
 - správcom alternatívnych investičných fondov (AIF) v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ⁵⁹ vrátane správcu fondov EuVECA podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013⁶⁰, správcu fondov EuSEF podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013⁶¹ a správcu fondov ELTIF podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/760⁶²,

⁵⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁵⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁶⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch rizikového kapitálu (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 1).

⁶¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 18).

⁶² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/760 z 29. apríla 2015 o európskych dlhodobých investičných fondoch (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 98).

- správcovskou spoločnosťou podniku kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) v zmysle článku 2 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES⁶³,
- poisťovňou v zmysle článku 13 bodu 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES⁶⁴,
- zaist'ovňou v zmysle článku 13 bodu 4 smernice 2009/138/ES,
- inštitúciou zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia v rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341⁶⁵ v súlade s jej článkom 2 s výnimkou prípadu, pokiaľ sa členský štát nerozhodol uvedenú smernicu ako celok alebo jej časti neuplatňovať na danú inštitúciu v súlade s článkom 5 uvedenej smernice;

⁶³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁶⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁶⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 zo 14. decembra 2016 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ) a o dohľade nad nimi (Ú. v. EÚ L 354, 23.12.2016, s. 37).

- centrálnou protistranou v zmysle článku 2 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012⁶⁶,
- centrálnym depozitárom cenných papierov v zmysle článku 2 ods. 1 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014⁶⁷,
- poisťovacím alebo zaistovacím účelovo vytvoreným subjektom povoleným v súlade s článkom 211 smernice 2009/138/ES,
- účelovým subjektom zaoberajúcim sa sekuritizáciou v zmysle článku 2 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402⁶⁸,

⁶⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁶⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁶⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017, ktorým sa stanovuje všeobecný rámec pre sekuritizáciu a vytvára sa osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú sekuritizáciu, a ktorým sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES a 2011/61/EÚ a nariadenia (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 35).

- holdingovou poisťovňou v zmysle článku 212 ods. 1 písm. f) smernice 2009/138/ES alebo zmiešanou finančnou holdingovou spoločnosťou v zmysle článku 212 ods. 1 písm. h) smernice 2009/138/ES, ktorá je súčasťou poisťovacej skupiny, na ktorú sa vzťahuje dohľad na úrovni skupiny podľa článku 213 uvedenej smernice, a ktorá nie je oslobodená od dohľadu nad skupinou podľa článku 214 ods. 2 smernice 2009/138/ES,
- platobnou inštitúciou v zmysle článku 1 ods. 1 písm. d) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366⁶⁹,
- inštitúciou elektronického peňažníctva v zmysle článku 2 bodu 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES⁷⁰,
- poskytovateľom služieb hromadného financovania v zmysle článku 2 ods. 1 písm. e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503⁷¹,
- poskytovateľom služieb kryptoaktív v zmysle článku 3 ods. 1 bodu 8 [návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s kryptoaktívami a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937⁷²], ak vykonáva jednu alebo viacero služieb v oblasti kryptoaktív v zmysle článku 3 ods. 1 bodu 9 [návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s kryptoaktívami a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937];

⁶⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁷⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁷¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 1).

⁷² COM(2020) 593 final.

- b) „nepriaznivý vplyv na životné prostredie“ je vplyv na životné prostredie vyplývajúci z porušenia niektorého zo zákazov a povinností uvedených v prílohe I časti II;
- c) „nepriaznivý vplyv na ľudské práva“ je vplyv na osoby, ktorý vyplýva z
- i) porušovania niektorého z ľudských práv uvedených v prílohe I časti I oddiele 1, keďže tieto ľudské práva sú zakotvené v medzinárodných nástrojoch uvedených v prílohe I časti I oddiele 2;
 - ii) porušovania ľudského práva, ktoré nie je uvedené v prílohe I časti I oddiele 1, ale je zahrnuté v nástrojoch v oblasti ľudských práv uvedených v prílohe I časti I oddiele 2, za predpokladu, že:
 - ľudské právo môže porušovať spoločnosť alebo právny subjekt iný ako členský štát alebo tretia krajina alebo ich orgány;
 - porušovania ľudských práv priamo poškodzuje právny záujem chránený v nástrojoch v oblasti ľudských práv uvedených v prílohe I časti I oddiele 2 a
 - spoločnosť mohla odôvodnene identifikovať takéto porušovanie ľudských práv vo svojich vlastných činnostiach, činnostiach svojich dcérskych spoločností alebo svojich obchodných partnerov, a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu vrátane povahy a rozsahu obchodných činností spoločnosti a jej reťazca činností, charakteristik hospodárskeho odvetvia a geografického a prevádzkového kontextu;

- ca) „nepriaznivý vplyv“ je nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nepriaznivý vplyv na ľudské práva;
- d) „dcérska spoločnosť“ je právnická osoba, prostredníctvom ktorej sa vykonáva činnosť „ovládaného podniku“ v zmysle článku 2 ods. 1 písm. f) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES⁷³;
- e) „obchodný partner“ je právny subjekt
 - i) s ktorým má spoločnosť obchodnú zmluvu týkajúcu sa činností, výrobkov alebo služieb spoločnosti alebo ktorému spoločnosť poskytuje služby podľa písmena g) („priamy obchodný partner“), alebo
 - ii) ktorý nie je priamym obchodným partnerom, ale ktorý vykonáva obchodné činnosti súvisiace s činnosťami, výrobkami alebo službami spoločnosti („nepriamy obchodný partner“);
- ea) „obchodný vzťah“ je vzťah spoločnosti s jej obchodným partnerom;
- f) [...]
- g) „reťazec činností“ sú:
 - i) činnosti obchodných partnerov spoločnosti v hornej časti reťazca súvisiace s výrobou tovaru alebo poskytovaním služieb spoločnosťou vrátane navrhovania, ťažby, výroby, prepravy, skladovania a dodávky surovín, výrobkov alebo častí výrobkov a vývoja výrobku alebo služby a

⁷³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 38).

- ii) **činnosti obchodných partnerov spoločnosti v dolnej časti reťazca súvisiace** s distribúciou, prepravou, skladovaním a zneškodnením výrobku vrátane demontáže, recyklácie, kompostovania alebo skládkovania, ak obchodní partneri vykonávajú tieto činnosti pre spoločnosť alebo v mene spoločnosti, s výnimkou zneškodnenia výrobku spotrebiteľmi a distribúcie, prepravy, skladovania a zneškodnenia výrobku, ktorý podlieha kontrole vývozu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 alebo kontrole vývozu zbraní, munície alebo vojenského materiálu po povolení vývozu výrobku.

S výhradou článku 2 ods. 8, pokiaľ ide o regulované finančné podniky v zmysle písm. a) bodu iv), pojem „reťazec činností“ zahŕňa aj [...] činnosti:

- i) právnych subjektov priamo prijímajúcich pôžičky, poskytovanie záruk a záväzky od regulovaného finančného podniku;
- ii) poisťníkov a poistených na základe poisťných zmlúv uzavretých s regulovaným finančným podnikom;
- iii) právnych subjektov postupujúcich riziko na základe zaistnej zmluvy, a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktorým sa poskytuje krytie na základe zaistnej zmluvy uzavretej s regulovaným finančným podnikom;
- iv) dcérskych spoločností právnych subjektov uvedených v bodoch i) až iii), ktoré majú prospech zo služby uvedenej v bodoch i) až iii), a ktorých činnosti sú spojené s dotknutou službou.

Reťazec činností regulovaných finančných podnikov v zmysle písm. a) bodu iv), ktoré poskytujú takéto služby, nezahŕňa MSP, fyzické osoby a domácnosti, ktoré sú príjemcami týchto služieb;

- h) „nezávislé overenie treťou stranou“ je overenie dodržiavania požiadaviek v oblasti ľudských práv a životného prostredia vyplývajúcich z ustanovení tejto smernice spoločnosťou alebo časťami jej reťazca činností expertom, ktorý je nezávislý od spoločnosti, nie je v konflikte záujmov, má skúsenosti a kompetencie v oblasti životného prostredia a ľudských práv a zodpovedá za kvalitu a spoľahlivosť overenia;
- i) „MSP“ je mikropodnik, malý alebo stredný podnik bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý nie je súčasťou veľkej skupiny, ako sú tieto pojmy vymedzené v článku 3 ods. 1, 2, 3 a 7 smernice 2013/34/EÚ;

- j) „iniciatíva odvetvia“ je kombinácia dobrovoľných postupov náležitej starostlivosti v reťazci činností, nástrojov a mechanizmov vrátane nezávislých overovaní treťou stranou, ktoré vypracovali a na ktoré dohliadajú vlády, odvetvové združenia alebo zoskupenia zainteresovaných organizácií;
- k) „splnomocnený zástupca“ je fyzická alebo právnická osoba s bydliskom alebo sídlom v Únii, ktorá má od spoločnosti v zmysle písmena a) bodu ii) mandát konať v jej mene v súvislosti s plnením povinností tejto spoločnosti podľa tejto smernice;
- l) „závažný nepriaznivý vplyv“ je nepriaznivý vplyv, ktorý je svojou povahou obzvlášť významný alebo ktorý má vplyv na veľký počet osôb alebo veľkú plochu životného prostredia, alebo pri ktorom je obzvlášť ťažké obnoviť stav, ktorý existoval pred nepriaznivým vplyvom;

- m) „čistý obrat“ je
- i) „čistý obrat“ v zmysle článku 2 bodu 5 smernice 2013/34/EÚ alebo
 - ii) ak spoločnosť uplatňuje medzinárodné účtovné normy prijaté na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002⁷⁴ alebo je spoločnosťou v zmysle písmena a) bodu ii), výnosy vymedzené rámcom finančného výkazníctva, na základe ktorého sa zostavuje účtovná závierka spoločnosti, alebo v zmysle tohto rámca;
- n) „zainteresované strany“ sú zamestnanci spoločnosti, zamestnanci jej dcérskych spoločností, odborové zväzy a zástupcovia pracovníkov, spotrebitelia a iné osoby, skupiny, komunity alebo subjekty, ktorých práva alebo záujmy sú alebo by mohli byť dotknuté výrobkami, službami a činnosťami danej spoločnosti, jej dcérskych spoločností a jej obchodných partnerov vrátane organizácií občianskej spoločnosti, vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva a životné prostredie a obhajcov ľudských práv a životného prostredia;
- o) [...]
- p) [...]
- q) „vhodné opatrenie“ je opatrenie, ktoré je schopné dosiahnuť ciele náležitej starostlivosti, je primerané stupňu závažnosti a pravdepodobnosti nepriaznivého vplyvu a ktoré má spoločnosť odôvodnene k dispozícii, a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu vrátane povahy a rozsahu obchodných činností spoločnosti a charakteristík hospodárskeho odvetvia a konkrétneho obchodného partnera;

⁷⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem (Ú. v. ES L 243, 11.9.2002, s. 1).

- r) „materská spoločnosť“ je spoločnosť, ktorá kontroluje jednu alebo viac dcérskych spoločností v zmysle písmena d);
- s) „skupina spoločností“ je materská spoločnosť a všetky jej dcérske spoločnosti;
- t) „náprava“ je finančná alebo nefinančná náhrada, ktorú spoločnosť poskytuje osobe alebo osobám dotknutým skutočným nepriaznivým vplyvom, vrátane uvedenia dotknutej osoby alebo dotknutých osôb alebo životného prostredia do stavu, v ktorom by sa nachádzali, ak by nedošlo k výskytu skutočného nepriaznivého vplyvu, ktorá musí byť primeraná významu a rozsahu nepriaznivého vplyvu a podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve.

Článok 4

Náležitá starostlivosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti konali s náležitou starostlivosťou v oblasti ľudských práv a životného prostredia podľa článkov 5 až 11 („náležitá starostlivosť“) vykonávaním týchto činností:
 - a) začlenením náležitej starostlivosti do svojich politík a systémov riadenia rizika v súlade s článkom 5;
 - b) identifikáciou skutočných alebo potenciálnych nepriaznivých vplyvov v súlade s článkom 6;
 - c) predchádzaním potenciálnym nepriaznivým vplyvom a ich zmierňovaním, ako aj odstraňovaním skutočných nepriaznivých vplyvov a minimalizovaním ich rozsahu v súlade s článkami 7 a 8;
 - d) zavedením a udržiavaním postupu podávania sťažností v súlade s článkom 9;
 - e) monitorovaním účinnosti svojej politiky a opatrení v oblasti náležitej starostlivosti v súlade s článkom 10;
 - f) verejnou komunikáciou o náležitej starostlivosti v súlade s článkom 11.
2. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti boli na účely náležitej starostlivosti oprávnené vymieňať si zdroje a informácie v rámci svojich príslušných skupín spoločností a s inými právnymi subjektmi.
3. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosť alebo iný právny subjekt nebol povinný sprístupniť svojmu obchodnému partnerovi, ktorý dodržiava povinnosti vyplývajúce z tejto smernice, informácie, ktoré sa považujú za obchodné tajomstvo v zmysle článku 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943⁷⁵.

⁷⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) pred ich neoprávneným získaním, využitím a sprístupnením (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016, s. 1).

Článok 4a

Náležitá starostlivosť na úrovni skupiny

1. Členské štáty zabezpečia, aby materské spoločnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, mohli plniť povinnosti stanovené v článkoch 5 až 11 a článku 15 v mene spoločností, ktoré sú ich dcérskymi spoločnosťami patriacimi do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Tým nie je dotknutá občianskoprávna zodpovednosť dcérskych spoločností podľa článku 22.
2. Plnenie povinností náležitej starostlivosti materskou spoločnosťou v súlade s odsekom 1 podlieha všetkým týmto podmienkam:
 - a) dcérska spoločnosť poskytuje materskej spoločnosti všetky potrebné informácie a spolupracuje s ňou pri plnení povinností vyplývajúcich z tejto smernice;
 - b) dcérska spoločnosť musí dodržiavať politiku náležitej starostlivosti svojej materskej spoločnosti primerane prispôsobenú tak, aby sa zabezpečilo splnenie povinností stanovených v článku 5 ods. 1, pokiaľ ide o dcérsku spoločnosť;
 - c) dcérska spoločnosť začlení náležitú starostlivosť do všetkých svojich politík a systémov riadenia rizika v súlade s článkom 5;
 - d) dcérska spoločnosť prípadne žiada o zmluvné záruky v súlade s článkom 7 ods. 2 písm. b) alebo článkom 8 ods. 3 písm. c);
 - e) dcérska spoločnosť sa prípadne usiluje uzavrieť zmluvu s nepriamym obchodným partnerom v súlade s článkom 7 ods. 3 alebo článkom 8 ods. 4;
 - f) dcérska spoločnosť prípadne dočasne pozastaví alebo ukončí obchodný vzťah v súlade s článkom 7 ods. 5 alebo článkom 8 ods. 6.

Článok 5

Začlenenie náležitej starostlivosti do politík a systémov riadenia rizika spoločnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti začlenili náležitú starostlivosť do všetkých svojich politík a systémov riadenia rizika a aby zaviedli politiku v oblasti náležitej starostlivosti.
 - 1a. Politika v oblasti náležitej starostlivosti musí obsahovať všetky tieto prvky:
 - a) opis prístupu spoločnosti k náležitej starostlivosti, a to aj z dlhodobého hľadiska;
 - b) kódex správania opisujúci pravidlá a zásady, ktorými sa majú riadiť zamestnanci spoločnosti a dcérske spoločnosti a priami alebo nepriami obchodní partneri spoločnosti, ak je to relevantné v súlade s článkom 7 ods. 2 písm. b), článkom 7 ods. 3, článkom 8 ods. 3 písm. c) alebo článkom 8 ods. 4; a
 - c) opis procesov zavedených na vykonávanie náležitej starostlivosti vrátane opatrení prijatých na overenie dodržiavania kódexu správania a na rozšírenie jeho uplatňovania na obchodných partnerov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti aktualizovali svoju politiku náležitej starostlivosti bez zbytočného odkladu po výskyte významnej zmeny, najmenej však každých 24 mesiacov.
3. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 1 zaviedli a dohliadali na činnosti uvedené v článku 4 ods. 1.

Článok 6

Identifikácia skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti prijali v súlade s odsekmi 2, 3 a 4 vhodné opatrenia na identifikáciu skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov, ktoré vyplývajú z ich vlastných činností alebo z činností ich dcérskych spoločností a v prípade, že súvisia s ich reťazcami činností, z činností ich obchodných partnerov.
 - 1a. Na účely splnenia povinnosti uvedenej v odseku 1 môžu spoločnosti zmapovať všetky oblasti svojich vlastných činností, činností svojich dcérskych spoločností a, ak súvisia s ich reťazcami činností, činností svojich obchodných partnerov. Na základe výsledkov tohto mapovania môžu spoločnosti vykonať hĺbkové posúdenie oblastí, v ktorých sa zistilo, že nepriaznivé vplyvy sú v nich najpravdepodobnejšie alebo najvýznamnejšie.
2. Odchyľne od odseku 1 sa od spoločností uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b) a článku 2 ods. 2 písm. b) vyžaduje, aby identifikovali len skutočné a potenciálne nepriaznivé vplyvy relevantné pre príslušné odvetvie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b).

3. Keď regulované finančné podniky v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) poskytujú služby uvedené v článku 3 písm. g), identifikácia skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov sa vykoná len pred poskytnutím tejto služby.
4. Členské štáty zabezpečia, aby na účely identifikácie nepriaznivých vplyvov uvedených v odseku 1, v príslušných prípadoch na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií, boli spoločnosti oprávnené využívať vhodné zdroje vrátane nezávislých správ a informácií získaných prostredníctvom postupu podávania sťažností stanoveného v článku 9. Spoločnosti v relevantných prípadoch uskutočnia aj konzultácie s potenciálne zasiahnutými skupinami vrátane pracovníkov a iných príslušných zainteresovaných strán s cieľom zhromaždiť informácie o skutočných alebo potenciálnych nepriaznivých vplyvoch.

Článok 6a

Prioritizácia identifikovaných skutočných a potenciálnych nepriaznivých vplyvov

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti zoradili podľa priority nepriaznivé vplyvy vyplývajúce z ich vlastných činností, z činností ich dcérskych spoločností alebo z činností ich obchodných partnerov identifikované podľa článku 6 na účely plnenia povinností stanovených v článku 7 alebo 8, ak nie je možné riešiť všetky identifikované nepriaznivé vplyvy súčasne v plnom rozsahu.
2. Určenie priority nepriaznivých vplyvov sa zakladá na závažnosti a pravdepodobnosti nepriaznivého vplyvu. Závažnosť nepriaznivého vplyvu sa posudzuje na základe jeho vážnosti, počtu osôb alebo rozsahu postihnutého životného prostredia a ťažkostí s obnovením stavu, ktorý existoval pred vplyvom.

3. Po vyriešení najvýznamnejších nepriaznivých vplyvov v súlade s článkom 7 alebo 8 v primeranom čase musí spoločnosť riešiť menej závažné nepriaznivé vplyvy.

Článok 7

Predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti prijali v súlade s odsekmi 2, 3, 4 a 5 tohto článku vhodné opatrenia na predchádzanie potenciálnym nepriaznivým vplyvom, ktoré boli alebo mali byť identifikované podľa článku 6 a v prípade potreby zoradené podľa priority podľa článku 6a, alebo v prípade, že predchádzanie takýmto vplyvom nie je možné alebo nie je možné okamžite, vhodné opatrenia na ich primerané zmiernenie

Pri určovaní vhodných opatrení uvedených v prvom pododseku sa náležite zohľadní:

- a) či potenciálny nepriaznivý vplyv spôsobila len spoločnosť sama, spoločne s jej dcérskou spoločnosťou alebo obchodným partnerom, alebo či ho spôsobil len obchodný partner spoločnosti v jej reťazci činností;
 - b) či k potenciálnemu nepriaznivému vplyvu došlo v rámci činností dcérskej spoločnosti, priameho alebo nepriameho obchodného partnera; a
 - c) schopnosť spoločnosti ovplyvňovať obchodného partnera spôsobujúceho potenciálny nepriaznivý vplyv.
2. Od spoločností sa vyžaduje, aby v relevantných prípadoch prijali tieto opatrenia:
- a) ak si to povaha alebo zložitosť opatrení potrebných na predchádzanie vyžaduje, bez zbytočného odkladu vypracovali a vykonávali plán preventívnych opatrení s primeraným a jasne vymedzeným časovým harmonogramom opatrení a kvalitatívnymi a kvantitatívnymi ukazovateľmi na meranie zlepšenia. Plán preventívnych opatrení sa vypracuje po konzultácii s potenciálne zasiahnutými zainteresovanými stranami;

- b) vyžiadali si zmluvné záruky od priameho obchodného partnera, že zabezpečí dodržiavanie kódexu správania spoločnosti a v prípade potreby plánu preventívnych opatrení, a to aj vyžiadáním si zodpovedajúcich zmluvných záruk od jeho partnerov v rozsahu, v akom sú ich činnosti súčasťou reťazca činností spoločnosti (kaskádovanie zmlúv). Ak sa takéto zmluvné záruky získajú, uplatňuje sa odsek 4;
- c) uskutočňovali potrebné finančné alebo nefinančné investície, napríklad do riadiacich alebo výrobných procesov a infraštruktúr;
- d) poskytovali cielenú a primeranú podporu MSP, ktorý je obchodným partnerom spoločnosti, ak by dodržiavanie kódexu správania alebo plánu preventívnych opatrení ohrozilo životaschopnosť MSP. Cielená a primeraná podpora môže mať formu financovania, napríklad priameho financovania, nízkoúročených úverov, záruk pokračovania dodávok alebo pomoci pri zabezpečovaní financovania alebo poradenstva, napríklad vo forme odbornej prípravy a modernizácie systémov riadenia;
- e) spolupracovali v súlade s právom Únie vrátane práva hospodárskej súťaže s inými subjektmi, a to v relevantných prípadoch aj na účely zlepšenia schopnosti spoločností predísť nepriaznivému vplyvu alebo ho zmierniť, najmä ak neexistuje žiadne iné vhodné alebo účinné opatrenie.

3. Pokiaľ ide o potenciálny nepriaznivý vplyv, ktorému sa nedalo predísť ani ho primerane zmierniť opatreniami uvedenými v odseku 2, spoločnosť sa môže pokúsiť uzavrieť zmluvu s nepriamym obchodným partnerom s cieľom dosiahnuť dodržiavanie kódexu správania spoločnosti alebo plánu preventívnych opatrení. Ak sa takáto zmluva uzavrie, uplatňuje sa odsek 4.

4. Zmluvné záruky alebo zmluva musia byť sprevádzané vhodnými opatreniami na overenie dodržiavania. Na účely overenia dodržiavania môže spoločnosť využiť vhodné iniciatívy odvetvia alebo nezávislé overenie treťou stranou.

Ak sa zmluvné záruky získavajú od MSP alebo sa s MSP uzavrie zmluva, použité podmienky musia byť spravodlivé, primerané a nediskriminačné. Ak sa opatrenia na overenie dodržiavania vykonávajú vo vzťahu k MSP, spoločnosť znáša náklady na nezávislé overenie treťou stranou.

5. Pokiaľ ide o potenciálne nepriaznivé vplyvy v zmysle odseku 1, ktorým sa nedalo predísť ani ich primerane zmierniť opatreniami uvedenými v odsekoch 2, 3 a 4, od spoločnosti sa vyžaduje, aby sa ako krajnej možnosti zdržala vstupu do nových vzťahov alebo rozšírenia existujúcich vzťahov s obchodným partnerom, v súvislosti s ktorým alebo v ktorého reťazci činností došlo k výskytu vplyvu, a prijala, ak ju na to oprávňujú právne predpisy upravujúce ich vzťahy, tieto opatrenia:

- a) dočasne pozastavila obchodný vzťah v súvislosti s dotknutými činnosťami a súčasne vynaložila úsilie o predchádzanie alebo zmiernenie, ak existuje odôvodnený predpoklad, že toto úsilie bude v krátkodobom horizonte úspešné. Ak neexistuje takýto odôvodnený predpoklad alebo ak toto úsilie nebolo úspešné v krátkodobom horizonte, spoločnosť obchodný vzťah ukončí;
- b) ukončila obchodný vzťah vo vzťahu k dotknutým činnostiam, ak je potenciálny nepriaznivý vplyv závažný.

Členské štáty zabezpečia, aby v zmluvách, ktoré upravujú ich právne predpisy, existovala možnosť dočasne pozastaviť a ukončiť obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, s výnimkou zmlúv, pri ktorých sú strany zo zákona povinné ich uzavrieť.

6. Odchyľne od odseku 5, ak regulované finančné podniky v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) poskytujú služby uvedené v článku 3 písm. g), nevyžaduje sa od nich, aby dočasne pozastavili alebo ukončili obchodný vzťah.

Ak sa regulovaný finančný podnik v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) rozhodne, že dočasne nepozastaví alebo neukončí obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, monitoruje skutočný nepriaznivý vplyv a zároveň sa usiluje o predchádzanie alebo zmiernenie.

7. Odchyľne od odseku 5 sa od spoločnosti nevyžaduje ukončenie obchodného vzťahu, ak:
- a) je odôvodnený predpoklad, že ukončenie by malo nepriaznivý vplyv, ktorý je závažnejší ako potenciálny nepriaznivý vplyv, ktorému by sa nedalo predísť alebo ho primerane zmierniť; alebo
 - b) neexistuje žiadna dostupná alternatíva k tomuto obchodnému vzťahu, ktorý poskytuje surovinu, výrobok alebo službu, ktoré sú nevyhnutné pre výrobu tovaru alebo poskytovanie služieb spoločnosťou, a ukončenie by spoločnosti spôsobilo značnú škodu.

Ak sa spoločnosť rozhodne neukončiť obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, oznámi príslušnému dozornému orgánu riadne odôvodnenie takéhoto rozhodnutia.

Spoločnosť monitoruje potenciálny nepriaznivý vplyv, pravidelne prehodnocuje svoje rozhodnutie neukončiť obchodný vzťah a hľadá alternatívne obchodné vzťahy.

8. Povinnosť dočasne pozastaviť alebo ukončiť obchodný vzťah podľa odseku 5 sa nevzťahuje na obchodné dohody, ktoré spoločnosť uzavrela pred uplynutím lehoty na transpozíciu v súlade s článkom 30 tejto smernice.

Článok 8

Odstránenie skutočných nepriaznivých vplyvov

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti prijali v súlade odsekmi 2 až 6 tohto článku vhodné opatrenia na odstránenie skutočných nepriaznivých vplyvov, ktoré boli alebo mali byť identifikované podľa článku 6 a v prípade potreby zoradené podľa priority podľa článku 6a.

Pri určovaní vhodných opatrení uvedených v prvom pododseku sa náležite zohľadní:

- a) či skutočný nepriaznivý vplyv spôsobila len spoločnosť sama, spoločne s jej dcérskou spoločnosťou alebo obchodným partnerom, alebo či ho spôsobil len obchodný partner spoločnosti v jej reťazci činností;
 - b) či k skutočnému nepriaznivému vplyvu došlo v rámci činností dcérskej spoločnosti, priameho alebo nepriameho obchodného partnera a
 - c) schopnosť spoločnosti ovplyvňovať obchodného partnera spôsobujúceho skutočný nepriaznivý vplyv.
2. V prípade, ak nepriaznivý vplyv nemožno odstrániť, členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti rozsah takéhoto vplyvu minimalizovali.
 3. Od spoločností sa vyžaduje, aby v relevantných prípadoch prijali tieto opatrenia:
 - a) neutralizovali nepriaznivý vplyv alebo minimalizovali jeho rozsah. Opatrenie musí byť primerané významu a rozsahu nepriaznivého vplyvu a podielu spoločnosti na nepriaznivom vplyve;

- b) ak je to potrebné vzhľadom na skutočnosť, že nepriaznivý vplyv nie je možné okamžite odstrániť, bez zbytočného odkladu vypracovali a vykonali plán nápravných opatrení s primeraným a jasne vymedzeným časovým harmonogramom opatrení a kvalitatívnymi a kvantitatívnymi ukazovateľmi na meranie zlepšenia. Plán nápravných opatrení sa vypracuje po konzultácii so zainteresovanými stranami;
- c) vyžiadali si zmluvné záruky od priameho obchodného partnera, že zabezpečí dodržiavanie kódexu správania a v prípade potreby plánu nápravných opatrení, a to aj vyžiadáním si zodpovedajúcich zmluvných záruk od jeho partnerov v rozsahu, v akom sú súčasťou reťazca činností (kaskádovanie zmlúv). Ak sa takéto zmluvné záruky získajú, uplatňuje sa odsek 5;
- d) uskutočňovali potrebné finančné alebo nefinančné investície, napríklad do riadiacich alebo výrobných procesov a infraštruktúr;
- e) poskytovali cieľenú a primeranú podporu MSP, ktorý je obchodným partnerom spoločnosti, ak by dodržiavanie kódexu správania alebo plánu nápravných opatrení ohrozilo životaschopnosť MSP. Cieľená a primeraná podpora môže mať formu financovania, napríklad priameho financovania, nízkoúročených úverov, záruk pokračovania dodávok alebo pomoci pri zabezpečovaní financovania alebo poradenstva, napríklad vo forme odbornej prípravy a modernizácie systémov riadenia;
- f) spolupracovali v súlade s právom Únie vrátane práva hospodárskej súťaže s inými subjektmi, a to v relevantných prípadoch aj na účely zlepšenia schopnosti spoločností odstrániť nepriaznivý vplyv alebo zmierniť jeho rozsah, najmä ak neexistuje žiadne iné vhodné alebo účinné opatrenie;
- g) zabezpečili nápravu pre dotknuté osoby a komunity.

4. Pokiaľ ide o skutočný nepriaznivý vplyv, ktorý nebolo možné odstrániť ani ho primerane zmierniť opatreniami v odseku 3, spoločnosť sa môže pokúsiť uzavrieť zmluvu s nepriamym obchodným partnerom s cieľom dosiahnuť dodržiavanie kódexu správania spoločnosti alebo plánu nápravných opatrení. Ak sa takáto zmluva uzavrie, uplatňuje sa odsek 5.

5. Zmluvné záruky alebo zmluva musia byť sprevádzané vhodnými opatreniami na overenie dodržiavania. Na účely overenia dodržiavania môže spoločnosť využiť vhodné iniciatívy odvetvia alebo nezávislé overenie treťou stranou.

Ak sa zmluvné záruky získavajú od MSP alebo sa s MSP uzavrie zmluva, použité podmienky musia byť spravodlivé, primerané a nediskriminačné. Ak sa opatrenia na overenie dodržiavania vykonávajú vo vzťahu k MSP, spoločnosť znáša náklady na nezávislé overenie treťou stranou.

6. Pokiaľ ide o skutočné nepriaznivé vplyvy v zmysle odseku 1, ktoré sa nedali odstrániť ani minimalizovať ich rozsah opatreniami uvedenými v odsekoch 3, 4 a 5, od spoločnosti sa vyžaduje, aby sa ako krajnej možnosti zdržala vstupu do nových vzťahov alebo rozšírenia existujúcich vzťahov s obchodným partnerom, v súvislosti s ktorým alebo v ktorého reťazci činností došlo k výskytu vplyvu, a prijala, ak ju na to oprávňujú právne predpisy upravujúce ich vzťahy, tieto opatrenia:

- a) dočasne pozastavila obchodný vzťah, pokiaľ ide o príslušné činnosti, a zároveň pokračovala v úsilí o odstránenie nepriaznivého vplyvu alebo minimalizáciu jeho rozsahu, ak existuje odôvodnený predpoklad, že toto úsilie bude v krátkodobom horizonte úspešné. Ak neexistuje takýto odôvodnený predpoklad alebo ak toto úsilie nebolo úspešné v krátkodobom horizonte, spoločnosť obchodný vzťah ukončí;

- b) ukončila obchodný vzťah vo vzťahu k dotknutým činnostiam, ak sa nepriaznivý vplyv považuje za závažný.

Členské štáty zabezpečia, aby v zmluvách, ktoré upravujú ich právne predpisy, existovala možnosť dočasne pozastaviť a ukončiť obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, s výnimkou zmlúv, pri ktorých sú strany zo zákona povinné ich uzavrieť.

- 7. Odchyľne od odseku 6, ak regulovaný finančný podnik v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) poskytuje služby uvedené v článku 3 písm. g), nevyžaduje sa od neho, aby dočasne pozastavil alebo ukončil obchodný vzťah.

Ak sa regulovaný finančný podnik v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) rozhodne, že dočasne nepozastaví alebo neukončí obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, monitoruje skutočný nepriaznivý vplyv a zároveň sa usiluje odstrániť tento nepriaznivý vplyv alebo minimalizovať jeho rozsah.

8. Odchylné od odseku 6 sa od spoločnosti nevyžaduje ukončenie obchodného vzťahu, ak:
- a) je odôvodnený predpoklad, že ukončenie by malo nepriaznivý vplyv, ktorý je závažnejší ako skutočný nepriaznivý vplyv, ktorý by nebolo možné odstrániť alebo minimalizovať, alebo
 - b) neexistuje žiadna dostupná alternatíva k tomuto obchodnému vzťahu, ktorý poskytuje surovinu, výrobok alebo službu, ktoré sú nevyhnutné pre výrobu tovaru alebo poskytovanie služieb spoločnosťou, a ukončenie by spoločnosti spôsobilo značnú škodu.

Ak sa spoločnosť rozhodne neukončiť obchodný vzťah v súlade s prvým pododsekom, oznámi príslušnému dozornému orgánu riadne odôvodnenie takéhoto rozhodnutia.

Spoločnosť monitoruje skutočný nepriaznivý vplyv, pravidelne prehodnocuje svoje rozhodnutie neukončiť obchodný vzťah a hľadá alternatívne obchodné vzťahy.

9. Povinnosť dočasne pozastaviť alebo ukončiť obchodný vzťah podľa odseku 6 sa nevzťahuje na obchodné dohody, ktoré spoločnosť uzavrela pred uplynutím lehoty na transpozíciu v súlade s článkom 30 tejto smernice.

Článok 9

Postup podávania sťažností

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti poskytli osobám a organizáciám uvedeným v odseku 2 možnosť predložiť voči nim sťažnosť, ak majú oprávnené obavy týkajúce sa skutočných alebo potenciálnych nepriaznivých vplyvov v súvislosti s ich vlastnými činnosťami, činnosťami ich dcérskych spoločností a činnosťami ich obchodných partnerov v reťazci činností spoločností.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sťažnosť mohli podať:
 - a) osoby, ktoré boli nepriaznivým vplyvom zasiahnuté alebo ktoré majú opodstatnené dôvody sa domnievať, že by mohli byť nepriaznivým vplyvom zasiahnuté;
 - b) odborové zväzy a ďalší zástupcovia pracovníkov, ktorí zastupujú jednotlivcov pracujúcich v dotknutom reťazci činností; a
 - c) organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace v oblastiach súvisiacich s nepriaznivým vplyvom na ľudské práva alebo životné prostredie, ktorý je predmetom sťažnosti.

3. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti vytvorili spravodlivý, prístupný a transparentný postup na vybavovanie sťažností uvedených v odseku 1, a to vrátane postupu pre prípady, že spoločnosť považuje sťažnosť za neopodstatnenú, a informujú o tomto postupe pracovníkov a odborové zväzy. Týmto postupom sa zabezpečí dôvernosť totožnosti osoby alebo organizácie podávajúcej sťažnosť a potrebné opatrenia na predchádzanie akejkoľvek forme odvetných opatrení zo strany spoločnosti a jej dcérskych spoločností.

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade riadne opodstatnenej sťažnosti sa nepriaznivý vplyv, ktorý je predmetom sťažnosti, považoval za identifikovaný v zmysle článku 6, a aby spoločnosť prijala primerané opatrenia v súlade s článkami 7 a 8 vrátane prípadného zabezpečenia nápravy.

4. Členské štáty zabezpečia, aby mali sťažovatelia nárok:
- a) požadovať od spoločnosti, voči ktorej podali sťažnosť v zmysle odseku 1, primerané následné opatrenia, a
 - b) stretnúť sa so zástupcami spoločnosti na primeranej úrovni s cieľom prediskutovať potenciálne alebo skutočné závažné nepriaznivé vplyvy, ktoré sú predmetom sťažnosti.
5. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti mohli plniť povinnosti stanovené v odseku 1 a odseku 3 prvom pododseku účasťou na spoločných postupoch podávania sťažností vrátane postupov spoločne zriadených spoločnosťami prostredníctvom odvetvových združení alebo iniciatív viacerých zainteresovaných strán za predpokladu, že spoločné postupy spĺňajú požiadavky stanovené v tomto článku.

Článok 10

Monitorovanie

1. V záujme monitorovania účinnosti identifikácie nepriaznivých vplyvov, predchádzania takýmto vplyvom, ich zmierňovania, odstraňovania a minimalizácie ich rozsahu členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti pravidelne posudzovali svoje vlastné činnosti a opatrenia, činnosti a opatrenia svojich dcérskych spoločností a činnosti a opatrenia svojich obchodných partnerov, ak sú spojené s reťazcom činností spoločnosti. Takéto posúdenia sú v relevantných prípadoch založené na kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľoch a uskutočňujú sa bez zbytočného odkladu po výskyte významnej zmeny, najmenej však každých 24 mesiacov a vždy, keď existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že by mohli vzniknúť nové významné riziká výskytu uvedených nepriaznivých vplyvov. Politika náležitej starostlivosti sa aktualizuje v súlade s výsledkami týchto posúdení a s náležitým zohľadnením relevantných informácií od zainteresovaných strán.
2. Odchylne od odseku 1, **keď** regulované finančné podniky v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv) **poskytujú služby uvedené v článku 3 písm. g)**, vykonávajú vo vzťahu k **svojim** obchodným partnerom [...] pravidelné posúdenia len s cieľom monitorovať účinnosť predchádzania nepriaznivým vplyvom identifikovaných v súlade s článkom 6 ods. 3, ich zmierňovania, odstraňovania a minimalizácie ich rozsahu.

Článok 11

Komunikácia

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti, ktoré nepodliehajú požiadavkám na vykazovanie podľa článkov 19a a 29a smernice 2013/34/EÚ, každý rok podávali správy o otázkach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zverejnením ročného výkazu týkajúceho sa daného finančného roka na svojom webovom sídle v jazyku, ktorý sa obvykle používa v oblasti medzinárodného obchodu. Výkaz sa uverejní v primeranej lehote, ktorá nesmie presiahnuť 12 mesiacov od súvahového dňa vo finančnom roku, za ktorý je výkaz zostavený.

Spoločnosti, ktoré sú zahrnuté do konsolidovanej správy o hospodárení a oslobodené od povinností podľa článkov 19a alebo 29a smernice 2013/34/EÚ, sa v súlade s článkom 19a ods. 7 a článkom 29a ods. 7 uvedenej smernice považujú za spoločnosti, ktoré povinnosť podľa tohto článku splnili.

2. Komisia prijme v súlade s článkom 28 delegované akty týkajúce sa obsahu a kritérií takéhoto podávania správ podľa odseku 1, v ktorých sa upresnia informácie o opise náležitej starostlivosti, potenciálnych a skutočných nepriaznivých vplyvov a opatreniach, ktoré sa v súvislosti s týmito vplyvmi prijali.

Článok 12

Vzorové zmluvné doložky

S cieľom poskytnúť spoločnostiam podporu na uľahčenie dosiahnutia ich súladu s článkom 7 ods. 2 písm. b) a článkom 8 ods. 3 písm. c) prijme Komisia po konzultácii s členskými štátmi a zainteresovanými stranami usmernenie o dobrovoľných vzorových zmluvných doložkách.

Článok 13

Usmernenia

S cieľom poskytnúť spoločnostiam alebo orgánom členských štátov podporu zameranú na to, ako by mali spoločnosti plniť svoje povinnosti náležitej starostlivosti, Komisia po konzultácii s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami, s Agentúrou Európskej únie pre základné práva, Európskou environmentálnou agentúrou a v náležitých prípadoch s medzinárodnými orgánmi, ktoré majú odborné znalosti v oblasti náležitej starostlivosti, vydá najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti tejto smernice usmernenia vrátane usmernení pre konkrétne odvetvia alebo konkrétne nepriaznivé vplyvy.

Článok 14

Sprievodné opatrenia

1. Členské štáty zriadia a samostatne alebo spoločne prevádzkujú špecializované webové sídla, platformy alebo portály na účely poskytovania informácií a podpory spoločnostiam a obchodným partnerom v ich reťazcoch činností v snahe podporiť ich úsilie o plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice. Osobitná pozornosť sa v tejto súvislosti venuje MSP, ktoré sa nachádzajú v reťazcoch činností spoločností.
2. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá štátnej pomoci, môžu členské štáty finančne podporiť MSP.
3. Komisia môže podporné opatrenia členských štátov doplniť na základe existujúcich opatrení na úrovni Únie na podporu náležitej starostlivosti v EÚ a v tretích krajinách, pričom môže navrhnúť nové opatrenia vrátane uľahčenia spoločných iniciatív zainteresovaných strán na pomoc spoločnostiam pri plnení ich povinností.
4. Spoločnosti sa pri vykonávaní svojich povinností uvedených v článkoch 5 až 11 môžu opierať o systémy v danom odvetví a iniciatívy viacerých zainteresovaných strán, a to v takom rozsahu, v akom sú takéto systémy a iniciatívy vhodné na podporu plnenia uvedených povinností. Komisia a členské štáty môžu uľahčovať šírenie informácií o takýchto systémoch alebo iniciatívach a o ich výsledkoch. Komisia v spolupráci s členskými štátmi vydá usmernenie pre posudzovanie vhodnosti systémov v danom odvetví a iniciatív viacerých zainteresovaných strán.

Článok 15

Boj proti zmene klímy

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a článku 2 ods. 2 písm. a) prijali plán, vrátane vykonávacích opatrení a súvisiacich finančných a investičných plánov, na zabezpečenie zlučiteľnosti obchodného modelu a stratégie spoločnosti s prechodom na udržateľné hospodárstvo a s obmedzením globálneho otepľovania na 1,5 °C v súlade s Parížskou dohodou a s cieľom dosiahnutia klimateckej neutrality do roku 2050, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2021/1119, a v príslušných prípadoch s expozíciou podniku voči činnostiam súvisiacim s uhlím, ropou a plynom, ako sa uvádza v článku 19a ods. 2 písm. a) bode iii) a v článku 29a ods. 2 písm. a) bode iii) smernice 2013/34/EÚ. V tomto pláne sa na základe informácií, ktoré má spoločnosť primerane k dispozícii, identifikuje najmä rozsah, v akom činnosti spoločnosti predstavujú riziko z hľadiska zmeny klímy alebo aký majú na ňu vplyv.
2. V prípade, že klimatická zmena je alebo by mala byť identifikovaná ako hlavná riziková oblasť pre činnosti spoločnosti alebo ako oblasť, na ktorú majú jej činnosti najväčší vplyv, členské štáty zabezpečia, aby spoločnosť zahrnula do svojho plánu ciele zníženia emisií skleníkových plynov.
3. [...]

Článok 16

Splnomocnený zástupca

1. Členské štáty stanovujú pravidlá, na základe ktorých sa bude vyžadovať, aby spoločnosť v zmysle článku 2 ods. 2 pôsobiaca v niektorom členskom štáte vymenovala právnickú alebo fyzickú osobu za svojho splnomocneného zástupcu so sídlom alebo bydliskom v jednom z členských štátov, v ktorých pôsobí. Menovanie nadobúda platnosť po tom, ako splnomocnený zástupca potvrdí jeho prijatie.

2. Členské štáty stanovujú pravidlá, na základe ktorých sa bude vyžadovať, aby splnomocnený zástupca alebo spoločnosť oznámili dozornému orgánu v členskom štáte, v ktorom má splnomocnený zástupca bydlisko alebo sídlo, jeho meno, adresu, e-mailovú adresu a telefónne číslo. Členské štáty stanovujú pravidlá, na základe ktorých sa bude vyžadovať, aby splnomocnený zástupca poskytol ktorémukoľvek z dozorných orgánov na požiadanie kópiu menovania v úradnom jazyku členského štátu.
3. Členské štáty stanovujú pravidlá, na základe ktorých sa bude vyžadovať, aby splnomocnený zástupca alebo spoločnosť informovali dozorný orgán v členskom štáte, v ktorom má splnomocnený zástupca bydlisko alebo sídlo, a v prípade, že sa líšia, dozorný orgán v členskom štáte, v ktorom spoločnosť dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii za finančný rok predchádzajúci poslednému finančnému roku, o tom, že spoločnosť je spoločnosťou v zmysle článku 2 ods. 2.
4. Členské štáty stanovujú pravidlá, na základe ktorých sa bude vyžadovať, aby každá spoločnosť splnomocnila svojho splnomocneného zástupcu na preberanie oznámení od dozorných orgánov vo všetkých záležitostiach nevyhnutných na dodržiavanie a presadzovanie vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa transponuje táto smernica. Spoločnosti sú povinné poskytnúť svojmu splnomocnenému zástupcovi právomoci a zdroje nevyhnutné na spoluprácu s dozornými orgánmi.
5. Ak spoločnosť v zmysle článku 2 ods. 2 neplní povinnosti stanovené v tomto článku, všetky členské štáty, v ktorých takáto spoločnosť pôsobí, by mali mať právomoc presadzovať plnenie týchto povinností v súlade s vnútroštátnym právom. Členský štát, ktorý má v úmysle presadzovať plnenie povinností stanovených v tomto článku, informuje v súlade s článkom 21 dozorné orgány prostredníctvom európskej siete dozorných orgánov, aby ich nepresadzovali ostatné členské štáty.

Článok 17

Dozorné orgány

1. Každý členský štát určí jeden alebo viacero dozorných orgánov, ktoré dohliadajú na plnenie povinností stanovených vo vnútroštátnych ustanoveniach prijatých podľa článkov 6 až 11 a článku 15 (ďalej len „dozorný orgán“).
2. Pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 1, príslušným dozorným orgánom je orgán členského štátu, v ktorom má takáto spoločnosť registrované sídlo.
3. Pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 2, príslušným dozorným orgánom je orgán členského štátu, v ktorom má takáto spoločnosť pobočku. Ak spoločnosť nemá pobočku v žiadnom členskom štáte alebo má pobočky umiestnené v rôznych členských štátoch, príslušným dozorným orgánom je dozorný orgán členského štátu, v ktorom spoločnosť dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii za finančný rok predchádzajúci poslednému finančnému roku pred dňom uvedeným v článku 30 alebo dňom, keď spoločnosť po prvýkrát splní kritériá stanovené v článku 2 ods. 2, podľa toho, k čomu dôjde neskôr.

Spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 2 môžu na základe zmeny okolností, ktoré vedú k tomu, že väčšina obratu spoločnosti v Únii je dosiahnutá v inom členskom štáte, podať riadne odôvodnenú žiadosť o zmenu dozorného orgánu, ktorý je príslušný regulovať v súvislosti s touto spoločnosťou záležitosti, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

- 3a. Ak materská spoločnosť plní povinnosti vyplývajúce z tejto smernice v mene svojich dcérskych spoločností v súlade s článkom 4a, príslušným dozorným orgánom pre materskú spoločnosť a jej dcérske spoločnosti je dozorný orgán materskej spoločnosti podľa odseku 2 alebo 3.

Ak dozorný orgán podľa prvého pododseku zistí, že dcérska spoločnosť nedodržiava povinnosti stanovené v článku 4a ods. 2, oznámi to dozornému orgánu, ktorý by bol v súlade s odsekom 2 alebo 3 príslušný vo vzťahu k tejto dcérskej spoločnosti, v záujme toho, aby vo vzťahu k tejto dcérskej spoločnosti vykonával právomoci v súlade s článkami 18 a 20.

4. Ak členský štát určí viac ako jeden dozorný orgán, zabezpečí jednoznačné vymedzenie príslušných právomocí uvedených orgánov, ako aj ich úzku a účinnú vzájomnú spoluprácu.
5. Členské štáty môžu na účely tejto smernice za dozorné orgány určiť aj orgány dohľadu nad regulovanými finančnými podnikmi.

6. Členské štáty do dátumu stanoveného v článku 30 ods. 1 písm. a) oznámia Komisii názov a kontaktné údaje dozorných orgánov určených podľa tohto článku, ako aj príslušné právomoci v prípade, že bolo určených niekoľko dozorných orgánov. Komisii oznámia akékoľvek zmeny týchto informácií.
7. Komisia zverejní zoznam dozorných orgánov, a to aj na jej webovom sídle. Komisia zoznam pravidelne aktualizuje na základe informácií získaných od členských štátov.
8. Členské štáty zaručia nezávislosť dozorných orgánov a zabezpečia, aby dozorné orgány, všetky osoby, ktoré pre pracujú alebo pracovali, a aj audítori alebo odborníci konajúci v ich mene vykonávali svoje právomoci nestranne, transparentne a náležite dodržiavali povinnosť služobného tajomstva. Členské štáty konkrétne zabezpečia, aby bol tento orgán právne a funkčne nezávislý od spoločností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, alebo iných trhových záujmov, aby jeho zamestnanci a osoby zodpovedné za jeho riadenie neboli v konflikte záujmov, aby podliehali požiadavkám na dôvernosť a aby sa zdržali akéhokoľvek konania nezlučiteľného s ich povinnosťami.

Článok 18

Právomoci dozorných orgánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali dozorné orgány primerané právomoci a zdroje na vykonávanie úloh, ktorými sú poverené podľa tejto smernice vrátane právomoci požiadať o informácie a uskutočňovať vyšetrovania týkajúce sa plnenia povinností stanovených v článkoch 6 až 11 a v článku 15. Pokiaľ ide o článok 15, členské štáty vyžadujú od dozorných orgánov len to, aby dohliadali na to, či spoločnosti plán prijali.

2. Dozorný orgán môže začať vyšetrovanie z vlastného podnetu alebo z dôvodu opodstatnených obáv, ktoré mu boli oznámené v zmysle článku 19, ak usúdi, že má dostatočné informácie poukazujúce na možné porušenie povinností zo strany spoločnosti, ktoré boli stanovené vo vnútroštátnych ustanoveniach prijatých podľa tejto smernice.
3. Inšpekcie sa vykonávajú v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom sa inšpekcia vykonáva a po predchádzajúcom ohlásení spoločnosti s výnimkou prípadov, že by predchádzajúce ohlásenie narušilo účinnosť inšpekcie. Ak chce dozorný orgán ako súčasť vyšetrovania vykonať inšpekciu na území iného členského štátu, požiada o pomoc dozorný orgán v uvedenom členskom štáte podľa článku 21 ods. 2.
4. Ak dozorný orgán na základe úkonov uskutočnených podľa odsekov 1 a 2 zistí, že nie sú dodržané vnútroštátne ustanovenia prijaté podľa tejto smernice, poskytne dotknutej spoločnosti primerané časové obdobie na prijatie nápravného opatrenia, ak možno takéto opatrenie prijať.

Prijatie nápravného opatrenia nebráni uloženiu sankcií podľa článku 20 alebo uplatneniu občianskoprávnej zodpovednosti v prípade škôd podľa článku 22.

5. Dozorné orgány majú pri vykonávaní svojich úloh aspoň tieto právomoci:
 - a) nariadiť:
 - i) zastavenie porušovania vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice;
 - ii) zdržanie sa opakovania príslušného konania a
 - iii) v náležitých prípadoch zabezpečiť nápravu, ktorá je primeraná porušeniu a nevyhnutná na jeho odstránenie;

- b) ukladať sankcie v súlade s článkom 20 a
 - c) prijímať predbežné opatrenia v naliehavých prípadoch z dôvodu rizika závažných a nenapraviteľných škôd.
6. Dozorné orgány vykonávajú právomoci uvedené v tomto článku v súlade s vnútroštátnym právom:
- a) priamo;
 - b) v spolupráci s inými orgánmi alebo
 - c) podaním na príslušné súdne orgány.
7. Členské štáty zabezpečia, aby každá fyzická alebo právnická osoba mala právo na účinný súdny prostriedok nápravy voči právne záväznému rozhodnutiu dozorného orgánu, ktoré sa jej týka.

Článok 19

Opodstatnené obavy

1. Členské štáty zabezpečia, aby fyzické a právnické osoby boli oprávnené predložiť každému dozornému orgánu opodstatnené obavy, keď majú na základe objektívnych okolností dôvod domnievať sa, že spoločnosť nedodržiava vnútroštátne ustanovenia prijaté podľa tejto smernice (ďalej len „opodstatnené obavy“).
2. Ak opodstatnená obava patrí do právomoci iného dozorného orgánu, orgán, ktorý obavu prijal, ju postúpi tomuto orgánu.
3. Členské štáty zabezpečia, aby dozorné orgány opodstatnené obavy v primeranej lehote posúdili a v prípade potreby uplatnili svoje právomoci uvedené v článku 18.

4. Dozorný orgán čo najskôr a v súlade s príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva a v súlade s právom Únie informuje osobu uvedenú v odseku 1 o výsledku posúdenia danej opodstatnenej obavy a svoje posúdenie odôvodní.
5. Členské štáty zabezpečia, aby osoby, ktoré predkladajú odôvodnenú obavu podľa tohto článku a ktoré majú v súlade s vnútroštátnym právom oprávnený záujem v danej veci, mali prístup k súdu alebo inému nezávislému a nestrannému verejnému orgánu, ktorý je príslušný preskúmať procesnú a hmotnoprávnu zákonnosť rozhodnutí, konania alebo nekonania dozorného orgánu.

Článok 20

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá, pokiaľ ide o sankcie, a to aj peňažné sankcie, uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice, a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.
2. Pri rozhodovaní o uložení sankcií a pri stanovení povahy a primeranej výšky ukladaných sankcií sa náležite prihliada najmä na snahu spoločnosti vykonať všetky nápravné opatrenia, ktoré od nej dozorný orgán vyžaduje, na všetky uskutočnené investície a každú cieľenú podporu poskytnutú podľa článkov 7 a 8, ako aj na prípadnú spoluprácu s inými subjektmi v záujme riešenia nepriaznivých vplyvov v jej reťazci činností.
3. Ak sa uložia peňažné sankcie, musia byť primerané celosvetovému čistému obratu spoločnosti.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa každé rozhodnutie dozorných orgánov, ktorého súčasťou sú sankcie súvisiace s porušením vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice, uverejnilo, bolo verejne dostupné aspoň tri roky a zaslalo sa európskej sieti dozorných orgánov. Uverejnené rozhodnutie nesmie obsahovať žiadne osobné údaje v zmysle článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/679.

Článok 21

Európska sieť dozorných orgánov

1. Komisia zriadi európsku sieť dozorných orgánov zloženú zo zástupcov dozorných orgánov. Sieť uľahčí spoluprácu dozorných orgánov a koordináciu a zosúladenie postupov v oblasti regulácie, vyšetrovania, uplatnenia sankcií a dohľadu zo strany dozorných orgánov a v prípade potreby výmenu informácií medzi nimi.

Komisia môže vyzvať agentúry Únie s príslušnými odbornými znalosťami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, aby sa pripojili k európskej sieti dozorných orgánov.

- 1a. Komisia zriadi zabezpečený systém výmeny informácií týkajúcich sa čistého obratu dosiahnutého v Únii spoločnosťou uvedenou v článku 2 ods. 2, ktorá nemá pobočku v žiadnom členskom štáte alebo má pobočky umiestnené v rôznych členských štátoch. Členské štáty pravidelne oznamujú informácie, ktoré majú k dispozícii, pokiaľ ide o čistý obrat dosiahnutý týmito spoločnosťami. Komisia tieto informácie v primeranej lehote zanalyzuje a oznámi členskému štátu, v ktorom spoločnosť vo finančnom roku predchádzajúcom poslednému finančnému roku dosiahla väčšinu svojho čistého obratu v Únii, že daná spoločnosť je spoločnosťou v zmysle článku 2 ods. 2 a že dozorný orgán členského štátu je príslušný v súlade s článkom 17 ods. 3.
2. Dozorné orgány si pri vykonávaní svojich povinností navzájom poskytujú relevantné informácie a vzájomnú pomoc a prijímajú opatrenia na účinnú vzájomnú spoluprácu. Vzájomná pomoc zahŕňa spoluprácu s cieľom uplatňovať právomoci uvedené v článku 18, a to aj v súvislosti s inšpekciami a žiadosťami o informácie.
3. Dozorné orgány prijímú všetky vhodné opatrenia potrebné na to, aby na žiadosť iného dozorného orgánu o pomoc odpovedali bez zbytočného odkladu a najneskôr do jedného mesiaca po prijatí žiadosti. Ak je to potrebné vzhľadom na okolnosti prípadu, táto lehota sa môže na základe riadneho odôvodnenia predĺžiť najviac o dva mesiace. K takýmto opatreniam môže patriť napríklad zaslanie relevantných informácií o vedení vyšetrovania.
4. Žiadosti o pomoc obsahujú všetky potrebné informácie vrátane účelu a dôvodov žiadosti. Dozorné orgány použijú informácie, ktoré získali prostredníctvom žiadosti o pomoc, len na účel, na ktorý boli vyžiadané.

5. Dožiadaný dozorný orgán informuje žiadajúci dozorný orgán o výsledkoch opatrení, ktoré sa majú prijať s cieľom reagovať na žiadosť o pomoc, alebo prípadne o pokroku dosiahnutom v tejto súvislosti.
6. Dozorné orgány si vzájomne neúčtujú poplatky za úkony a opatrenia, ktoré vykonali na základe žiadosti o pomoc.

Dozorné orgány sa však môžu dohodnúť na pravidlách vzájomnej náhrady v prípade osobitných výdavkov, ktoré vyplývajú z poskytnutia pomoci vo výnimočných prípadoch.
7. Dozorný orgán, ktorý je príslušný podľa článku 17 ods. 3, o tejto skutočnosti a o každej žiadosti o zmenu príslušného dozorného orgánu informuje európsku sieť dozorných orgánov.
8. Ak existujú pochybnosti, pokiaľ ide o priznanie právomocí, informácie, na ktorých je toto priznanie právomocí založené, sa poskytnú európskej sieti dozorných orgánov, ktorá môže koordinovať úsilie pri hľadaní riešenia.

9. Európska sieť dozorných orgánov uverejňuje rozhodnutia dozorných orgánov obsahujúce sankcie uvedené v článku 20 ods. 4.

Článok 22

Občianskoprávna zodpovednosť spoločností a právo na úplnú náhradu

1. Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosť mohla byť braná na zodpovednosť za škodu spôsobenú fyzickej alebo právnickej osobe za predpokladu, že:
- a) spoločnosť úmyselne alebo z nedbanlivosti nesplnila povinnosti stanovené v článkoch 7 a 8, ak cieľom práva, zákazu alebo povinnosti uvedenej v prílohe I je ochrana fyzickej alebo právnickej osoby, a
 - b) v dôsledku nesplnenia povinnosti, ako sa uvádza v písmene a), bola spôsobená škoda na právnom záujme fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je chránený podľa vnútroštátneho práva.

Spoločnosť nemôže byť braná na zodpovednosť, ak škodu spôsobili len jej obchodní partneri v jej reťazci činností.

2. Ak bola spoločnosť uznaná za zodpovednú v súlade s odsekom 1, fyzická alebo právnická osoba má právo na úplnú náhradu vzniknutej škody v súlade s vnútroštátnym právom. Úplná náhrada škody v zmysle tejto smernice nesmie viesť k nadmernej náhrade škody, či už prostredníctvom represívnej, viacnásobnej alebo inej náhrady škody.

3. Občianskoprávnou zodpovednosťou spoločnosti za škody vznikajúcou podľa tohto ustanovenia nie je dotknutá občianskoprávna zodpovednosť jej dcérskych spoločností ani priamych alebo nepriamych obchodných partnerov v reťazci činností spoločnosti.

Ak bola škoda spôsobená spoločne spoločnosťou a jej dcérskou spoločnosťou, priamym alebo nepriamym obchodným partnerom, sú zodpovední spoločne a nerozdielne bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia vnútroštátneho práva týkajúce sa podmienok spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti a práva na regresnú náhradu.

4. Pravidlami občianskoprávnej zodpovednosti v zmysle tejto smernice nie sú dotknuté vnútroštátne pravidlá ani pravidlá Únie týkajúce sa občianskoprávnej zodpovednosti súvisiacej s nepriaznivými vplyvmi na ľudské práva a životné prostredie, v ktorých sa upravuje zodpovednosť v situáciách, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica alebo ktoré stanovujú prísnejšiu zodpovednosť ako táto smernica.
5. Členské štáty zabezpečia, aby ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa transponuje tento článok, mali nadradené povinné uplatňovanie v prípadoch, keď rozhodným právom pre nároky v tomto zmysle nie je právo členského štátu.

Článok 23

Nahlasovanie porušení a ochrana nahlasujúcich osôb

Pri nahlasovaní všetkých porušení tejto smernice a na ochranu osôb nahlasujúcich takéto porušenia sa uplatňuje smernica (EÚ) 2019/1937.

Článok 24

[...]

Článok 25

[...]

Článok 26

[...]

Článok 27

Zmeny smernice (EÚ) 2019/1937

V bode E.2 časti I prílohy k smernici (EÚ) 2019/1937 sa dopĺňa tento bod:

„vi) smernica Európskeho parlamentu a Rady ... o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L ..., ...) *+.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady ... o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L ..., ...).“.

Článok 28

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 11 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 11 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

+ Ú. v. EÚ: Vložte do textu číslo a dátum smernice obsiahnutej v dokumente ... a vložte odkaz v *Úradnom vestníku* na túto smernicu v poznámke pod čiarou.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 11 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. *Na* podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 29

Preskúmanie

Komisia najneskôr do ... [*sedem rokov po dátume nadobudnutia účinnosti tejto smernice*] predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní tejto smernice. V správe sa vyhodnotí účinnosť tejto smernice pri dosahovaní jej cieľov a posúdia sa tieto otázky:

- a) či je potrebné zrevidovať prahové hodnoty týkajúce sa počtu zamestnancov a čistého obratu stanovené v článku 2 ods. 1;
- b) či je potrebné zmeniť zoznam odvetví v článku 2 ods. 1 písm. b), a to aj s cieľom zosúladiť ho s usmernením Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj;
- ba) či je potrebné zrevidovať kritérium čistého obratu dosiahnutého v Únii stanovené v článku 2 ods. 2 a v ňom uvedenú prahovú hodnotu čistého obratu v Únii;

- bb) či je potrebné článok 2 zrevidovať tak, aby bol počet zamestnancov a čistý obrat dcérskych spoločností spoločnosti zahrnutý do výpočtu počtu zamestnancov a čistého obratu spoločnosti;
- bc) či je potrebné článok 3 písm. a) zrevidovať tak, aby sa vzťahoval na iné právnické osoby zriadené v inej právnej forme ako tie, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici 2013/34/EÚ, alebo vo forme porovnateľnej s tými, ktoré sú v nej uvedené;
- c) či je potrebná zmena prílohy I, a to aj vzhľadom na medzinárodný vývoj;
- ca) či je potrebné zrevidovať vymedzenie pojmu „reťazec činností“ v článku 3 písm. g) vrátane toho, či je potrebné zahrnúť poskytovanie investícií **alebo poskytovanie služieb uvedených v článku 3 písm. g) regulovanými finančnými podnikmi v zmysle článku 3 písm. a) bodu iv)**, a
- d) či by sa mali rozšíriť články 4 až 14, aby sa vzťahovali na nepriaznivé vplyvy na klímu, alebo či je potrebné zrevidovať článok 15.

Článok 30

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do ... [dva roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice] zákony, iné právne predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Tieto ustanovenia uplatňujú takto:

- a) od... [tri roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice], pokiaľ ide o spoločnosti, ktoré boli založené v súlade s právnymi predpismi členského štátu a ktoré mali v priemere viac ako 1 000 zamestnancov a v poslednom finančnom roku pred... [tri roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice] dosiahli čistý celosvetový obrat vyšší ako 300 miliónov EUR, za ktorý bola alebo mala byť prijatá ročná účtovná závierka;
- b) od... [tri roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice], pokiaľ ide o spoločnosti, ktoré boli založené v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny a ktoré vo finančnom roku predchádzajúcom poslednému finančnému roku pred ... [tri roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice] dosiahli v Únii čistý obrat viac ako 300 miliónov EUR;
- c) od ... [štyri roky od nadobudnutia účinnosti tejto smernice], pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a v článku 2 ods. 2 písm. a);
- d) od ... [päť rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice], pokiaľ ide o spoločnosti uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b) a v článku 2 ods. 2 písm. b).

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti odkazu upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenia hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 31

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 32

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli ...

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda/predsedníčka

predseda/predsedníčka

ČASŤ I**1. ĽUDSKÉ PRÁVA UVEDENÉ V ČLÁNKU 3 PÍSM. C)**

1. [...]
2. Právo na život, vykladané v súlade s článkom 6 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, a to aj v prípadoch, keď smrť určitej osoby spôsobia z dôvodu nedostatočných pokynov alebo kontroly zo strany spoločnosti pracovníci súkromnej alebo verejnej bezpečnostnej služby chrániaci zdroje, zariadenia alebo personál spoločnosti;
3. zákaz mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, vykladaný v súlade s článkom 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, a to aj v prípadoch, keď určitú osobu podrobia mučeniu alebo krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu z dôvodu nedostatočných pokynov alebo kontroly zo strany spoločnosti pracovníci súkromnej alebo verejnej bezpečnostnej služby chrániaci zdroje, zariadenia alebo personál spoločnosti;
4. právo na slobodu a bezpečnosť, vykladané v súlade s článkom 9 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
5. zákaz svojvoľného alebo nezákonného zasahovania do súkromného a rodinného života, domova alebo korešpondencie a zákaz nezákonných útokov na ich česť alebo povesť, vykladaný v súlade s článkom 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
6. zákaz zasahovania do slobody myslenia, svedomia a náboženského vyznania, vykladaný v súlade s článkom 18 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;

7. právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, a to vrátane práva na spravodlivú mzdu a primerané existenčné minimum, dôstojný život, bezpečné a zdraviu prospešné pracovné podmienky a rozumné vymedzenie pracovného času, vykladané v súlade s článkom 7 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
8. zákaz obmedzovania prístupu pracovníkov k primeranému bývaniu, ak im ubytovanie poskytuje spoločnosť, a zákaz obmedzovania prístupu pracovníkov k primeranej výžive, oblečeniu a k vode a hygiene na pracovisku. vykladaný v súlade s článkom 11 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
9. [...]
10. zákaz zamestnávania detí vo veku nižšom ako vek skončenia povinnej školskej dochádzky a v žiadnom prípade nižšom ako 15 rokov okrem prípadov, ak sa tak stanovuje v právnych predpisoch miesta zamestnania v súlade s článkom 2 ods. 4 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o minimálnom veku na prijatie do zamestnania, 1973 (č. 138), vykladaný v súlade s článkami 4 až 8 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o minimálnom veku na prijatie do zamestnania, 1973 (č. 138);
11. zákaz najhorších foriem detskej práce (osôb mladších ako 18 rokov), vykladaný v súlade s článkom 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o najhorších formách detskej práce z roku 1999 (č. 182). To zahŕňa:
 - a) všetky formy otroctva alebo praktiky podobné otroctvu, ako sú predaj a obchodovanie s deťmi, dlhové otroctvo a nevoľníctvo, ako aj nútená alebo povinná práca vrátane núteného alebo povinného náboru detí s cieľom využívať ich v ozbrojených konfliktoch;
 - b) využívanie, získavanie alebo ponúkajúce dieťať na prostitúciu, na výrobu pornografie alebo na pornografické predstavenia;

- c) využívanie, získavanie a ponúkanie dieťaťa na nezákonnú činnosť, najmä na výrobu omamných a psychotropných látok a obchodovanie s nimi, a
 - d) prácu, ktorá by svojou povahou alebo okolnosťami, za ktorých sa vykonáva, mohla ohroziť zdravie, bezpečnosť alebo morálku dieťaťa;
12. zákaz nútenej alebo povinnej práce, čo zahŕňa každú prácu alebo službu, ktorá sa od ktorejkoľvek osoby vymáha pod hrozbou akéhokoľvek trestu a na ktorú sa dotknutá osoba neponúkla dobrovoľne, vykladaný v súlade s článkom 2 ods. 1 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o nútenej alebo povinnej práci z roku 1930 (č. 29). Nútená alebo povinná práca nezahŕňa žiadnu prácu alebo službu, ktorá je v súlade s článkom 2 ods. 2 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o nútenej práci, 1930 (č. 29) alebo v súlade s článkom 8 ods. 3 písm. a), b) a c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
13. zákaz všetkých foriem otroctva a obchodu s otrokmi vrátane praktík podobných otroctvu, nevoľníctva a foriem nadvlády alebo útlaku na pracovisku, ako sú extrémne hospodárske alebo sexuálne vykorisťovanie a ponížovanie alebo obchodovanie s ľuďmi, vykladaný v súlade s článkom 8 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;

14. [...]
15. právo na slobodu združovania, zhromažďovania, právo organizovať sa a kolektívne vyjednávať, vykladané v súlade s článkami 21 a 22 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, článkom 8 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ako aj v súlade s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87) a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98). Patria sem tieto práva:
- a) právo pracovníkov slobodne zakladať odborové organizácie alebo pristupovať do nich;
 - b) založenie odborových organizácií, prístupenie do nich a členstvo v nich sa nesmie použiť ako dôvod neopodstatnenej diskriminácie ani odvetných opatrení;
 - c) právo odborových zväzov na slobodnú činnosť v súlade s ich stanovami a pravidlami bez zasahovania zo strany verejných orgánov a
 - d) právo na štrajk a právo na kolektívne vyjednávanie;
16. zákaz rozdielneho zaobchádzania v zamestnaní, pokiaľ to nie je odôvodnené požiadavkami zamestnania, vykladaný v súlade článkami 2 a 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o rovnakom odmeňovaní, 1951 (č. 100), článkami 1 a 2 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111) a článkom 7 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach. Patrí sem najmä:
- a) vyplatenie rozdielnej odmeny za prácu rovnakej hodnoty a
 - b) diskriminácia na základe národnostného alebo sociálneho pôvodu, rasy, farby pleti, pohlavia, náboženstva, politického zmýšľania;

17. [...]
18. zákaz spôsobovania škodlivej zmeny pôdy, znečistenia vody alebo ovzdušia, škodlivých emisií alebo nadmernej spotreby vody alebo iného vplyvu na prírodné zdroje, ako je odlesňovanie, ktorý
- a) výrazne poškodzuje prírodný základ na konzerváciu a výrobu potravín;
 - b) bráni osobám v prístupe k bezpečnej a čistej pitnej vode;
 - c) sťažuje prístup osôb k sanitárnym zariadeniam alebo ich ničí;
 - d) poškodzuje zdravie osoby,
- vykladaný v súlade s článkom 6 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článkami 11 a 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
19. zákaz nezákonného vysťahovania alebo zaberania pôd, lesov a vôd pri nadobúdaní, zveľaďovaní alebo inom používaní pôd, lesov a vôd, a to aj odlesňovaním, využívaním ktorých sa zabezpečuje živobytie osôb, vykladaný v súlade s článkom 11 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach.
20. [...]
21. [...]

2. NÁSTROJE V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÝCH SLOBÔD

- ☐ Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
- ☐ Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
- ☐ Základné dohovory Medzinárodnej organizácie práce:
 - ☐ Dohovor o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87),
 - ☐ Dohovor o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98),
 - ☐ Dohovor o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) a jeho protokol z roku 2014,
 - ☐ Dohovor o zrušení nútenej práce, 1957 (č. 105),
 - ☐ Dohovor o minimálnom veku, 1973 (č. 138),
 - ☐ Dohovor o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182),
 - ☐ Dohovor o rovnakom odmeňovaní pracujúcich mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty, 1951 (č. 100),
 - ☐ Dohovor o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111).

ČASŤ II

ZÁKAZY A POVINNOSTI SÚVISIACE S OCHRANOU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, AKO SA UVÁDZA V ČLÁNKU 3 PÍSM. B)

1. Povinnosť vylúčiť alebo minimalizovať nepriaznivé vplyvy na biologickú diverzitu, vykladaná v súlade s článkom 10 písm. b) Dohovoru o biologickej diverzite z roku 1992 a uplatniteľným právom v príslušnej jurisdikcii, a to vrátane povinností v rámci Kartagenského protokolu o vývoji, zaobchádzaní, preprave, používaní, preprave a uvoľnení živých modifikovaných organizmov a v rámci Nagojského protokolu o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania k Dohovoru o biologickej diverzite z 12. októbra 2014;
2. zákaz dovozu, vývozu, reexportu alebo introdukcie z mora akéhokoľvek exempláru uvedeného v prílohách I až III k Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) z 3. marca 1973 bez povolenia, vykladaný v súlade s článkami III, IV a V dohovoru;
3. zákaz výroby, dovozu a vývozu produktov s prídavkom ortuti uvedených v časti I prílohy A k Minamatskému dohovoru o ortuti z 10. októbra 2013 (Minamatský dohovor), vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 1 dohovoru;
4. zákaz používania ortuti alebo jej zlúčenín vo výrobných procesoch uvedených v časti I prílohy B k Minamatskému dohovoru po dátume ukončenia stanovenom v dohovore pre jednotlivé procesy, vykladaný v súlade s článkom 5 ods. 2 dohovoru;

5. zákaz protiprávneho spracovania odpadovej ortuti, vykladaný v súlade s článkom 11 ods. 3 Minamatského dohovoru a článkom 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852⁷⁶;
6. zákaz výroby a používania chemických látok uvedených v prílohe A k Štokholmskému dohovoru z 22. mája 2001 o perzistentných organických látkach, vykladaný v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. a) bodom i) dohovoru a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021⁷⁷;
7. zákaz protiprávneho nakladania s odpadom, jeho zberu, skladovania a zneškodňovania v súlade s článkom 6 ods. 1 písm. d) bodmi i) a ii) dohovoru o perzistentných organických látkach a článkom 7 nariadenia (EÚ) 2019/1021;
8. zákaz dovozu a vývozu chemických látok, ktoré sú zahrnuté do prílohy III k Rotterdamskému dohovoru o udeľovaní predbežného súhlasu po predchádzajúcom ohlásení na dovoz a vývoz vybraných nebezpečných chemických látok a prípravkov v medzinárodnom obchode (UNEP/FAO) z 10. septembra 1998, vykladaný v súlade s článkom 10 ods. 1, článkom 11 ods. 1 písm. b) a článkom 11 ods. 2 dohovoru a informáciami poskytnutými dovážajúcou alebo vyvážajúcou zmluvnou stranou dohovoru v súlade s postupom predbežného súhlasu po predchádzajúcom ohlásení (PIC);

⁷⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852 zo 17. mája 2017 o ortuti a o zrušení nariadenia (ES) č. 1102/2008 (Ú. v. EÚ L 137, 24.5.2017, s. 1).

⁷⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45).

9. zákaz protiprávneho dovozu a vývozu kontrolovaných látok uvedených v prílohách A, B, C a E Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, k Viedenskému dohovoru o ochrane ozónovej vrstvy, vykladaný v súlade s článkom 4B Montrealského protokolu a ustanoveniami o udeľovaní licencií podľa uplatniteľného práva v príslušnej jurisdikcii;
10. zákaz vývozu nebezpečného alebo iného odpadu vykladaný v súlade s článkom 1 ods. 1 a 2 Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní z 22. marca 1989 (Bazilejský dohovor) a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006⁷⁸:
- a) do zmluvnej strany dohovoru, ktorá zakázala dovoz takéhoto nebezpečného a iného odpadu, vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) Bazilejského dohovoru;
 - b) do štátu dovozu, ktorý nedá písomný súhlas s konkrétnym dovozom, a to vtedy, ak daný štát dovozu nezakázal dovoz takéhoto nebezpečného odpadu, vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. c) Bazilejského dohovoru;
 - c) do krajiny, ktorá nie je zmluvnou stranou Bazilejského dohovoru, vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 5 Bazilejského dohovoru;

⁷⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 12.7.2006, s. 1).

- d) do štátu dovozu, ak sa s takýmto nebezpečným odpadom alebo iným odpadom v danom štáte a na inom území nenakladá environmentálne šetrným spôsobom, vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 8 prvou vetou Bazilejského dohovoru;
11. zákaz vývozu nebezpečného odpadu z krajín uvedených v prílohe VII k Bazilejskému dohovoru do krajín, ktoré nie sú uvedené v prílohe VII, pre operácie uvedené v prílohe IV k Bazilejskému dohovoru, vykladaný v súlade s článkom 4A Bazilejského dohovoru a článkom 34 a 36 nariadenia (ES) č. 1013/2006;
12. zákaz dovozu nebezpečného odpadu a iného odpadu z krajiny, ktorá nie je zmluvnou stranou Bazilejského dohovoru a ktorá neratifikovala Balizejský dohovor, vykladaný v súlade s článkom 4 ods. 5 Bazilejského dohovoru;
13. povinnosť predchádzať nepriaznivým vplyvom na vlastníctvo označené ako prírodné dedičstvo, ako sa vymedzuje v článku 2 Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva zo 16. novembra 1972 (Dohovor o svetovom dedičstve), alebo tieto vplyvy minimalizovať, vykladaná v súlade s článkom 5 písm. d) Dohovoru o svetovom dedičstve a uplatniteľným právom v príslušnej jurisdikcii;
14. povinnosť predchádzať nepriaznivým vplyvom na mokrade vymedzené v článku 1 Dohovoru o mokradiach majúciach medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva z 2. februára 1971 (Ramsarský dohovor) alebo tieto vplyvy minimalizovať, vykladaná v súlade s článkom 4 ods. 1 Ramsarského dohovoru a uplatniteľným právom v príslušnej jurisdikcii;

15. povinnosť predchádzať znečisťovaniu z lodí, vykladaná v súlade s Medzinárodným dohovorom o zabránení znečisťovaniu z lodí z 2. novembra 1973 zmeneným protokolom z roku 1978 (MARPOL 73/78). To zahŕňa:
- a) zákaz vypúšťania do mora:
 - i) ropy alebo ropných zmesí vymedzených v nariadení 1 prílohy I k dohovoru MARPOL 73/78, vykladané v súlade s nariadeniami 9 až 11 prílohy I k dohovoru MARPOL 73/78;
 - ii) škodlivých kvapalných látok vymedzených v nariadení 1 ods. 6 prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78, vykladané v súlade s nariadeniami 5 a 6 prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78, a
 - iii) odpadovej vody vymedzenej v nariadení 1 ods. 3 prílohy IV k dohovoru MARPOL 73/78, vykladané v súlade s nariadeniami 8 a 9 prílohy IV k dohovoru MARPOL 73/78;
 - b) zákaz protiprávneho znečisťovania škodlivými látkami prepravovanými po mori v balenej forme vymedzenými v nariadení 1 prílohy III k dohovoru MARPOL 73/78, vykladaný v súlade s nariadeniami 1 a 7 prílohy III k dohovoru MARPOL 73/78, a
 - c) zákaz protiprávneho znečisťovania odpadom z lodí vymedzeným v nariadení 1 prílohy V k dohovoru MARPOL 73/78, vykladaný v súlade s nariadeniami 3 až 6 prílohy V k dohovoru MARPOL 73/78;
16. zákaz protiprávneho znečisťovania morského prostredia zhadzovaním odpadu vymedzeným v článku 1 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 (UNCLOS), vykladaný v súlade s článkom 210 dohovoru UNCLOS a uplatniteľným právom v príslušnej jurisdikcii.

ZOZNAM ŠTATISTICKEJ KLASIFIKÁCIE EKONOMICKÝCH ČINNOSTÍ
 VYMEDZENÝCH V PRÍLOHE IV K NARIADENIU (ES) č. 1893/2006, KTORÉ SA
 UVÁDZAJÚ V ČLÁNKU 2 ODS. 1 PÍSM. b)

Článok	Sektor	Zodpovedajúci kód NACE
2 ods. 1 písm. b) bod i)	Výroba textilu, kože a kožených výrobkov (vrátane obuvi)	sekcia C, divízia 13 – 15
2 ods. 1 písm. b) bod i)	Veľkoobchod s textilom, odevmi a obuvou	sekcia G, divízia 46, skupina 46.4, trieda 46.41 – 46.42
2 ods. 1 písm. b) bod ii)	Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybárstvo (vrátane akvakultúry)	sekcia A
2 ods. 1 písm. b) bod ii)	Výroba potravín a nápojov	sekcia C, divízia 10 – 11

2 ods. 1 písm. b) bod ii)	Veľkoobchod s poľnohospodárskymi surovinami, živými zvieratami, drevom, potravinami a nápojmi	sekcia G, divízia 46, skupina 46.1, trieda 46.11 – 46.13 a 46.16-46.17
		sekcia G, divízia 46, skupina 46.2
		sekcia G, divízia 46, skupina 46.3
2 ods. 1 písm. b) bod iii)	Ťažba nerastných surovín bez ohľadu na to, kde sa ťažia (vrátane ropy, zemného plynu, uhlia, lignitu, kovov a kovových rúd, ako aj všetkých ostatných nekovových nerastov a produktov z lomov)	sekcia B
2 ods. 1 písm. b) bod iii)	Výroba základných kovových výrobkov, ostatných nekovových minerálnych výrobkov a kovových konštrukcií (okrem strojov a zariadení)	sekcia C, divízia 23 – 25
2 ods. 1 písm. b) bod iii)	Veľkoobchod s nerastnými surovinami, základnými minerálnymi výrobkami a medziproduktmi (vrátane kovov a kovových rúd, stavebných materiálov, palív, chemikálií a ostatných medziproduktov)	sekcia G, divízia 46, skupina 46.7, trieda 46.71 – 73 a 46.75 – 76